

Міністерство освіти і науки України  
Запорізький національний університет



## ПРАКТИЧНИЙ КУРС ТРЕТЬОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ІТАЛІЙСЬКОЇ)

Навчальний посібник  
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра  
спеціальності “Філологія” освітньо-професійних програм “Мова і література  
(англійська, німецька, французька, іспанська)”,  
“Переклад (англійський, німецький, французький)”

Затверджено  
вченою радою ЗНУ  
Протокол № ..... від .....2020

Запоріжжя  
2020

УДК: 811.131.1(076.5)

Практичний курс третьої іноземної мови (італійської) : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності “Філологія” освітньо-професійних програм “Мова і література (англійська, німецька, французька, іспанська)”, “Переклад (англійський, німецький, французький)” / укладач : О. О. Волгіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 100 с.

Основне призначення навчального посібника – формування у студентів мовної та мовленнєвої компетенцій з італійської мови на рівні А1 за загальноєвропейською мовною шкалою для здійснення іншомовного спілкування у типових повсякденних ситуаціях.

Посібник укладено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни “Практичний курс третьої іноземної мови (італійської)” для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності “Філологія” освітньо-професійних програм “Мова і література (англійська, німецька, французька, іспанська)”, “Переклад (англійський, німецький, французький)”. До змісту видання включено основні фонетичні та граматичні явища італійської мови, базову тематичну лексику, мовленнєві кліше і діалоги. Посібник містить комплекс вправ і завдань, спрямованих на формування мовної та мовленнєвої компетенцій студентів.

Видання рекомендується для аудиторної та самостійної роботи.

Рецензент *О. О. Павлюк*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри викладання другої іноземної мови

Відповідальний за випуск *К. М. Ружин*, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри викладання другої іноземної мови

## ЗМІСТ

<i>Передмова</i> .....	4
1. ФОНЕТИКА ( <i>LA FONETICA</i> ).....	6
1.1. Італійський алфавіт ( <i>L'alfabeto italiano</i> ).....	6
1.2. Основи італійської вимови ( <i>La pronuncia italiana</i> ).....	7
1.3. Вправи з читання ( <i>Gli esercizi di lettura</i> ).....	10
2. ГРАМАТИКА ( <i>LA GRAMMATICA</i> ).....	13
2.1. Іменник: рід і число ( <i>Il nome: il genere e il plurale dei nomi</i> ).....	13
2.2. Артиклі: означений, неозначений, частковий ( <i>Gli articoli: determinativi, indeterminativi, partitivi</i> ).....	17
2.3. Прикметники: вказівні, присвійні, якісні ( <i>Gli aggettivi: dimostrativi, possessivi, qualificativi</i> ).....	22
2.4. Дієслово ( <i>Il verbo</i> ).....	34
2.4.1. Теперішній час дійсного способу ( <i>Il presente dell'indicativo</i> )	34
2.4.2. Минулий час дійсного способу ( <i>Il passato prossimo</i> ).....	44
2.4.3. Майбутній час дійсного способу ( <i>Il futuro semplice</i> ).....	48
2.4.4. Майбутній час у минулому ( <i>Il futuro composto</i> ).....	49
2.5. Займенники: особові, присвійні, прямі та непрямі додатки ( <i>Gli pronomi personali, possessivi, diretti e indiretti</i> ).....	51
2.6. Питальне речення ( <i>L'interrogazione</i> ).....	55
3. СПІЛКУВАННЯ: МОВЛЕННЄВІ КЛІШЕ, ДІАЛОГИ, ЗАВДАННЯ ( <i>LA COMUNICAZIONE: ESPRESSIONI IDIOMATICHE, DIALOGHI, ATTIVITÀ</i> ).....	57
3.1. Вітання і знайомство ( <i>Salutare e presentare</i> ).....	57
3.2. Зовнішність і характер людини ( <i>Descrivere una persona</i> ).....	61
3.3. Розповідь про квартиру, будинок ( <i>Descrivere un appartamento, una casa</i> ).....	65
3.4. Орієнтування у місті ( <i>Orientarsi in città</i> ).....	68
3.5. Покупки ( <i>Fare spese</i> ).....	71
3.6. Замовлення у кафе ( <i>Ordinare in caffè</i> ).....	77
3.7. Бронювання квитків ( <i>Prenotare gli biglietti</i> ).....	83
3.8. Бронювання готелю ( <i>Prenotare una stanza in albergo</i> ).....	85
3.9. Призначення зустрічі ( <i>Prendere un appuntamento</i> ).....	89
3.10. Телефонна розмова ( <i>Telefonare</i> ).....	91
<i>Додатки (Gli annessi)</i> .....	96
ЛІТЕРАТУРА .....	99

## ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник адресується здобувачам ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності “Філологія” освітньо-професійних програм “Мова і література (англійська, німецька, французька, іспанська)”, “Переклад (англійський, німецький, французький)”, які вивчають дисципліну “Практичний курс третьої іноземної мови (італійської)”. Видання укладено відповідно до змісту робочої програми навчальної дисципліни.

**Метою** викладання цієї навчальної дисципліни є навчання студентів основних видів мовленнєвої діяльності – говоріння, читання, аудіювання, писемного мовлення як засобів спілкування італійською мовою в усній та письмовій формі.

**Основними завданнями** вивчення дисципліни “Практичний курс третьої іноземної мови (італійської)” є формування комунікативної компетенції, що передбачає розвиток та удосконалення лексичних, фонетичних та граматичних навичок усного і писемного спілкування італійською мовою; формування соціокультурної компетенції на основі вивчення історії, культури та традицій італомовних країн.

Дисципліна “Практичний курс третьої іноземної мови (італійської)” входить до групи дисциплін вибіркового циклу професійної підготовки.

Доцільність укладання та видання цього посібника обумовлена відсутністю підручників для вивчення італійської мови як третьої іноземної. Навчальні підручники з італійської мови для студентів, які вивчають італійську мову як основну або як другу іноземну, не можуть бути використані без попередньої їх адаптації.

Крім цього, доцільність підготовки даного посібника пояснюється певними об’єктивними передумовами: незначною кількістю навчальних годин із дисципліни, а також можливістю ефективної опори на попередні знання з двох іноземних мов. Загальновідомо і підтверджено науковими дослідженнями, що попередні іноземні мови полегшують і мотивують на вивчення наступної мови.

Основним призначенням навчального посібника є формування у студентів мовної та мовленнєвої компетенцій з італійської мови на рівні достатньому для здійснення іншомовного спілкування в типових повсякденних ситуаціях.

За підсумками вивчення навчальної дисципліни студент має:

- оволодіти фонетичними особливостями італійської мови, знати правила вимови звуків і правила читання;
- у практичних цілях використовувати найуживаніші граматичні явища;
- засвоїти лексичні одиниці та мовленнєві кліше в рамках програмної тематики.

На базі засвоєних знань студент зможе:

- читати і розуміти тексти рівня А1 з побутової та соціально-культурної тематики;

- вести бесіду за тематикою передбаченою програмою, використовуючи вивчені мовленнєві кліше.

Посібник складається з трьох частин. Перша частина містить алфавіт, правила і вправи з читання. У другій частині викладено основи італійської граматики. Третя частина має комунікативну спрямованість і містить мовленнєві кліше, методично препаровані діалоги і комунікативні завдання. Наприкінці посібника розташовано додатки: скоромовки, назви днів тижня, місяців, пів року, назви чисел та таблицю дієприкметників минулого часу неправильних дієслів.

У лінгвістичному плані посібник побудовано на лексиці, що відповідає загальноєвропейському рівню A1 за матеріалами автентичного видання *Marin T. Magnelli S. Nuovo Progetto Italiano A1: libro dello studente. Corso multimediale di lingua e civiltà italiana. Edilingua, 2013*» і не містить складних мовних явищ. Повторюваність лексичних одиниць у вправах сприяє закріпленню вже знайомих слів.

Посібник рекомендується для аудиторної та самостійної роботи студентів.

**Позначки**, що супроводжують вправи:



завдання з аудіювання;



вправи для виконання в аудиторії, після пояснення нової граматичної теми;



вправи для обов'язкового виконання у письмовій формі;



вправи для виконання в ключах;



\* **A voi!** комунікативні вправи.

## 1. ФОНЕТИКА (LA FONETICA)

### 1.1. Італійський алфавіт (*L'alfabeto italiano*)

Італійський алфавіт складається з 26 літер. Ці літери прийшли з латинського алфавіту. З них 16 є приголосними, а 5 – голосними. Літери **k, j, w, x, y** спочатку не входили до італійського алфавіту, вони є неактивними, тобто використовуються лише у словах іншомовного походження, іноземних прізвищах, назвах (наприклад, *yogurt* – йогурт, *jeans* – джинси).

Крім цих звичних літер вживаються також літери з діакритичними знаками (*див. нижче*).

Літера	Найменування	Літера	Найменування
A a	[a]	N n	[enne]
B b	[bi]	O o	[o]
C c	[ci]	P p	[pi]
D d	[di]	Q q	[qu]
E e	[e]	R r	[erre]
F f	[effe]	S s	[esse]
G g	[gi]	T t	[ti]
H h	[acca]	U u	[u]
I i	[i]	V v	[vu] (vi)
J j	[i lunga]	W w	[vu doppia]
K k	[cappa]	X x	[ics]
L l	[elle]	Y y	[ipsilon] (i greca)
M m	[emme]	Z z	[zeta]

### Діакритичні знаки (*I segni diacritici*)

Діакритичний знак – це надрядковий або підрядковий знак, який використовується для зміни або уточнення значення інших знаків, що позначають звуки.

В італійській мові існує 3 діакритичні знаки:

1) **accento acuto** (*acchento acuto*): поширений діакритичний знак італійської мови, ставиться над літерами **é, í, ú** (*perché, così, lassú*);

2) **accento grave** (*acchento grave*): **à, è, ì, ò, ù** – найпоширеніший знак італійської мови, вживається для розрізнення значень слів (*la – là, si – sì*);

3) **accento circonflesso** (*acchento cirkonflesso*): використовується дуже рідко, у поезії (*î – principî, ô – tôrre*); пишеться за традицією замість зниклих у ході історичного розвитку мови літер.

### Наголос (*L'accento*)

В італійській мові немає чітких правил уживання наголосу. У двоскладових словах наголос звичайно падає на перший склад, у словах з трьома і більше складами місце наголосу треба запам'ятовувати. У деяких випадках він не співпадає з аналогічним словом української мови (*telefono* – телефон).

Наголос на останньому складі зустрічається, головним чином, у так званих усічених словах: *virtù, servitù, bontà, città*.

Якщо наголос падає на останній склад, він обов'язково графічно відмічається знаком наголосу: *caffè, università*.

## 1.2. Основи італійської вимови (*La pronuncia italiana*)

### *Вимова приголосних (La pronuncia delle consonanti)*

b	[b]	bada, babbo, banana, bene, burro, alba, banda, borsa, libro
c	[k]	caro, coro, con, come, caldo, anche, contento, credere, caffè, piccolo, musica, conto, contare, cane, clima, tecnico, camminare
	[tʃ]	cena, cima, luce, circo, pace, città, felice, accendere, cominciare, tacere, falce, piacere, deciso, cento, cera, incidente, vicino, centro
ch	[k]	chi, che, chilo, perché, chiaro, chiavi, righe, anche, giochi, orchestra
ci	[tʃ] ч	ciao, cinema, pronuncia, cioccolata, fanciullo, diciotto, undici, ciò
cq	[kw]	acqua, acquerello, acquoso, acquistare, annacquare, risciacquare
d	[d]	da, do, di, vedo, dare, andare, Rodari, madre, dentro, due, dito, verde
f	[f]	fa, fame, fare, alfa, forte, fiore, preferire, difficile, freddo, fratello
g	[g]	goia, gara, ragazzo, gloria, grazie, gola, gallina, gondola, gamba
gi	[dʒ]	già, giardino, gentile, pagina. giocare, giorno, orologio, giusto, agio
gh	[g]	ghetto, ghisà, laghetto, ghirlanda, ghiaccio, margherita, Ungheria
gu	[g]	auguro, guardare, guadagno, guide, guidare, guitto, guizzare, gusto
gl	[ʎ] ЛЬ	gli, egli, figlia, figlio, famiglia
	[gl]	inglese, globale, glicerina, negligente
gn	[ɲ] НЬ	ogni, bagno, lavagna, spagnolo, Spagna, legno, ragno, bisogno, regno, compagno, segno, ognuno, ingegnere, insegnare
	[gn]	diagnosi, Wagner
j	[ʒ]	Jugoslavia, jugoslavo
k	[k]	Kabul, kaki, kulak, Kalahari, kamikadze, karakiri, karaté
l	[l]	la, lava, lavo, lana, lama, ala, luna, alba, libro, lutto, tavola, loro
m	[m]	madre, macchina, modello, maschera, maschile
n	[n]	nana, Napoli, notte, nonno, nonna, bambino, piccolino, nascere
p	[p]	parola, papa, padre, pomodoro, pera, pinocchio, palestra, prendere
q(qu)	[k]	qua, qui, quindici, quaderno, quando, quanto, frequentare, quartiere
qq	[kk]	soqqadro
r	[r]	rana, camera, parlare, cantare, corso, carta, curare, giro, Francia, ora
s	[s]	se, si, so, sa, sei, santo, posto, solo, forse, strada, sorella, sport
	[z]	casa, cosa, viso, frase, isola, rosa, numeroso, paese, cortese
s+ cons.	[z]	sbatte-re, sdentato, sgarbato, slavo, smentire, snodare, sradicare, svelto, snello, sgabello, smorfia, slogare, sguardo, Svizzera
sc	[sk]	casco, scala, fresco, scuro, scrutinio, esclamare, pescatore, scorso
	[ʃ]	conoscenza, scena, uscire, riuscire, scimmia, sciarpa, sciocco, asciutto, prosciutto, lasciare, mescolare, scendere, scelta, piscina

sch	[sk]	scheda, fresco, schifo, maschio, scherzo, schermo, schema, mischia
t	[t]	tana, tara, tempo, matita, treno, trinare
v	[v]	valore, via, vino, vita, viso, verità
w	[w]	Walter
x	[ks]	ex, exclave, executive, exergia
y	[j]	yacht
z	[dz]	zero, zona, zanzara, zucchero, analizzare
	[ts]	grazie, pizza, piazza, ragazzo, lezione, zio, zia, zitto, zitella, nazione

**Увага ! Приголосна h не вимовляється :**

h	[-]	ho, hurra, harem, chi, che, macchina, cercherò, pagheremo
---	-----	---

**Подвійні приголосні (Le doppie consonanti)**

bb	[bb]	abbiamo, sappiamo, abbastanza, babbo, fabbrica, repubblica, parlerebbe
cc	[kk]	ecco, piccolo, cioccolata, staccato, bicchiere, mucca, vecchio, zucchero
cc	[tʃtʃ]	cappuccino, faccio, braccio, piccino, rosticceria
dd	[dd]	addio, freddo, suddito
ff	[ff]	caffè, difficile, officina, offrire, affettato, affollato, suffiso, ufficio
gg	[gg]	leggo
gg	[dʒ]	oggi, oggetto, soggetto, soggiorno, aggettivo, peggiorativo, pomeriggio
ll	[ll]	bello, giallo, gallina, fratello, fornello, quello, pallone, spalla, sorella
mm	[mm]	ammirare, mamma, immagine, commedia, scimmia, programma, dammi
nn	[nn]	anno, nonna, gonna, penna, diciannove, Giovanni
pp	[pp]	appartamento, appetito, cappa, cappello, gruppo, tappeto, troppo, zuppa
rr	[rr]	arrivare, birra, terra, corretto, condurre, guerra, pianterreno, vorrei
ss	[ss]	rosso, stesso, adesso, diciassette, nessuno, essere, classe, professore
tt	[tt]	città, quattro, lettera, settimana, attenzione, ventotto, latte, sotto, tutto
vv	[vv]	avvenire, improvviso, improvvisare
zz	[tsts]	indirizzo, mezzo, piazza, prezzo, ragazzo, tazza, realizzare, organizzare

**Вимова голосних (La pronuncia delle vocali)**

a, à	[a]	da, Ada, bambina, ha, rana; dà, là, già, città, felicità, novità, verità
e	[ɛ]	testa, dente, tenda, ecco, resto, prendo, treno, festa, testo, tendo, senso, greco, servo, prete, nervo, trenta, premio, peste, lente
	[e]	bere, mela, tela, penna, vero, nave, rete, remo, vela, pena, fresco, vendo, fermo, desto, senno, greto, pera, benda, negro, meno, lena
é	[e]	né, affinché, benché, comeché, perché
è	[ɛ]	è, c'è, sè, cioè, caffè, tè, gilè
i, ì	[i]	vino, bimbo, pila, abito, libro, candido, pipa, lista, lira, fino; lì, sì, così
o, ò	[ɔ]	conte, porta, morte, modo, flora, toro, trono, fronte, forte, costo, grosso, donna, pomodoro; cominciò, ciò, insegnò, trovò, perciò, però, può, vedrò
	[o]	come, ora, dove, tromba, mondo, fanno, lago, libro, soldo, storto, molto
u, ù	[u]	buco, fugo, lupo, gusto, auguro, busta, punto; caucciù, giù, più, virtù



### *Дифтонги (Dittonghi)*

Дифтонг – це поєднання двох голосних в одному складі. Дифтонги бувають висхідні з наголосом на другий голосний та низхідні (спадні) з наголосом на перший голосний. Літера **i** у дифтонгу вимовляється як [j], а літера **u** як [w].

ie	[jɛ]	ieri, niente, piede, pietà, cavaliere, Pietro, bandiera, fieno, siete, chiede
io	[jo]	fiore, proverbio, studio, vario, dubbio, proprio, fiocco, doppio, voglio
iu	[ju]	fiume, piuma, diurno, fiuto, Fiumicino, fiutare, rifiuto, chiudere
ia	[ja]	piano, chiamare, Italia, fiaba, fiamma, Tiziano, piatto, piacere, siamo
ua	[wa]	qua, quaderno, quale, quando, quanto, squadra, quadro, quattro
ue	[wɛ]	luetico, questo, quello, sequela, querela, questura, sueco
uo	[wɔ]	cuore, uomo, uovo, quo, quotare, quota, quotidiano, nuovo, buono
ui	[uj]	cui, duina, guida, guidare, lui, Luigi, sui
ai	[aj]	mai, Moravia, dai, gridai, balzai, ormai, potrai, fai, semmai, vai
oi	[oj]	noi, voi, poi, poiché, eppoi, coi
ei	[ɛj]	lei, dei, nei, sei, vorrei, potrei, sarei
eu	[ɛu]	Europa, europeista, europeo, eurovaluta, eutimia, eutopia

### *Трифтонги (Trittonghi)*

Трифтонг – це поєднання в одному складі трьох звуків: [j], [w] та голосного. Ці голосні вимовляються зливо.

aia	[aja]	aia, aiuto, aiutare, Traiano, operaia, maiale
aio	[ajo]	operaio
aiu	[aju]	aiuola
iai	[jai]	studiai
iei	[jɛi]	miei
iuo	[juo]	bestiuola, fumaiuolo
uia	[uja]	tuia
uio	[ujɔ]	buio
uoi	[wɔi]	buoi, puoi, tuoi, suoi, vuoi

### *Хіатус (Iato)*

Хіатус (з'являння) – явища протилежне дифтонгізації. Виникає при збігу двох голосних, що належать до різних складів і вимовляються окремо.

oa	[oa]	oasi, boa, Paolo, Paola
oe	[oɛ]	poeta
ui	[ui]	bui, dui, fui, lui
uo	[uo]	tuo, suo
au	[au]	lauro, laurea, laurearsi, paura
ea	[ɛa]	idea, platea, reale, realismo
ae	[aɛ]	aere, aereo, maestro, maestra
ao	[ao]	aorta
io (i під	[io]	atrio, mio, rione, settentrione, urlio, viale

наголосом)		
ia (і під наголосом)	[ia]	allegria, mia, patria, riaprire
iu (і під наголосом)	[iu]	riunire, riunione

### *Носові голосні (Le vocali nasali)*

Літери **c, g** перед приголосним **n** утворюють носовий звук.

nc	[ɛ̃]	ancora, panca, banca, bianco, franco, incontro, mancare, neanche, stanco
ng	[ɛ̃]	lungo, funghi, lingua, rimango, mongolo, sangue, vengo, ringraziare

### **1.3. Вправи з читання (Gli esercizi di lettura)**

#### **1. Leggete le parole.**

1. curare, corpo, camera, ecco, cantare, correre, capo, contento, amico, fatica, nemico, ricco, amica, carta, coltello, colore, repubblica, capello, cappello, compito, piccolo, bocca, oca, tacco, vacca, domenica, pacco, sacco, toccare, ricordare, polacco, dimenticare, tabacco, colpo, campo, scontrino, carne, contorno.
2. arrivederci, pace, voce, difficile, cinema, undici, vicino, concerto, circolo, cenare, Cina, certo, circa, falce, piacere, piacevole, vincere, decina, cento, incidente, cimitero, invece, officina, cera, facile, bottoncino, tacere, centro.
3. cacciare, ciao, Francia, cocciuto, ufficiale, lanciare, arancio, pronunciare, cio, fanciulla, panciuto, speciale, cioè, faccia, ciuffo, minaccia, ciondoloni, artificiale, diciassette, diciannove, mancia, arancione, pronuncia, calcio, pancia, cioccolata, carciofi.
4. che, perché, chilo, panchina, Michele, amiche, pacchetto, orchestra, maccheroni, chicchessia, chi, archeologo, pochissimo, macchina, chicchera, chirurgo, chimico, forchetta, chiacchiera.
5. gamba, ago, magro, grido, agrario, gridare, grande, gatto, legumi, regola, grillo, agricoltura, gusto, grembo, aggressione, gallo, Gastone, arguto, agosto.
6. gente, girare, gendarme, ginnastica, agitare, gesto, leggere, oggi, salvagente, Genova, giro, genitori, giovedì, gerundio, oggetto, agente, gemma, gigante, reagire.
7. già, agio, giorno, aggettivo, giusto, ginnastica, mangiare, maggiore, viaggiare, Sergio, passeggiare, intelligente, passeggio, maggio, grigio, giocare, giovane, stagione, giungere, formaggio, assaggiare, gelato, Eugenio, partigiano, Egitto, Giappone, leggere, distruggere, Giulio, viaggio, soggetto, passaggio, punteggiatura.
8. ghetto, mughetto, Ungheria, laghetto, mingherlino, ghermire, laghi, sughero, ghiandola.
9. signora, signore, signorina, bagno, sogno, montagna, insegnante, insegnare, sognare, Sardegna, Spagna, ingegnere, spagnolo, campagna, lavagna, stagno.

10. meglio, moglie, famiglia, foglio, portafogli, figli, figlie, migliore, luglio, tovaglia, bottiglia, voglia, ammogliarsi, gentaglia, maglia.
11. mia, zia, io, dio, riassunto, riaccendere, riattaccare, riaffermare, rione, a priori, odio, via, addio, mio, pio, olio, riunire, viale, avviamento.
12. alunno, parlare, lontano, calorifero, largo, lotta, calorifero, largo, lotta, latte, ballare, molto, piccolo, classe, colore, allegro, calore, lamentarsi.
13. panca, banca, ancora, stanco, incontrare, mancare, angolo, neanche, dunque, venga, lingua, bianco, rimango, neanche, dunque, venga, lingua, bianco, rimango, franco, mongolo, sangue, vengo, incontro, ringraziare.
14. si, solo, sperare, sedia, sapere, salutare, finestra, basso, scaffale, rivista, rispondere, essi, adesso, aspettare, assente, sempre, passare, interessante, estate, spesso, sera, professore, subito, scrivere, sala, secco, benissimo, complesso, Sicilia, Sardegna.
15. caso, cosa, presente, inglese, sbaglio, esercito, riposare, musica, esercizio, presidente, cosa, presente, inglese, sbaglio, esercito, riposare, musica, esercizio, presidente, così, visita, presentare, bisogna, vaso, esempio, quasi, piselli, Pisa, naso, posate, isola, rosa, paese, risultato, usare, televisione, danese, cortese, scure, scontare, crepuscolo, minuscolo, scavi, miscuglio, scultura, pascolo, pescatore, scacciare, scopa, scappare, mescolare.
16. palcoscenico, cascina, scimmia, disciplina, sci, mescolare, ascetico, pesce, piscina, uscire, discepolo, scendere, scena, trascinare, mascella, sciroppo, scelta, scissione, scegliere, discesa, fascista.
17. sciopero, sciagura, scialle, lasciare, asciugare, striscia, sciogliere, asciutto, fascia, sciarpa, sciocco, prosciutto, sciupare, coscia, fasciare, sciame, asciugamano.
18. maschio, scherzo, schermo, schifo, fischiare, mischiare, maschera, smascherare, meschino, scheletro, schema, rischio, taschino, rischiare, mischia.
19. questo, quello, qui, quindici, quintale, quinto, quasi, quindi, qualche, lingua, risciacquare, quaderno, seguente, guardare, qualunque, guanti, guaio, qualcosa, quadro, Quirinale, Pasquale, quota, acquedotto, acqua, quartiere, squadra, acquarello, annacquare, guidare, anguilla.
20. ragazzo, servizio, Tizio, Maurizio, Grazia, stazione, canzone, danzare, stanza, grazie, giovinezza, pazzo, tazza, lezione, notizia, senza, pezzo, pulizia, polizia, danza, mazzo, esercizio, speranza, pigrizia, mascalzone.
21. pranzo, dozzina, romanzo, mezzanotte, polemizzare, zampa, azzurro, zucchero, meccanizzare, zelo, mezzo, mezzogiorno, manzo, zero, zuppa, zingaro, organizzare, zanzara, zona, zuccherificio, zoccoli.
22. piede, bicchiere, fieno, portiere, pieno, insieme, barbiere, spiegare, ieri, schiera, maschietto, fiero, scienza, maniera, chiedere, parrucchiere, impiegato, cavaliere, diecina, mietere, allievo, cielo, Pietro, bandiera.
23. azione, razione, colazione, collezione, porzione, rivoluzione, costituzione, lezione, attenzione, piombo, chioma, fiore, fiorire, ragione, occhio, inchiostro, orecchio, ghiotto, unione, piovere, riunione, regione, biondo.

24. piuma, chiuso, schiuma, fiume, chiudere, aiuto, aiutare, piuttosto, compiuto, fiutare, chiunque, più, rifiuto.
25. siamo, bianco, pianta, chiaro, rischiare, chiamare, invecchiare, fiamma, andiamo, occhiali, cucchiaino, ghiaccio, abbiamo, parliamo, diamo, scienziato, fiato.
26. buono, scuola, duomo, cuore, tuono, suono, suonare, duole, suolo, sottosuolo, ruolo, arruolarsi, nuovo, luogo, fuori, cuoco.
27. portai, fai, sai, gridai, semmai, andai, stai, mangiai, scappai, balzai, vai, ormai.
28. poi, voi, coi, eppoi, noi.
29. piccolo, lontano, vicino, nessuno, mostrare, componimento, cartolina, libero, molto, profondo, moneta, Paolo, nero, bambino, colonna, duro, bambina, opera, animo, compito, scolaro, tavolo, albero, tono, orologio, compagno, compagna, subito, maestro, maestra, soldato, minuto, chilometro, sicuro, telefono, portare, simpatico, memoria, domandare, gruppo.
30. di, ti, tipo, divano, tardi, diploma, dimenticare, pettinarsi, partire, tutti, frutti, matita, diligente, utile, dito, partito, mattino, altissimo, sottile, sostantivo, aggettivo, attivo, istituto, davanti, dentro, difetto, attento, tema, debito, credito, tela, modello, terminare, cadere, tardi.
31. bello, tutto, nonno, fratello, sorella, mamma, babbo, addio, lettera, mettere, penna, allora, ballare, arrivare, attore, danno, malattia, freddo, anno, troppo, mattina, atto, brutto, adatto, autunno, donna, abbandonare, avvenire, casetta, repubblica, pubblico, direttore, direttrice, abbracciare, berretto, tetto, improvviso, gatto, battere, drappello, appello, ufficiale, tradurre, traduttore, sorridere, terra, interrogare, purtroppo, oppure, pollo, frutta, caffè, fretta, grammatica, suffisso.
32. la pena – la penna, la pala – la palla, nono – il nonno, il polo – il pollo, le note – la notte.

## 2. Leggete il brano del racconto di G. Rodari.

### *Le avventure di Cipollino*

Cipollino era figlio di Cipollone e aveva sette fratelli: Cipolletto, Cipollotto, Cipolluccio e così di seguito, tutti nomi adatti ad una famiglia di cipolle. Gente per bene, bisogna dirlo subito, però piuttosto sfortunata.

Cosa volete, quando si nasce cipolle, le lacrime sono di casa.

Cipollone ed i suoi figli abitavano in una baracca di legno, poco più grande di una cassetta di quelle che si vedono dall'ortolano. I ricchi che capitavano da quelle parti torcevano il naso disgustati.

– Mamma mia, che puzzo di cipolla, – dicevano, e ordinavano al cocchiere di frustare i cavalli.

Una volta doveva passare di là anche il Governatore, il Principe Limone. I dignitari di corte erano molto preoccupati.

– Che cosa dirà Sua Altezza quando sentirà questo odor di poveri?

– Si potrebbe profumarli, – suggerì il Gran Ciambellano.



## ESERCIZI

### 1. Mettete -o, -a, o -e e indicate se il nome è femminile (f) o maschile (m).

- |                   |                  |                  |
|-------------------|------------------|------------------|
| 1. lettera (f)    | 6. cappell__ ( ) | 11. pittor__ ( ) |
| 2. scultric__ ( ) | 7. music__ ( )   | 12. cas__ ( )    |
| 3. ciel__ ( )     | 8. luc__ ( )     | 13. fior__ ( )   |
| 4. mar__ ( )      | 9. nazion__ ( )  | 14. padr__ ( )   |
| 5. regal__ ( )    | 10. stanz__ ( )  | 15. chiav__ ( )  |

### 2. Inserite le lettere mancante.

1. Marina è un\_\_ ragazz\_\_ russ\_\_ .
2. Lei è un\_\_ studentess\_\_ .
3. Carla è biond\_\_, non è molto alt\_\_, ma snell\_\_ e molto carin\_\_ .
4. Guilia è un\_\_ ragazz\_\_ molto simpatic\_\_, intelligent\_\_ .
5. Di solito Paola non ha temp\_\_ liber\_\_, è molto occupat\_\_ e di ser\_\_ è stanc\_\_ .
6. Adesso Nina è in vacanz\_\_ in Italia, a Bologna.
7. Bologna è un\_\_ bell\_\_ citt\_\_ .
8. Alessandro è un ragazz\_\_ italian\_\_ .
9. Lui è alt\_\_ e molto sportiv\_\_ .
10. Non ha la macchin\_\_, ma ha un\_\_ motociclett\_\_ .

### Множина іменників (Il plurale dei nomi)

Іменники чоловічого роду, що закінчуються в однині на **-o**, мають у множині закінчення **-i**:

tomodoro (m) – pomodori                      libro (m) – libri

Іменники жіночого роду, що закінчуються на **-a**, змінюють закінчення у множині на **-e**:

porta (f) – porte                                      finestra (f) – finestre

Іменники чоловічого і жіночого родів, що закінчуються в однині на **-e**, змінюють закінчення на **-i**:

padre (m) – padri                                      madre (f) – madri

Іменники чоловічого і жіночого родів, що закінчуються в однині на **-ista**, у множині мають **-isti** для чоловічого роду та **-iste** для жіночого:

farmacista (m) – farmacisti (m, pl)      farmacista (f) – farmaciste (f, pl)

Деякі іменники чоловічого роду із закінченням **-a** мають у множині **-i**:

poeta (m) – poeti                                      problema (m) – problemi


*Виняток: cinema (m) – cinema.*

Іменники жіночого роду на **-cia**, **-gia** мають у множині закінчення **-cie**, **-gie**, якщо перед цим закінченням стоїть **голосна** (a, e, i, o, u):

camicia (f) – camicie                                      valigia (f) – valigie

Іменники жіночого роду на **-cia**, **-gia** (**i** *ненаголошений*) мають у множині закінчення **-ce**, **-ge**, якщо перед цим закінченням стоїть **приголосна** (b, c, d...):

arancia (f) – arance                                      pioggia (f) – piogge

 **Attenzione!** Коли на закінчення **-cia**, **-gia** падає наголос (**i** *під наголосом*) і перед закінченням стоїть приголосна, то закінчення у множині буде **-cie**, **-gie**:

allergia (f) – allergie

Іменники чоловічого роду на **-ca, -ga**, мають у множині закінчення **-chi, -ghi**:

**duca** (m) – **duchi**

**collega** (m) – **colleghi**

Іменники жіночого роду на **-ca, -ga** у множині змінюються на **-che, -ghe**:

**amica** (f) – **amiche**

**collega** (f) – **colleghe**

Іменники чоловічого роду на **-co, -go**, що складаються з **двох складів**, мають у множині закінчення **-chi, -ghi**:

**fuoco** (m) – **fuochi**

**luogo** (m) – **luoghi**

Іменники чоловічого роду на **-co, -go**, що складаються з **більш ніж двох складів**, мають у множині закінчення **-chi, -ghi**, якщо перед **-co, -go** стоїть *приголосна*:

**tedesco** (m) – **tedeschi**

**albergo** (m) – **alberghi**

Іменники чоловічого роду на **-co, -go**, що складаються з **більш ніж двох складів**, мають у множині закінчення **-ci, -gi**, якщо перед **-co, -go** стоїть *голосна*:

**nemico** (m) – **nemici**

**asparago** (m) – **asparagi**

*Виняток*: **carico** (m) – **carichi**, **obbligo** (m) – **obblighi**.

Іменники чоловічого роду на **-logo** мають у множині **-logi**, якщо позначають *живі істоти*:

**psicologo** (m) – **psicologi**

**radiologo** (m) – **radiologi**

Іменники чоловічого роду на **-logo** мають у множині **-loghi**, якщо позначають *неживі істоти*:

**catalogo** (m) – **cataloghi**

**dialogo** (m) – **dialoghi**

Іменники чоловічого роду на **-io** мають у множині закінчення **-i**, але коли на **-i** падає наголос, то закінчення **-ii**:

**figlio** (m) – **figli**

**bacio** (m) – **baci**

**occhio** (m) – **occhi**

**zio** (m) – **zii**

**Не змінюють** закінчення у множині:

1. односкладові іменники:

**dì** (m) – **dì**

**re** (m) – **re**

2. іменники, що закінчуються на *голосний під наголосом*:

**città** (f) – **città**

**gioventù** (f) – **gioventù**

**università** (f) – **università**

**tribù** (f) – **tribù**

**caffè** (f) – **caffè**

**menù** (f) – **menù**

3. іменники жіночого роду, що закінчуються на **-i**:

**tesi** (f) – **tesi**

**crisi** (f) – **crisi**

4. слова іношомовного походження:

**sport** (m) – **sport**

**brioche** (f) – **brioche**

**film** (m) – **film**

**toilette** (f) – **toilette**

**bar** (m) – **bar**

**e-mail** (f) – **e-mail**

5. слова, що закінчуються на **-ie** у жіночому роді:

**serie** (f) – **serie**

**specie** (f) – **specie**

*Виняток*: **moglie** (f) – **mogli**

6. іменники, які закінчуються на **-o** (часто скорочені):

video (m) – video	stereo (m) – stereo
moto(cicletta) (f) – moto(ciclette)	auto(mobile) (f) – auto(mobili)
foto(grafia) (f) – foto(grafie)	frigo(rifero) (m) – frigo(riferi)

### **Іменники, що мають особливі форми**

1. Деякі іменники чоловічого роду на **-o** мають у множині закінчення **-a**:

uovo (m) – uova (f)	braccio (m) – braccia (f)
lenzuolo (m) – lenzuola (f)	ginocchio (m) – ginocchia (f)
dito (m) – dita (f)	

*Виняток.* mano (f) – mani.

2. Деякі іменники мають різні форми однини та множини:

uomo (m) – uomini	bue (m) – buoi
dio (m) – dei	

### **ESERCIZI**

 **3. Mettete i nomi al singolare o al plurale, come nell'esempio.**

- |                     |                     |
|---------------------|---------------------|
| 1. libro – libri    | 11. lavagna – _____ |
| 2. zaino – _____    | 12. _____ – lezioni |
| 3. cortile – _____  | 13. _____ – cieli   |
| 4. _____ – dottori  | 14. gatto – _____   |
| 5. cane – _____     | 15. _____ – alberi  |
| 6. _____ – tavoli   | 16. attrice – _____ |
| 7. ragazzo – _____  | 17. madre – _____   |
| 8. quaderno – _____ | 18. _____ – strade  |
| 9. porta – _____    | 19. _____ – penne   |
| 10. _____ – chiese  | 20. sedia – _____   |

 **4. Trovate il plurale corretto.**

- |             |             |             |             |
|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1. problema | a. problemi | 6. città    | a. città    |
|             | b. probleme |             | b. cittè    |
|             | c. problemo |             | c. cittì    |
| 2. negozio  | a. negozie  | 7. spiaggia | a. spiagge  |
|             | b. negozia  |             | b. spiaggia |
|             | c. negozi   |             | c. spiagge  |
| 3. luogo    | a. luoghe   | 8. auto     | a. auto     |
|             | b. luoghi   |             | b. auti     |
|             | c. luoghu   |             | c. aute     |
| 4. mano     | a. mane     | 9. cuoco    | a. cuoche   |
|             | b. mani     |             | b. cuochi   |
|             | c. manu     |             | c. cuochu   |
| 5. camping  | a. camping  | 10. barca   | a. barce    |
|             | b. campings |             | b. barchi   |
|             | c. campingi |             | c. Barche   |

 **5. Mettete i nomi al plurale.**

Gianni vive da poco in una nuova zona di Roma. È molto contento perché è una zona bella e tranquilla con molto verde. Ci sono, infatti, due (*1. parco*) \_\_\_\_\_ .



Poi ci sono (2. negozio) \_\_\_\_\_, (3. bar) \_\_\_\_\_, (4. ristorante) \_\_\_\_\_ e due (5. discoteca) \_\_\_\_\_. Ci sono anche due (6. farmacia) \_\_\_\_\_ vicino a casa sua, che possono sempre essere utili.

**✍ 6. Mettete i nomi nel gruppo giusto e poi scrivete il plurale. Attenzione alle eccezioni.**

*amica – film – dialogo – doccia – computer – spiaggia – dietologo – dizionario – radio – auto – specie – moglie – zio*

	<b>singolare</b>	<b>plurale</b>
1	banca	<i>banche</i>
2	catalogo	
3	strudel	
4	valigia	
5	serie	
6		foto
7	specchio	
8	pianista	
9		tè
10		dei

***Bilancio***

**✍ 8. Traducete in italiano.**

1. Він італієць, а вона англійка. \_\_\_\_\_
2. Мій батько – лікар, а моя мама – вчителька. \_\_\_\_\_
3. Мій дідусь – робітник, а моя бабуся – перукар. \_\_\_\_\_
4. Мій дядько – директор, а моя тітка – фармацевт. \_\_\_\_\_
5. Моя сестра – офіціантка, а мій брат – музикант. \_\_\_\_\_
6. Моя подружка – продавщиця. \_\_\_\_\_
7. Мій друг – психолог. \_\_\_\_\_
8. Його дружина – медична сестра. \_\_\_\_\_
9. Його племінник – перекладач. \_\_\_\_\_
10. Його племінниця – журналістка. \_\_\_\_\_



**2.2. Артикли: означений, неозначений, частковий**  
(*Gli articoli determinativi, indeterminativi, partitivi*)

На відміну від української мови, в італійській мові є артикль. Артикль – це службове слово, яке вказує рід іменника, його категорії означеності/неозначеності, однину та множину.

Виділяють артикли: означений, неозначений та частковий.

**Неозначений артикль (L'articolo indeterminativo)**

Неозначений артикль має форми **un (uno)/una**, які співпадають з числівниками *один, одна*. Форма **un (uno)** вживається для чоловічого роду, **una**

– для жіночого. Крім того, перед іменниками жіночого роду, що починаються з голосної, артикль **una** апострофується: **un'ora**, але: *una sola ora* – лише одна година.

Перед іменниками, що починаються з **s + приголосна (s impura), z, ps, pn, gn, y** неозначений артикль має форму **uno**: **uno scolaro**, **uno zaino**, **uno psicologo**, **uno pneumatico**, **uno gnocco**, **uno yogurt**.

#### Означений артикль (L'articolo determinativo)

Означений артикль чоловічого роду однини має форми **il, lo, l'** (перед голосною). Форма **il** вживається перед іменниками, що починаються з приголосної: **il padre**, **il viso**.

Форма **lo** вживається перед іменниками чоловічого роду, що починаються з голосної. При цьому відбувається елізія – випадіння кінцевої голосної на стику з початковою голосною наступного слова. Графічно елізія позначається апострофом: **l'oro** – золото. Форма **lo** вживається також перед іменниками, що починаються з **s + приголосна (s impura), z, ps, pn, gn, y**: **lo studente**, **lo zaino**, **lo psicologo**, **lo pneumatico**, **lo gnocco**, **lo yogurt**.

У множині означений артикль чоловічого роду **il** має форму **i**:

<b>il padre</b>	<b>i padri</b>
<b>il libro</b>	<b>i libri</b>

У множині означений артикль чоловічого роду **lo** має форму **gli**:

<b>l'anno</b>	<b>gli anni</b>
<b>lo studente</b>	<b>gli studenti</b>

Означений артикль жіночого роду однини має форму **la**: **la rosa**, **la strada**. Форма **la** перед іменниками жіночого роду, що починаються з голосної апострофується: **l'ora** – година.

У множині означений артикль жіночого роду **la** має форму **le**:

<b>la strada</b>	<b>le strade</b>
<b>l'ora</b>	<b>le ore</b>

#### Вживання артиклю (L'uso dell'articolo)

**Означений артикль** вживається перед іменником, що позначає:

1. предмет єдиний у своєму роді:

**La Terra è rotonda.** – Земля кругла.

**Splende la luna.** – Сяє луна.

2. предмет єдиний у ситуації:

**Cerco il direttore.** – Я шукаю директора.

3. предмет про який вже йшла мова:

**Paolo parla con una ragazza. La ragazza studia al nostro istituto.** – Паоло розмовляє з (якоюсь) дівчиною. Ця дівчина вчиться у нашому інституті.

4. загальне поняття:

**Amo i fiori.** – Я люблю квіти.

5. видове поняття по відношенню до родового:

**La rosa è un fiore.** – Роза – це квітка.

6. у значенні вказівного або присвійного займенника:

*Aspetto il professore (questo professore).* – Я чекаю (цього) професора.

7. коли при іменнику є означення, яке вказує на даний предмет, як на той, про який йде мова:

*È lo studente che parla bene italiano.* – Це (той) студент, який добре розмовляє італійською.

8. перед жіночими іменами (у просторіччі):

*L'Agnese, la Maria.* – Агнеса, Марія.

9. перед прізвищами видатних людей (письменників, митців, але не політиків):

*L'Alighieri, il Manzoni, la Deledda.* – Алігьєрі, Манцоні, Деледда.

10. перед назвами континентів, країн, островів, морей, озер, океанів:

*L'Europa, l'Italia, il Piemonte, la Sicilia, il Mare Nero, il Garda, il Po.*

**Неозначений артикль** вживається для вираження неозначеності предмета і відповідає в українській мові словам: «один», «якийсь», «деякий», «будь-який».

Неозначений артикль вживається:

1. при віднесенні предмету до класу однорідних предметів:

*È una mela.* – Це яблуко.

2. на позначення предмета як одного з багатьох однорідних предметів:

*Bisogna aspettare un amico.* – Треба почекати друга.

3. на позначення предмета, що згадується вперше:

*L'insegnante parla a uno studente.* – Викладач розмовляє з якимось студентом.

*Mangio una mela.* – Я їм (одне) яблуко.

4. за наявності означення:

*Hai dei libri italiani?* – У тебе є (якісь) італійські книги?

**Частковий артикль** (*L'articolo partitivo*)

**Частковий артикль** утворюється поєднанням сполучника **di** з означеним артиклем однини: **del** (*di+il*), **dello** (*di+lo*), **dell'** (*di+l'*), **della** (*di+la*), **dei** (*di+i*), **delle** (*di+le*).

Частковий артикль вживається перед так званими незліченими іменниками (хліб, сахар, м'ясо, залізо і т.д.). Взяті у загальному значенні, вони вживаються з означеним артиклем:

*Ecco il pane.* – Ось хліб.

Але, коли мова йде про яку-небудь частину даної речовини, іменник вживається з частковим артиклем.

*Maria deve comprare del pane.* – Марії треба купити хліба.

В українській мові частковість виражається родовим відмінком:

*Compro il pane e non lo zucchero.* – Я купую хліб, а не цукор.

*Devo comprare del pane e dello zucchero.* – Мені треба купити (чого?) хліба і цукру.

Частковий артикль опускається:

1. у питальному реченні:

*Compri pane?* – Ти купуєш хліб?

2. при запереченні:

*Non ho carta.* – У мене немає папіру.

3. у стверджувальному реченні, коли мова йде про звичку:

*Di mattina mangio pane e burro.* – Вранці я їм хліб і масло.

### Невживання артиклю (L'omissione dell'articolo)

Артикль не вживається:

1. коли іменнику передує вказівний, питальний, неозначений займенник або числівник:

*questo libro, qualche libro, due libri, che libro?*

2. перед власними іменами:

*Pietro è malato.* – П'єтро хворий.

3. при звертанні:

*Amici, dove andate?* – Друзі, куди ви йдете?

4. в оголошеннях, на вивісках, у заголовках:

*Panetteria* – пекарня

*Calzoleria* – магазин взуття

*«Grammatica italiana»* – «Грамматика італійської мови»

5. в адресах: *via Gorki*

6. у прислів'ях і приказках:

*Chi semina vento raccoglie tempesta.* – Хто сіє вітер, пожне бурю.

7. при переліку:

*Abbiamo tutte le comodità moderne: acqua calda, gas, luce elettrica, telefono, ascensore.* – У нас є всі сучасні зручності: гаряча вода, газ, світло, телефон, ліфт.

8. перед сполучником **nè**:

*Il ragazzo non ha nè padre nè madre.* – У хлопця немає ні батька, ні матері.

9. після іменників і прислівників, що виражають кількість:

*un gruppo di studenti* – група студентів

10. після дієслів з запереченням:

*un litro di latte* – літр молока

*un pezzo di pane* – шматок хліба

*un mazzo di fiori* – букет квітів

11. перед іменниками, що входять до складу іменного присудка:

*Sono studente.* – Я – студент.

*Lo scaffale è pieno di libri.* – Шафа повна книг.

12. після дієслів *diventare* (ставати), *nominare* (називати), *eleggere* (вибирати) і деяких інших:

*È diventato ingegnere.* – Він став інженером.

*È nominato direttore.* – Він назначений директором.

13. перед іменниками у функції означення:

*di legno* – дерев'яний

*da uomo* – чоловічий

*per ragazzi* – дитячий

*senza cuore* – безсердечний

14. перед іменниками, що входять до складу прислівникових зворотів:

*a piedi* – пішки

*con gioia* – радісно

*ad alta voce* – вголос

15. перед іменниками, що входять до ідіоматичних виразів:

*aver fretta* – поспішати

*aver bisogno* – потребувати

16. перед назвами міст та сел:

*Milano, Genova, Legge.*

## ESERCIZI

### 1. Mettete l'articolo indeterminativo.

- |                      |                        |                     |
|----------------------|------------------------|---------------------|
| 1. _____ amico       | 11. _____ scandalo     | 21. _____ esercizio |
| 2. _____ amica       | 12. _____ informazione | 22. _____ giorno    |
| 3. _____ bambino     | 13. _____ giornale     | 23. _____ lezione   |
| 4. _____ studente    | 14. _____ signore      | 24. _____ schermo   |
| 5. _____ studentessa | 15. _____ signora      | 25. _____ scuola    |
| 6. _____ borsa       | 16. _____ sbaglio      | 26. _____ telefono  |
| 7. _____ biglietto   | 17. _____ zaino        | 27. _____ uscita    |
| 8. _____ famiglia    | 18. _____ arancia      | 28. _____ zio       |
| 9. _____ gelato      | 19. _____ caffè        | 29. _____ treno     |
| 10. _____ macchina   | 20. _____ bottiglia    | 30. _____ piazza    |

### 2. Inserite l'articolo indeterminativo.

1. Oggi vado in centro per comprare \_\_\_ libro per Gianni.
2. Prima vado in \_\_\_ boutique molto carina.
3. \_\_\_ ora e mezza dopo esco con \_\_\_ sciarpa e \_\_\_ braccialetto.
4. Per festeggiare vado in \_\_\_ bar e ordino \_\_\_ prosecco.
5. Compro \_\_\_ zainetto per Anna.
6. Scelgo \_\_\_ abito da sera per me.
7. Sono le cinque e \_\_\_ mezz'ora.
8. Rimango da sola con \_\_\_ libro.
9. Leggo \_\_\_ giornale a colazione.
10. \_\_\_ volta andiamo in \_\_\_ pub.

### 3. Mettete l'articolo determinativo.

- |                    |                       |                     |
|--------------------|-----------------------|---------------------|
| 1. _____ classe    | 11. _____ paese       | 21. _____ rivista   |
| 2. _____ lingua    | 12. _____ nemico      | 22. _____ poeta     |
| 3. _____ pronuncia | 13. _____ tavolo      | 23. _____ giorno    |
| 4. _____ lezione   | 14. _____ ragazza     | 24. _____ tavolo    |
| 5. _____ compito   | 15. _____ dottore     | 25. _____ film      |
| 6. _____ maestra   | 16. _____ ponte       | 26. _____ compagna  |
| 7. _____ madre     | 17. _____ panca       | 27. _____ lavagna   |
| 8. _____ padre     | 18. _____ sigaretta   | 28. _____ zio       |
| 9. _____ penna     | 19. _____ riga        | 29. _____ mela      |
| 10. _____ cosa     | 20. _____ televisione | 30. _____ antipasta |

#### 4. Traducete in italiano.

1. Мені треба купити макарони, масло і хліб. \_\_\_\_\_
2. Що ти будеш їсти? – Я буду їсти макарони з маслом та вип'ю чаю з молоком. \_\_\_\_\_
3. Бажаєте пиво чи вино? \_\_\_\_\_
4. Ти хочеш холодного молока? \_\_\_\_\_
5. Ви хочете гарячого чаю? \_\_\_\_\_
6. Треба купити м'ясо і рибу. \_\_\_\_\_
7. Коли я хочу пити, я віддаю перевагу воді. Чи є у Вас вода? \_\_\_\_\_
8. Вип'єш зі мною кави? \_\_\_\_\_
9. В обід я їм суп, рибу з овочами і салат. \_\_\_\_\_
10. Діти п'ють гарячий шоколад. \_\_\_\_\_

\*5. **A voi! Descrivete il vostro ambiente.** Che cosa c'è all'università? Nella Sua città? Sulla vostra strada? In casa Sua o nel Suo appartamento? Che cosa ci sono?

#### *Bilancio*

#### 6. Traducete in italiano.

1. Я дуже люблю фізику, але не люблю історію. \_\_\_\_\_
2. Я віддаю перевагу класичній музиці. \_\_\_\_\_
3. Вона їде за місто на вихідні. \_\_\_\_\_
4. Ми йдемо в ресторан. \_\_\_\_\_
5. Ти йдеш у парк. \_\_\_\_\_
6. Що це? Це книга? – Ні, це не книга, це малюнок. \_\_\_\_\_
7. На моїй вулиці є пекарня, але немає супермаркету. \_\_\_\_\_
8. Де можна купити шинку? – У магазині ковбасних виробів. \_\_\_\_\_
9. Вранці я п'ю каву. \_\_\_\_\_
10. Вона не їсть м'яса. \_\_\_\_\_



### 2.3. Прикметники: вказівні, присвійні, якісні

*(Gli aggettivi dimostrativi, possessivi, qualificativi)*

#### **Вказівні прикметники (Gli aggettivi dimostrativi)**

Вказівні прикметники і займенники **questo, questa, questi, queste** (*це, ця, ці*), **quello, quella, quelli, quelle** (*той, та, ті*) замінюють іменник чоловічого або жіночого роду відповідно, однини або множини. У ролі підмета можуть опускатися, так само, як і особові займенники.

*(Questo) è una matita.* – Це – олівець.

*(Queste) sono (delle) matite.* – Це – олівці.

Вказівні прикметники і займенники узгоджуються з іменником у роді та числі.

*Questo libro è interessante.* – Ця книга цікава.

*Queste penne sono buone.* – Ці ручки добрі.

<b>singolare</b>	<b>plurale</b>
------------------	----------------

<i>maschile</i>	<i>femminile</i>	<i>maschile</i>	<i>femminile</i>
questo – цей	questa – ця	questi – ці	queste – ці
quello (lo) quel (il) – той quell' (l')	quella (la) – та	quegli (gli) quei (i) – ti quegli (gli)	quelle (le) – ti

 **ESERCIZI**

 **1. Trasformate.**

1. il metrò → *questo metrò*
2. la macchina → \_\_\_\_\_
3. la moto → \_\_\_\_\_
4. il treno → \_\_\_\_\_
5. la nave → \_\_\_\_\_
6. i taxi → \_\_\_\_\_
7. la bicicletta → \_\_\_\_\_
8. l'autobus → \_\_\_\_\_
9. le chiavi → \_\_\_\_\_
10. i compiti → \_\_\_\_\_

 **2. Completate con *questo, questa, questi o queste*.**


1. *questo* appartamento (m, s)
2. ... finestra (f, s)
3. ... bicchieri (m, pl)
4. ... aubergo (m, s)
5. ... luoghi (m, pl)
6. ... monumento (m, s)
7. ... città (f, s)
8. ... fermate (f, pl)
9. ... passaggio (m, s)
10. ... viaggi (m, pl)

 **3. Completate con *quel (quello, quell'), quella, quei (quegli) o quelle*.**

1. – Scusi, posso provare (1) \_\_\_\_\_ giacca, (2) \_\_\_\_\_ pantaloni e (3) \_\_\_\_\_ maglione qui?  
– Sì, certamente.  
– No, però adesso che li guardo bene non mi piacciono. Preferisco provare (4) \_\_\_\_\_ cappotto e (5) \_\_\_\_\_ camicie.  
– Come vanno, signora?  
– Non c'è male, però il colore non mi dona. Ho visto che avete capi per la palestra, posso provare (6) \_\_\_\_\_ shorts e (7) \_\_\_\_\_ maglietta?

 **4. Completate con *quel, questo (2), questa (2), queste (2), quei, quegli o questi*.**

1. Quella borsa è blu.
2. \_\_\_\_\_ pomodori sono maturi.
3. \_\_\_\_\_ bicchiere è di cristallo.
4. \_\_\_\_\_ dottore è nigeriano.
5. \_\_\_\_\_ cappotti sono di pura lana.
6. \_\_\_\_\_ scarpe sono di pelle.
7. \_\_\_\_\_ cravatte sono verde.
8. \_\_\_\_\_ pelliccia è ecologica.
9. \_\_\_\_\_ zaino è pieno di libri.
10. \_\_\_\_\_ studenti bevono una bibita.

 **5. Completate con *quel, quello, quell', quella, quei, quegli o quelle*.**

1. – Scusi, quanto viene (1) \_\_\_\_\_ impermeabile beige?  
– (2) \_\_\_\_\_ costa 150 euro.
2. – Tu quale giacca preferisci, (3) \_\_\_\_\_ blu o (4) \_\_\_\_\_ rossa?

- (5) \_\_\_\_\_ rossa mi piace molto di più.
3. – Ti piacciono le gonne lunghe?  
– Non tanto, preferisco (6) \_\_\_\_\_ corte.
4. – Scusi, vorrei provare (7) \_\_\_\_\_ vestito verde in vetrina.  
– Che taglia porta, signora?  
– La 44.

### Присвійні прикметники (Gli aggettivi possessivi)

singolare		plurale	
<i>maschile</i>	<i>femminile</i>	<i>maschile</i>	<i>femminile</i>
<b>il mio</b> – мій	<b>la mia</b> – моя	<b>i miei</b> – мої	<b>le mie</b> – мої
<b>il tuo</b> – твій	<b>la tua</b> – твоя	<b>i tuoi</b> – твої	<b>le tue</b> – твої
<b>il suo</b> – його	<b>la sua</b> – її	<b>i suoi</b> – його	<b>le sue</b> – її
<b>il Suo</b> – Ваш	<b>la Sua</b> – Ваша	<b>i Suoi</b> – Ваші	<b>le Sue</b> – Ваші
<b>il nostro</b> – наш	<b>la nostra</b> – наша	<b>i nostri</b> – наші	<b>le nostre</b> – наші
<b>il vostro</b> – ваш	<b>la vostra</b> – ваша	<b>i vostri</b> – ваші	<b>le vostre</b> – ваші
<b>i loro</b> – їх	<b>la loro</b> – їх	<b>i loro</b> – їх	<b>le loro</b> – їх
<b>i Loro</b> – Ваш	<b>la Loro</b> – Ваша	<b>i Loro</b> – Ваші	<b>le Loro</b> – Ваші

Присвійні прикметники, як правило, передують іменникам і всі, за винятком **loro** (їх), узгоджуються з ними у роді та числі. Перед присвійними прикметниками ставиться означений артикль, що позначає рід і число іменника:

*la tua penna* – твоя ручка

*i loro libri* – їх книги

*le mie amiche* – мої подруги

При ввічливому звертанні на **Lei** (у множині на **Loro**) вживаються присвійні прикметники 3-ї особи, які зазвичай пишуться з великої літери.

*Perché non prende il Suo libro?* – Чому Ви не берете свою книгу?

*Perché non prendono i Loro libri?* – Чому Ви не берете свої книги?

Перед іменниками, що позначають родові відносини, усі присвійні прикметники, крім **loro**, вживаються без артикля: *mio padre, sua madre, vostro zio*, але *la loro madre*.

Проте артикль перед такими іменниками ставиться:

1. якщо іменник, який позначає родові відносини, стоїть у множині:

*i miei fratelli* – мої брати

*le sue sorelle* – його сестри

2. якщо іменник супроводжується якісним прикметником:

*il mio fratello maggiore* – мій старший брат

3. якщо іменник вживається із зменшувальним або пестливим суфіксом:

*il mio fratellino* – мій братець

*la tua sorellina* – твоя сестричка

Артикль вживається також перед словами **il babbo, il papà, la mamma**:

*il tuo babbo* – твій батько

*la mia mamma* – моя мама



Присвійні прикметники не тільки вказують на рід і число іменників, а також виражають належність. Вони узгоджуються у роді та числі зі словом, яке означає власника або належність даного предмета або особи.

На відміну від української мови, в якій належність когось чи чогось особі може бути позначена зворотним присвійним займенником третьої особи «свій», присвійні прикметники в італійській мові відповідають лише одній певній особі:

*Prendo il mio libro.* – Я беру свою книгу.

*Prendi il tuo libro.* – Ти береш свою книгу.

*Prende il suo libro.* – Він бере свою книгу.

## ESERCIZI

### 6. Completate con l'aggettivo possessivo.

io	_____ libro	la mia gatta	_____ orologi	_____ bambole
tu	il tuo computer	_____ casa	_____ quadri	_____ enciclopedie
lui	_____ bonsai	_____ valigia	i suoi soldatini	_____ chiavi
lei	il suo specchio	_____ borsa	_____ trucchi	_____ biciclette
Lei	_____ giubbotto	_____ giacca	_____ cappotto	_____ amiche
noi	_____ CD	_____ università	_____ amici	_____ sedie
voi	_____ tavolo	_____ macchina	_____ giornali	_____ aranciate
loro	_____ cane	_____ vacanza	_____ vasi di fiori	_____ riviste
Loro	_____ gatto	_____ sorella	_____ nipoti	_____ figlie

### 7. Scegliete l'aggettivo giusto.

(1) La sua/il suo fama è grande in tutto il mondo e anche (2) il suo/la sua piazza centrale, dove c'è una famosa basilica, è conosciuta in tutto il mondo. (3) Le sue/La sua università «Ca'Foscari» è molto prestigiosa. (4) I suoi/ Le sue vie sono molto strette e si chiamano calli e (5) le sue/i suoi piazze campi o campielli. (6) Le sue/I suoi gondole sono care agli innamorati di tutto il mondo. (7) Il suo/La sua spiaggia è molto famosa e si chiama il Lido. (8) I suoi/Le sue ponti più famosi sono il Ponte dei Sospiri e Rialto. (9) La sua/Il suo simbolo è un leone d'oro. (10) Il suo/La sua canale più famoso è il Canal Grande.

### 8. Scegliete l'aggettivo possessivo giusto.

la tua – i vostri – il tuo – i vostri – il suo – la sua – il suo – la sua – i miei – la sua – il mio – le vostre – la mia

Presidente: – Viviana, ecco \_\_\_\_\_ (1) giubbotto e \_\_\_\_\_ (2) borsa.

Viviana: – Grazie, questa è \_\_\_\_\_ (3) borsa, ma per dire la verità \_\_\_\_\_ (4) giubbotto è nero, non blu.

Moglie: – Ragazzi, ecco \_\_\_\_\_ (5) giacche a vento e \_\_\_\_\_ (6) cappelli. Ci sono anche i guanti da prendere. Poi ci sono \_\_\_\_\_ (7) zaini, mamma mia come sono pesanti!

Sergio: – Grazie mille! Sono pesanti, perché ci sono tanti libri. Mi scusi, ma questi non sono \_\_\_\_\_ (8) guanti.

Presidente: – Professoressa Foroni, ecco \_\_\_\_\_ (9) cappotto e \_\_\_\_\_ (10) sciarpa. L'aiuto a mettersi il cappotto.

Prof. Foroni: – La ringrazio, molto gentile.

Moglie: – Professor Gorni, ecco \_\_\_\_\_ (11) giacca e non dimentichi l'ombrello.

Prof. Gorni: – Per carità! Come potrei, è un regalo.

Moglie: – Professoressa Marini, ecco \_\_\_\_\_ (12) pelliccia e \_\_\_\_\_ (13) foulard, davvero bello! Complimenti! Lei è sempre elegante.

**✍ 9. Mettete gli aggettivi possessivi e gli articoli se necessario, e unite le frasi.**

1. \_\_\_\_\_ amiche (di Maria) inglesi telefonano a) è proprio una «secchiona».
2. \_\_\_\_\_ cuginetti (di Giancarlo) vanno b) sul Lago di Garda.
3. \_\_\_\_\_ zio di Roma (di Damiano e Gino) ha una Porsche c) ha anche un po' di artrosi
4. \_\_\_\_\_ mamma (di Chiara) è di Malcesine d) alla scuola elementare
5. \_\_\_\_\_ padre (di Antonio) è anziano e maladato e) spesso da Oxford.
6. \_\_\_\_\_ sorella (di Carlo e Letizia) va al liceo Classico «Carlucci» e studia tanto: f) deve essere davvero ricco!

**✍ 10. Completate il testo con gli aggettivi possessivi e gli articoli se necessario.**

***Tema: Descrivi la tua famiglia***

\_\_\_\_\_ (1) famiglia è composta da cinque persone e Fuffy, \_\_\_\_\_ (2) cane. \_\_\_\_\_ (3) papà è molto alto e magro, simpatico e disordonato. Fa l'architetto e lavora a casa. \_\_\_\_\_ (4) macchina e \_\_\_\_\_ (5) studio sono sempre in disordine e spesso non trova le cose che gli servono. \_\_\_\_\_ (6) mamma, invece, non è molto alta, è magra, un po' chiusa e molto ordinata. Lavora part-time in un ufficio. \_\_\_\_\_ (7) sorellina Simona ha sette anni e fa la seconda elementare. È molto simpatica e vivace e vuole sempre giocare con me, ma io sono grande. \_\_\_\_\_ (8) fratellastro Giancarlo è figlio di \_\_\_\_\_ (9) padre e di Laura, \_\_\_\_\_ (10) prima moglie. Vive con noi da quando è piccolo. Ha diciannove anni, è abbastanza alto, un po' grasso e va all'università. Pratica tanti sport, ma \_\_\_\_\_ (11) sport preferito è la pallavolo. Poi ci sono io, Matteo, ho undici anni e faccio la prima media. Sono alto e magro come \_\_\_\_\_ (12) papà. Sono un po' chiuso come \_\_\_\_\_ (13) mamma. Ho tanti amici e \_\_\_\_\_ (14) migliore amico si chiama Francesco. Poi c'è \_\_\_\_\_ (15) cane Fuffy, che \_\_\_\_\_ (16) fratelli mi hanno regalato per \_\_\_\_\_ (17) compleanno. È vivace e buono, però non vuole mai stare nella \_\_\_\_\_ (18) cuccia. Ho davvero una bella famiglia. Sono davvero fortunato!

**✍ 11. Traducete in italiano.**

1. Ми відповідаємо на ваші питання. \_\_\_\_\_
2. Діти беруть свої книги, свої зошити і йдуть додому. \_\_\_\_\_
3. Ти йдеш до себе додому? \_\_\_\_\_
4. Коли повертаються з Риму ваші друзі? \_\_\_\_\_
5. Моя мати не стара, їй 57 років. \_\_\_\_\_
6. Твоя сестра – гарна дівчина. \_\_\_\_\_
7. Їхні дочки та їхній син не живуть у Мілані. \_\_\_\_\_
8. Я задоволений, що мої сестри добре вчаться. \_\_\_\_\_
9. З ними живе лише їхня дочка. \_\_\_\_\_
10. Його брати працюють на фабриці. \_\_\_\_\_



Вищий ступінь порівняння прикметників (*grado comparativo degli aggettivi*) утворюється шляхом поєднання прикметника з прислівниками **più** (більш), **meno** (менш), **così ... come, tanto ... quanto** (такий самий, як):

*Maria è più intelligente che la sua amica.* – Марія розумніша за свою подругу.

*Questo libro è meno interessante di (=che) quello.* – Ця книга менш цікава, ніж та.

*La mia stanza è così comoda come (= tanto comoda quanto) la tua.* – Моя кімната така ж зручна, як і твоя.

Перед другим словом порівняння можуть вживатися **di** і **che**; перед особовими займенниками і числівниками вживається тільки **di**.

*Lavori più di me.* – Ти працюєш більше за мене.

### Найвищий ступінь порівняння прикметників

(*Grado superlativo degli aggettivi*)

Найвищий ступінь прикметників може бути відносним (*relativo*) і абсолютним (*assoluto*).

Відносний найвищий ступінь утворюється за допомогою означеного артикля, який ставиться перед вищим ступінем прикметника:

*più forte* – сильніший

*il più forte* – найсильніший

*meno cari* – менш дорогі

*i meno cari* – найменш дорогі

При цьому іменник може стояти після прикметника, або відразу після артикля:

*La città del Vaticano è il più piccolo Stato del mondo.*

*(La città del Vaticano è lo Stato più piccolo del mondo).* – Ватикан – найменше місто-країна у світі.

*«La Repubblica» è il quotidiano più diffuso d'Italia.* – «Ла Републіка» – найбільш розповсюджена газета в Італії.

Абсолютний найвищий ступінь утворюється: 1) шляхом додавання до основи звичайного ступеня суфіксу **-issimo**; 2) шляхом додавання до прикметника прислівників **molto, assai** (дуже) і 3) шляхом повторення прикметника.

*bello* – гарний

*bellissimo = molto (assai) bello = bello bello* – найгарніший

*Viviamo in una casa bellissima.* – Ми живемо у найгарнішому будинку.

*Viviamo in una casa molto bella.* – Ми живемо у найгарнішому будинку.

*Viviamo in una casa assai bella.* – Ми живемо у найгарнішому будинку.

*Viviamo in una casa bella bella.* – Ми живемо у найгарнішому будинку.

Відносний найвищий ступінь порівняння вживається при наявності порівняння. Іноді таке порівняння може міститися у самому змісті речення:

*Il più carace è Paolo.* – Найздібніший (з усіх) Паоло.

При вживанні абсолютного найвищого ступеня прикметника таке порівняння відсутнє:

*Paolo è caracissimo.* – Паоло дуже здібний (найздібніший).

Деякі прикметники, разом із вказаними формами вищого і найвищого ступенів, мають інші, дуже вживані форми, утворені від латинських основ.

	Вищий ступінь	Найвищий ступінь	
		<i>відносний</i>	<i>абсолютний</i>
<i>buono</i> добрий	<i>migliore</i> краще, кращий	<i>il migliore</i> найгарніший	<i>ottimo</i> відмінний
<i>cattivo</i> поганий	<i>peggiore</i> гірше, гірший	<i>il peggiore</i> найгірший	<i>pessimo</i> якнайгірший, щонайгірший
<i>grande</i> великий	<i>maggiore</i> більше, старше, старший	<i>il maggiore</i> найбільший, найстаріший	<i>massimo</i> якнайбільший, максимальний
<i>piccolo</i> маленький	<i>minore</i> менше, менший	<i>il minore</i> найменший	<i>minimo</i> щонайменший, мінімальний
<i>alto</i> високий	<i>superiore</i> вище, вищий	<i>il superiore</i> найвищий	<i>supremo (sotto)</i> верховний
<i>basso</i> низький	<i>inferiore</i> нижче, нижчий	<i>l'inferiore</i> найнижчий	<i>infimo</i> найнезначніший, зовсім мізерний

### ESERCIZI

#### 12. Scrivete l'aggettivo corretto vicino alla foto.

simpatico • dinamica • intelligente • allegra • ottimista • timido • alto • magra • robusto • giovane • carina • paziente • comunicativa • creativo



a) \_\_\_\_\_



b) \_\_\_\_\_

#### 13. Mettete al femminile.

- il formaggio fresco                   – la panna fresca
- il vaso cinese                         – la statua \_\_\_\_\_

- |                            |                      |
|----------------------------|----------------------|
| 3. l'appartamento luminoso | – la stanza _____    |
| 4. il giardino piccolo     | – la casa _____      |
| 5. lo studente austriaco   | – la manager _____   |
| 6. il cane coraggioso      | – la tartaruga _____ |
| 7. l'uomo pessimista       | – la donna _____     |
| 8. il bambino robusto      | – la bambina _____   |
| 9. il figlio snello        | – la figlia _____    |
| 10. il geranio rosso       | – la rosa _____      |

**✎14. Completate le desinenze degli aggettivi.**

- Le persone nate sotto il segno Pesci sono molto apert \_\_\_\_ .
- Di solito sono estrovers \_\_\_\_, socievol \_\_\_\_, e creativ \_\_\_\_, ma anche un po' disordinat \_\_\_\_ .
- Inoltre possono essere molto affetuos \_\_\_\_ .
- I nati sotto il segno dei Gemelli sono pazient \_\_\_\_, riflessiv \_\_\_\_, e vanno d'accordo con tutti.
- Inoltre, sono sensibil \_\_\_\_, tranquill \_\_\_\_, e molto gentil \_\_\_\_, ma sono anche abbastanza dominant \_\_\_\_ .
- Le persone nate sotto il segno del Capricorno amano essere independent \_\_\_\_ .
- Hanno un carattere introvers \_\_\_\_, e riflessiv \_\_\_\_. Sono anche persone molto ordinat \_\_\_\_ e un po' pignol \_\_\_\_ .
- I Sagittari sono orgoglios \_\_\_\_, e testard \_\_\_\_, e anche un po' permalos \_\_\_\_ .
- Con gli amici sanno essere molto disponibil \_\_\_\_ .
- Inoltre, amano la libertà e sono intraprendent \_\_\_\_ e creativ \_\_\_\_ .

**✎15. Completate le desinenze degli aggettivi al plurale.**

- |                                |                               |
|--------------------------------|-------------------------------|
| 1. i villaggi turistic _____   | 11. le persone dinamic _____  |
| 2. i problemi ordinar _____    | 12. le automobili vecch _____ |
| 3. i clienti antipatic _____   | 13. le vacanze economic _____ |
| 4. i piatti sporc _____        | 14. le statue antic _____     |
| 5. i caratteri pessimist _____ | 15. le persone egoist _____   |
| 6. i pantaloni lung _____      | 16. le gonne larg _____       |
| 7. i villaggi grec _____       | 17. le specialità _____       |
| 8. gli stipendi buon _____     | 18. le chitarre classic _____ |
| 9. i dolci sicilian _____      | 19. le cucine italian _____   |
| 10. i disegni scur _____       | 20. le persone gentil _____   |

**✎16. Completate il testo con le desinenze degli aggettivi.**

La mia casa è coloratissima. Nell'ingresso tre pareti sono giall \_\_\_\_ (a) e una bianc \_\_\_\_ (b). La stanza da letto è ros \_\_\_\_ (c) pallido e i mobili sono bianc \_\_\_\_ (d). La sedia della scrivania è ross \_\_\_\_ (e) fuoco e i cuscini sul letto sono azzurr \_\_\_\_ (f) e turches \_\_\_\_ (g). Nel soggiorno le pareti sono verd \_\_\_\_ (h) chiaro e le tende verd \_\_\_\_ (i) scuro. I mobili sono beig \_\_\_\_ (j). Il tavolo invece è ner \_\_\_\_ (k) e le sedie grig \_\_\_\_ (l) ferro con dei cuscini grig \_\_\_\_ (m) chiaro. Inoltre c'è un grande tappetto arancion \_\_\_\_ (n) con dei disegni giall \_\_\_\_ (o) e marron \_\_\_\_ (p).

**\*17. A voi! Come siete?** Descrivete il vostro fisico, il vostro carattere. È biondo? rosso? basso? sportivo? generoso? gentile? scortese? pigro?

*Esempio: Sono grande, bruno, porto gli occhiali ...*

<b>singolare</b>	<b>plurale</b>
alto	
elegante	
sportivo	
intelligente	
fortunato	
grosso	
magro	
bravo	

**✍ 18. Scegliete la forma che conviene.**

***In vacanza***

1. Il tempo è (piacevole / piacevoli).
2. Il sole è (caldo / calda).
3. Il paese è (magnifico / magnifica).
4. I bambini sono (chiassoso / chiassosi).
5. La gente è (gentile / gentila).
6. L'appartamento è (comodo / comoda).
7. Il cibo è (buono / buona).
8. Le vacanze sono (corte / corti).
9. Il mare è (azzurro / azzurra).
10. La spiaggia è (pieno / piena) di gente.

**\* 19. A voi! Lei è in vacanza.** Com'è la gente, le attività, le visite?

*Esempio: la gente è cortese ...*

**\* 20. A voi! Descrivete gli oggetti, la gente, gli animali che le circondano.**

*Esempio: Ho un bel cane, un piccolo gatto e pesci rossi...*

**\* 21. A voi! Lei è molto differente dalle persone del vostro ambiente (fratelli, sorelle, genitori, amici, vicini ...).** Parlate di Lei utilizzando *alto – basso – gentile – cortese – anziano – giovane – chiassoso – chiacchierone – calmo.*

**✍ 22. Inserite l'aggettivo di nazionalità corretto.**

*italiano – giapponese – indiano – inglese – spagnola – svizzero – ungherese – russo – americano – tedesco*

1. Nelle paelle \_\_\_\_\_ ci sono verdure, pollo, zafferano, pesce e maiale.
2. Il riso con il pollo al curry è un piatto \_\_\_\_\_ .
3. Il gulasch è un piatto \_\_\_\_\_ a base di carne.
4. Il sushi è molto di moda in Italia ed è un piatto \_\_\_\_\_ con pesce crudo e riso.
5. Il cioccolato \_\_\_\_\_ è conosciuto in tutto il mondo.
6. Gli spaghetti al ragù sono un primo piatto \_\_\_\_\_ .
7. Il caviale \_\_\_\_\_ è molto costoso.
8. La colazione \_\_\_\_\_ è a base di uova, pancetta, salsicce e pomodoro.

9. Francesca fa la modella per un'agenzia \_\_\_\_\_ .  
 10. Paolo lavora per una società \_\_\_\_\_ .

**✍ 23. Trovate il superlativo relativo e assoluto e mettete <sup>v</sup> nella colonna giusta.**

		SR	SA
1	I cinesi sono la popolazione più numerosa del mondo		
2	Febbraio è il mese più corto dell'anno		
3	Durante la conferenza l'aula magna dell'università è sovraffollata		
4	I dolci che fa la nonna sono buonissimi		
5	A me piacciono molto i bonsai proprio perché sono piccoli piccoli		
6	Maria è stata la meno studiosa delle mie figlie		
7	Lorenzo avrà gli esami tra due settimane ed è stressatissimo		
8	I Zanon hanno lavorato tutta la vita e adesso sono diventati straricchi		
9	Lucia è una ragazza interessantissima		
10	Gianni è il più alto dei fratelli		

**✍ 24. Mettete i superlativi relativi e assoluti.**

*il ... più famoso – l'...più alto – antichissime – il ... più antico – lo ... più noto – la più famosa – gli ... più rinomati – bellissimi – molto ricca – pregiatissimi*

**Firenze**

È una città \_\_\_\_\_ (1) dal punto di vista artistico, storico e culturale. Il Duomo di Santa Maria del Fiore è *il* simbolo *più famoso* (2) e anche \_\_\_\_\_ edificio \_\_\_\_\_ (3) di questa città. Dante, \_\_\_\_\_ scrittore italiano \_\_\_\_\_ (4) nel mondo, è nato qui, come anche Michelangelo e Machiavelli. Le tombe di questi due ultimi illustri cittadini si trovano nella Basilica di Santa Croce, famosa anche per gli splendidi affreschi di Giotto. Ponte Vecchio è \_\_\_\_\_ ponte \_\_\_\_\_ (5) della città. I turisti possono ammirarlo e curiosare tra le sue \_\_\_\_\_ (6) botteghe e i negozi specializzati in gioielli \_\_\_\_\_ (7). Gli Uffizi, \_\_\_\_\_ (8) galleria d'arte italiana è ricca di capolavori di importanti pittori come Martini, Piero della Francesca, Botticelli e Michelangelo. Tra \_\_\_\_\_ altri luoghi o chiese \_\_\_\_\_ (9) della città ci sono anche Piazza della Signoria con Palazzo Vecchio, la Chiesa di Santa Maria del Carmine con i \_\_\_\_\_ (10) affreschi della Cappella Brancacci e Palazzo Pitti.

**✍ 25. Scrivete il superlativo assoluto degli aggettivi.**

*ricco – bello – grande – cara – lungo – costoso – elegante – lussuosa*

**Una vita al massimo**

Lorenzo ha ereditato molti soldi e ha smesso di lavorare, perché adesso è \_\_\_\_\_ (1). Vive ora in una casa \_\_\_\_\_ (2) e \_\_\_\_\_ (3). Ho comprato una macchina \_\_\_\_\_ (4) e \_\_\_\_\_ (5). Ha regalato alla sua fidanzata un orologio e dei gioielli \_\_\_\_\_ (6) ed \_\_\_\_\_ (7). Ha prenotato un viaggio \_\_\_\_\_ (8) intorno al mondo e starà via con la sua fidanzata per molto tempo. Una vita veramente in -issimo!

**✍ 26. Completate la tabella.**

	comparativo	superlativo relativo	superlativo assoluto
--	-------------	----------------------	----------------------



buono			<i>ottimo</i>
cattivo		<i>il peggiore</i>	
grande	<i>maggiore</i>		
piccolo		<i>il minore</i>	
alto			<i>supremo</i>
basso			<i>infimo</i>

✍ 27. Fate delle frasi con *migliore*. Attenzione all'accordo!

Per me...

1. Il cioccolato (m, s) nero / il cioccolato bianco. *Il cioccolato nero è migliore che il cioccolato bianco.*
2. Il gelato (m, s) alla fragola / il gelato al cioccolato. \_\_\_\_\_
3. I panini (m, pl) con prosciutto / i panini con pomodori. \_\_\_\_\_
4. L'acqua (f, s) naturale / l'acqua gassata. \_\_\_\_\_
5. I funghi (m, pl) / le olive (f, pl). \_\_\_\_\_
6. La pasta (f, s) / il risotto (m, s). \_\_\_\_\_
7. L'insalata verde (f, s) / l'insalata mista. \_\_\_\_\_
8. Le farfalle (f, pl) / le lasagne. \_\_\_\_\_
9. I rigatoni (m, pl) / i tortellini. \_\_\_\_\_
10. La pizza Margherita (f, s) / la pizza Siciliana. \_\_\_\_\_

\*28. A voi! Per Lei, che cos'è il migliore? Il latte o l'acqua? I frutti, i dolci o i yogurt? Lo zucchero, il gelato, il tiramisù o la panna cotta?

**Bilancio**

✍ 29. Traducete in italiano.

1. Ця жінка дуже гарна. \_\_\_\_\_
2. Мій будинок більше за вашу квартиру. \_\_\_\_\_
3. Цей письменник менш відомий. \_\_\_\_\_
4. Твій брат спокійний. \_\_\_\_\_
5. Наші подружки іноземки. \_\_\_\_\_
6. Лючіа – спортивна, а Марко – сильний. \_\_\_\_\_
7. Осінні канікули коротші, ніж літні. \_\_\_\_\_
8. Ми найщасливіші. \_\_\_\_\_
9. Я живу у новій квартирі. \_\_\_\_\_
10. Це питання дуже важливе. \_\_\_\_\_
11. Моя кішка менше, ніж твоя. \_\_\_\_\_
12. Її батько товстий. \_\_\_\_\_
13. Ця вода свіжіша. \_\_\_\_\_
14. Наша столиця чудова. \_\_\_\_\_
15. Їхні нові сусіди англійці. \_\_\_\_\_
16. Ти купуєш довгу сукню. \_\_\_\_\_
17. Анна – найкраща студентка. \_\_\_\_\_
18. Ваша сестра елегантніша, ніж його сестра. \_\_\_\_\_
19. Їжа у моєї бабусі найсмачніша. \_\_\_\_\_
20. Її авто менш швидке. \_\_\_\_\_

## 2.4. Дієслово (*Il verbo*)

### 2.4.1. Теперішній час дійсного способу (*Il presente dell'indicativo*)

#### I verbi regolari

*Osservate:*

1 <sup>a</sup> coniugazione <b>-are</b>	2 <sup>a</sup> coniugazione <b>-ere</b>	3 <sup>a</sup> coniugazione <b>-ire</b>	
<b>parlare</b> <i>говорити</i>	<b>prendere</b> <i>брати</i>	<b>aprire</b> <i>відчиняти</i>	<b>finire</b> <i>закінчувати</i>
io <b>parlo</b> tu <b>parli</b> lui <b>parla</b> lei <b>parla</b> Lei <b>parla</b> noi <b>parliamo</b> voi <b>parlate</b> loro <b>parlano</b>	io <b>prendo</b> tu <b>prendi</b> lui <b>prende</b> lei <b>prende</b> Lei <b>prende</b> noi <b>prendiamo</b> voi <b>prendete</b> loro <b>prendono</b>	io <b>apro</b> tu <b>apri</b> lui <b>apre</b> lei <b>apre</b> Lei <b>apre</b> noi <b>apriamo</b> voi <b>aprite</b> loro <b>aprono</b>	io <b>capisco</b> tu <b>capisci</b> lui <b>capisce</b> lei <b>capisce</b> Lei <b>capisce</b> noi <b>capiamo</b> voi <b>capite</b> loro <b>capiscono</b>


#### *Alcuni verbi della 1<sup>a</sup> coniugazione*

- |  |   |
|--|---|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. abitare – жити</li> <li>2. adorare – обожнювати</li> <li>3. aiutare – допомагати</li> <li>4. amare – любити</li> <li>5. ammirare – милуватися</li> <li>6. annunciare – оголошувати</li> <li>7. arrivare – приїжджати</li> <li>8. ascoltare – слухати</li> <li>9. ballare – танцювати</li> <li>10. camminare – йти, крокувати</li> <li>11. cantare – співати</li> <li>12. cenare – вечеряти</li> <li>13. cercare – шукати</li> <li>14. chiacchierare – розмовляти</li> <li>15. cominciare – починати</li> <li>16. comprare – купувати</li> <li>17. dimenticare – забувати</li> <li>18. entrare – входити</li> <li>19. fermare – зупиняться</li> <li>20. festeggiare – святкувати</li> <li>21. invitare – запрошувати</li> <li>22. giocare – грати</li> <li>23. guardare – дивитися</li> <li>24. lavorare – працювати</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>25. mangiare – їсти</li> <li>26. ordinare – замовляти</li> <li>27. passare – проходити,<br/>проїжджати; проводити час</li> <li>28. portare – нести</li> <li>29. pranzare – обідати</li> <li>30. preparare – готувати</li> <li>31. presentare – знайомити</li> <li>32. pronunciare – вимовляти</li> <li>33. provare – куштувати</li> <li>34. raccontare – розповідати</li> <li>35. incontrare – зустрічати<br/>(випадково)</li> <li>36. restare – залишатися</li> <li>37. scusare – прощати, вибачати</li> <li>38. studiare – вивчати</li> <li>39. suonare – грати (на муз.<br/>інструменті)</li> <li>40. telefonare – дзвонити</li> <li>41. terminare – завершати</li> <li>42. trovare – знаходити</li> <li>43. usare – використовувати</li> <li>44. visitare – відвідувати</li> <li>45. viaggiare – подорожувати</li> </ol> |
|--|---|

### *I casi particolari*

<b>mangiare</b>	<b>cominciare</b>	<b>studiare</b>	<b>cercare</b>	<b>pagare</b>
mangio	comincio	studio	cerco	pago
mangi	cominci	studi	cerchi	paghi
mangia	comincia	studia	cerca	paga
mangiamo	cominciamo	studiamo	cerchiamo	paghiamo
mangiate	cominciate	studiate	cercate	pagate
mangiano	cominciano	studiano	cercano	pagano

### **ESERCIZI** (*verbi regolari*)

 **1. Coniugate al presente:** *studiare la lingua italiana, prendere il metrò, mangiare una bistecca, pronunciare bene, bere del caffè, viaggiare molto, preferire vivere alla campagna, credere al Dio, sentire una notizia.*

 **2. Completate con il verbo al presente:**

1. Tu (mangiare) \_\_\_\_\_ troppo presto.
2. Loro (aspettare) \_\_\_\_\_ la madre.
3. Noi (cercare) \_\_\_\_\_ il nostro professore.
4. Tu (fumare) \_\_\_\_\_ ?
5. Lei (tornare) \_\_\_\_\_ tardi.
6. Io (leggere) \_\_\_\_\_ molto.
7. Il ragazzo (raccontare) \_\_\_\_\_ una storia interessante.
8. I compagni (partire) \_\_\_\_\_ oggi.
9. Paolo e Pietro (studiare) \_\_\_\_\_ in medicina.
10. Noi (dimenticare) \_\_\_\_\_ sempre il tuo indirizzo.

 **3. Traducete.**

1. Я не вмію читати італійською. \_\_\_\_\_
2. Ти не можеш дати Павлу цей зошит. \_\_\_\_\_
3. Вона не хоче працювати. \_\_\_\_\_
4. Звичайно я приходжу додому о третій після обіду. \_\_\_\_\_
5. Щочетверга Марк ходить у басейн. \_\_\_\_\_
6. Ми не хочемо дивитися телевізор. \_\_\_\_\_
7. Їй треба багато працювати. \_\_\_\_\_
8. Вони знають дві іноземні мови. \_\_\_\_\_
9. У тебе втомлений вигляд. \_\_\_\_\_
10. Моя бабуся погано чує. \_\_\_\_\_

**\* 4. A voi! Fate delle frasi con i verbi del 1° gruppo.**

#### I verbi irregolari

#### *Il verbo «essere» (бути)*

<i>Forma affermativa</i>	<i>Forma negativa</i>
io sono	io non sono
tu sei	tu non sei
lui (lei, Lei) è	lui (lui, Lei) non è
noi siamo	noi non siamo

voi siete loro sono	voi non siete loro non sono
------------------------	--------------------------------

**Alcuni espressioni con il verbo «essere»**

essere + **professione**: Sono professore. Siamo commessi.  
 essere + **nazionalità**: Lei è tedesca. Loro non sono spagnoli.  
 essere + **qualità o difetto**: Lei è intelligente. Lui è geloso.

1. essere libero/a – бути вільним
2. essere occupato/a – бути зайнятим
3. essere stanco/a – бути втомленим
4. essere contento/a – бути задоволеним
5. essere pronto/a – бути готовим до чогось
6. essere sicuro/a – бути впевненим у чомусь
7. essere fortunato/a – бути щасливим
8. essere sfortunato/a – бути нещасним
9. essere innamorato/a – бути закоханим у когось
10. essere sposato/a – бути одруженим/заміжньою
11. essere malato/a – хворіти
12. essere di buon umore – бути у доброму гуморі
13. essere di cattivo umore – бути у поганому гуморі
14. essere in ritardo – запізнюватись
15. essere in anticipo – прийти, приїхати раніше
16. essere in (a) tempo – прийти, приїхати вчасно
17. essere in forma – бути у формі
18. essere in vacanza – бути на канікулах, у відпустці
19. essere al corrente – бути у курсі
20. essere d'accordo – бути згодним

 **ESERCIZI**

**5. Mettete il verbo essere al presente.**

1. (Io) \_\_\_\_\_ italiana, e tu? – Anch'io \_\_\_\_\_ italiano.
2. Anna \_\_\_\_\_ studentessa.
3. (Noi) \_\_\_\_\_ in Sicilia.
4. (Loro) \_\_\_\_\_ a Napoli.
5. (Tu) \_\_\_\_\_ di Firenze? – No, (io) \_\_\_\_\_ di Torino.
6. Monica \_\_\_\_\_ inglese?
7. (Noi) \_\_\_\_\_ di Milano e voi di dove \_\_\_\_\_?
8. Marco \_\_\_\_\_ bello e sportivo.
9. La ragazza \_\_\_\_\_ stanca.
10. (Loro) \_\_\_\_\_ di Genova.

\* **6. A voi!** Chi è Lei? Dite la vostra professione, la vostra nazionalità, l'origine della vostra famiglia.

**Il verbo «avere» (мати, володіти)**

Forma affermativa	Forma negativa
-------------------	----------------

io ho	io non ho
tu hai	tu non hai
lui (lei, Lei) ha	lui (lei, Lei) non ha
noi abbiamo	noi non abbiamo
voi avete	voi non avete
loro hanno	loro non hanno

### *Alcuni espressioni con il verbo «avere»*

1. avere ... anni – бути такого-то віку
2. (Quanti anni hai? – Скільки тобі років? Quanti anni ha Lei? – Скільки Вам років? Quanti anni ha? – Скільки йому (їй) років?)
3. aver fame – хотіти їсти
4. aver sete – хотіти пити
5. aver sonno – хотіти спати
6. aver paura – боятися
7. aver vergogna – соромитися
8. aver ragione – бути правим
9. aver torto – бути неправим
10. aver fretta – поспішати
11. avere caldo – жарко (ho caldo – мені жарко)
12. avere freddo – холодно (ho freddo – мені холодно)
13. aver mal (male) – відчувати біль (avere mal di testa – болить голова)
14. avere bisogno di qd, qc – потребувати когось, чогось
15. aver voglia di fare qc – мати бажання щось зробити
16. avere appuntamento – мати зустріч
17. aver problemi – мати проблеми
18. aver fortuna in – щастить (non avere fortuna in – не щастить)
19. aver tempo di fare qc – мати час щось зробити
20. aver diritto di fare qc – мати право щось робити

### ESERCIZI

#### 7. Mettete il verbo *avere* al presente.

1. (Io) \_\_\_\_\_ una casa in campagna.
2. (Tu) \_\_\_\_\_ un fratello o una sorella?
3. (Noi) \_\_\_\_\_ un avvocato.
4. I signori Ferri \_\_\_\_\_ una figlia.
5. Marcello \_\_\_\_\_ una macchina.
6. (Loro) \_\_\_\_\_ fame.
7. Perché (tu) \_\_\_\_\_ paura?
8. (Voi) \_\_\_\_\_ una lezione oggi?
9. Il professore \_\_\_\_\_ mal di testa.
10. (Io) non \_\_\_\_\_ fretta.

#### 8. Traducete in italiano.

1. Вона італійка. \_\_\_\_\_
2. Я українець. \_\_\_\_\_
3. Ти француз? \_\_\_\_\_
4. Вона не американка, вона англійка.

- \_\_\_\_\_ 5. Ви іспанка? – Так, я з Мадриду.  
 \_\_\_\_\_ 6. Звідки ти? – Я з Риму. \_\_\_\_\_  
 7. Він з Неаполя? \_\_\_\_\_ 8. Марія німкеня. Вона студентка.  
 \_\_\_\_\_ 9. Мені 25 років. Я працюю. \_\_\_\_\_  
 10. Він не високий. \_\_\_\_\_ .

**\*9. A voi!** Chi è Lei? Date indicazioni sulla vostra età, sulla vostra famiglia, sul vostro alloggio, ecc.

***Il verbo «andare» (йти, їхати)***

<i>Forma affermativa</i>	<i>Forma negativa</i>
io vado	io non vado
tu vai	tu non vai
lui (lei, Lei) va	lui (lui, Lei) non va
noi andiamo	noi non andiamo
voi andate	voi non andate
loro vanno	loro non vanno

***Alcuni espressioni con il verbo «andare»***

1. andare in campagna – йти, їхати у село
2. andare in centro – йти, їхати у центр
3. andare in farmacia – йти, їхати до аптеки
4. andare all'università – йти в університет
5. andare ad una mostra – йти на виставку
6. andare in aeroporto – їхати в аеропорт
7. andare al cinema, a teatro – йти у кіно, театр
8. andare in chiesa – йти до церкви
9. andare in ufficio – йти в офіс
10. andare al mare – їхати на море
11. andare dai suoi genitori – їхати до батьків
12. andare dagli amici – йти до друзів
13. andare dal medico – йти до лікаря
14. andare dal barbiere – йти до перукаря
15. andare a casa – йти до дому
16. andare a letto – йти спати

 **ESERCIZI**

**✍ 10. Mettete il verbo *andare* al presente.**

1. Noi \_\_\_\_\_ in centro?
2. Dove voi \_\_\_\_\_?
3. Ma perché Tiziana e Mauro \_\_\_\_\_ in palestra a quest'ora?
4. Carla, a che ora \_\_\_\_\_ a scuola la mattina?
5. Ragazzi, stasera noi \_\_\_\_\_ a ballare, voi che fate?
6. Loro non \_\_\_\_\_ al cinema, sono stanchi.
7. Lei \_\_\_\_\_ a Roma questa settimana?
8. Preferisco non \_\_\_\_\_ con lui a discoteca stasera.

9. Io \_\_\_\_\_ al mare in estate, e tu che fai?

10. Quando \_\_\_\_\_ all'aeroporto Paolo?

**Il verbo «fare» (робити)**

<i>Forma affermativa</i>	<i>Forma negativa</i>
io faccio	io non faccio
tu fai	tu non fai
lui (lei, Lei) fa	lui (lui, Lei) non fa
noi facciamo	noi non facciamo
voi fate	voi non fate
loro fanno	loro non fanno

**Alcuni espressioni con il verbo «fare»**

1. fare una passeggiata (fare due passi) – прогулюватися
2. fare una pausa – робити перерву
3. fare uno spuntino – перекусити
4. fare le pulizie – витирати пил
5. fare il bucato – прати
6. fare da mangiare – готувати
7. fare spese – робити покупки
8. fare la stanza – прибирати кімнату
9. fare i compiti – робити домашнє завдання
10. fare dello sport – займатися спортом
11. far rumore – шуміти
12. fare la siesta – задрімати ненадовго після обіду, післяобідній сон
13. fare niente – байдикувати, ледарювати

Fa bel tempo. – Гарна погода.

Si fa giorno. – Світає.

Fa brutto tempo. – Погана погода.

Si fa notte. – Сутеніє.

Fa caldo. – Тепло.

Fa freddo. – Холодно.



**ESERCIZI**

**✍ 11. Mettete il verbo fare al presente.**

1. Qual è la prima cosa che voi \_\_\_\_\_ la mattina?
2. Perché tu \_\_\_\_\_ questo? Non posso capire i tuoi motivi.
3. Cosa \_\_\_\_\_ i ragazzi dopo la lezione?
4. Io \_\_\_\_\_ colazione per la mia famiglia.
5. Cosa \_\_\_\_\_ i fine settimana?
6. Oggi \_\_\_\_\_ caldo, non voglio prendere il giaccone.
7. Cosa Lei \_\_\_\_\_ quando resta a casa con gli amici?
8. Che cosa noi \_\_\_\_\_ stasera?
9. \_\_\_\_\_ brutto. Non ho voglia di uscire.
10. Come passi il tempo libero? Cosa \_\_\_\_\_ ?

**\*12. A voi! Fate delle frasi con il verbo «fare».**

### I verbi in -urre

<b>tradurre</b> – <i>перекладати</i>	
io traduco	noi traduciamo
tu traduci	voi traducete
lui (lei, Lei) traduce	loro traducono

#### *Alcuni verbi del tipo «tradurre»*

- |                              |                           |
|------------------------------|---------------------------|
| 1. condurre – вести          | 3. produrre – виготовляти |
| 2. dedurre – робити висновки | 4. sedurre – спокушати    |



### ESERCIZI

#### 13. Mettete i verbi in -urre al presente.

- Io \_\_\_\_\_ (dedurre) che non verrà domani.
- Lui \_\_\_\_\_ (condurre) la macchina molto male, ho paura di andare con lui.
- Dicono che Maria \_\_\_\_\_ (sedurre) tutti gli uomini quando appare.
- Noi \_\_\_\_\_ (tradurre) questo romanzo in italiano.
- Questa fabbrica tessile \_\_\_\_\_ (produrre) gli oggetti di abbigliamento.
- Il professore dice che i ragazzi non \_\_\_\_\_ (dedurre) di questa storia.
- Voi \_\_\_\_\_ (condurre) gli affari benissimo.
- La pubblicità \_\_\_\_\_ (sedurre) i consumatori di comprare le cose inutili.
- L'Italia \_\_\_\_\_ (produrre) ottimo vino.
- Il mio amico \_\_\_\_\_ (tradurre) dal greco in italiano.

### I verbi in -orre

<b>porre</b> – <i>класти, ставити</i>	<b>comporre</b> – <i>складати, писати</i>	<b>esporre</b> – <i>виставляти</i>	<b>proporre</b> – <i>пропонувати</i>
io pongo	io compongo	io espongo	io propongo
tu poni	tu compone	tu espone	tu propone
lui pone	lui compone	lui espone	lui propone
noi poniamo	noi componiamo	noi esponiamo	noi proponiamo
voi ponete	voi componete	voi esponete	voi proponete
loro pongono	loro compongono	loro espongono	loro propongono



### ESERCIZI

#### 14. Mettete i verbi in -orre al presente.

- Il compositore \_\_\_\_\_ (comporre) la musica.
- Noi \_\_\_\_\_ (porre) i fiore sulla tavola.
- Molti pittori famosi \_\_\_\_\_ (esporre) i suoi quadri in questo museo.
- Vicenzo \_\_\_\_\_ (proporre) a noi di andare da lui in vacanza. Che ne dici?
- Tu non vuoi per caso che Marta \_\_\_\_\_ (comporre) il testo invece di te?
- Purtroppo loro non \_\_\_\_\_ (proporre) a me di venire da loro.
- Io \_\_\_\_\_ (esporre) la mia propria opinione.
- Domani tu \_\_\_\_\_ (porre) la tua candidatura al posto del capo contabile.
- Tutti dicono che lei \_\_\_\_\_ (comporre) bene.
- Il barista \_\_\_\_\_ (comporre) delle bibite.



### Alcuni altri verbi irregolari

<b>apparire</b> <i>з'являтися</i>	<b>bere</b> <i>пити</i>	<b>conoscere</b> <i>знати</i>	<b>dare</b> <i>давати</i>	<b>dire</b> <i>говорити</i>	<b>dovere</b> <i>мусити</i>
appaio	bevo	conosco	do	dico	devo
appari	bevi	conosci	dai	dici	devi
appare	beve	conosce	dà	dice	deve
appariamo	beviamo	conosciamo	diamo	diciamo	dobbiamo
apparite	bevete	conoscete	date	dite	dovete
appaiono	bevono	conoscono	danno	dicono	devono
<b>giungere</b> <i>досягати</i>	<b>leggere</b> <i>читати</i>	<b>potere</b> <i>мігти</i>	<b>sapere</b> <i>знати, вміти</i>	<b>sedere</b> <i>сидіти</i>	<b>spegnere</b> <i>випрачати</i>
giungo	leggo	posso	so	siedo	spengo
giungi	leggi	puoi	sai	siedi	spegni
giunge	legge	può	sa	siede	spagne
giungiamo	leggiamo	possiamo	sappiamo	sediamo	spegniamo
giungete	leggete	potete	sapete	sedete	spegnete
giungono	leggono	possono	sanno	sedono	spengono
<b>stare</b> <i>бути</i> <i>знаходитись</i>	<b>tenere</b> <i>тримати</i>	<b>trarre</b> <i>добувати,</i> <i>втягати</i>	<b>uscire</b> <i>виходити</i>	<b>venire</b> <i>приходити</i>	<b>volere</b> <i>хотіти</i>
sto	tengo	traggo	esco	vengo	voglio
stai	tieni	traì	esci	vieni	vuoi
sta	tiene	trae	esce	viene	vuole
stiamo	teniamo	traiamo	usciamo	veniamo	vogliamo
state	tenete	traete	uscite	venite	volete
stanno	tengono	traggono	escono	vengono	vogliono

### ESERCIZI

#### 15. Completate con il verbo al presente.

1. Io (prendere) \_\_\_\_\_ il gesso e (scrivere) \_\_\_\_\_ sulla lavagna. 2. Lui (rispondere) \_\_\_\_\_ alle tue domande. 3. Lei (partire) \_\_\_\_\_ domani mattina alle otto e mezzo. 4. Noi (dormire) \_\_\_\_\_ poco. 5. Loro (ascoltare) \_\_\_\_\_ con attenzione. 6. Tu non (capire) \_\_\_\_\_ la domanda. 7. Voi (dire) sempre la verità ai vostri amici. 8. Io (uscire) \_\_\_\_\_ di casa presto. 9. Loro (sapere) \_\_\_\_\_ sue lingue straniere. 10. Noi (venire) \_\_\_\_\_ da lui oggi.

#### 16. Sostituite ai puntini i verbi *dovere*, *potere*, *volere*.

1. Io \_\_\_\_\_ venire da Lucia alle sei di sera. 2. Voi \_\_\_\_\_ cominciare a leggere i giornali italiani. 3. Lei \_\_\_\_\_ imparare bene l'italiano. 4. Tu \_\_\_\_\_ partire domani? 5. Loro \_\_\_\_\_ spiegare come bisogna fare questo lavoro. 6. Voi \_\_\_\_\_ aspettare gli amici? 7. Io \_\_\_\_\_ leggere questa rivista. 8. Pietro \_\_\_\_\_ fare una proposta a te. 9. Ragazzi, \_\_\_\_\_ dare del Lei alla maestra. 10. Tu non \_\_\_\_\_ capire niente.

#### 17. Traducete in italiano.

1. Моя дочка вмiє писати й читати. \_\_\_\_\_



- |   |   |
|---|---|
| 6. alzarsi – підійматися, вставати                        | 32. offendersi – ображатися                                   |
| 7. amarsi – кохати один одного                            | 33. pettinarsi – причісуватися                                |
| 8. ammalarsi – захворіти                                  | 34. preoccuparsi – турбуватися                                |
| 9. annoiarsi – скучати, докучати                          | 35. prepararsi a qc. – готуватися до                          |
| 10. arrabbiarsi per qc. – злитися,<br>роздратовуватися    | 36. pulirsi i denti – чистити зуби                            |
| 11. asciugarsi – витиратися                               | 37. raffreddarsi – застудитися                                |
| 12. avvicinarsi – наближатися                             | 38. rallegrarsi – радіти                                      |
| 13. baciarsi – цілуватися                                 | 39. ricordarsi – згадувати                                    |
| 14. bagnarsi – промокнути                                 | 40. riposarsi – відпочивати                                   |
| 15. cambiarsi – переодягатися                             | 41. riunirsi – збиратися разом                                |
| 16. chiamarsi – називатися                                | 42. salutarsi – вітатися                                      |
| 17. coricarsi – лягати спати                              | 43. sbagliarsi – помилятися                                   |
| 18. dirigersi a – направлятися в ...                      | 44. scaldarsi – зігріватися                                   |
| 19. divertirsi – розважатися                              | 45. scriversi – листуватися                                   |
| 20. esprimersi – висловлюватися                           | 46. scusarsi – вибачитися                                     |
| 21. farsi la barba – голитися                             | 47. sedersi – сідати  |
| 22. fermarsi – зупинятися                                 | 48. sentirsi – почуватися                                     |
| 23. incontrarsi – зустрічатися                            | 49. separarsi – розставатися                                  |
| 24. intendersi di qc. – розбиратися                       | 50. servirsi – користуватися                                  |
| 25. interessarsi – цікавитися                             | 51. spaventarsi – злякатися                                   |
| 26. lavarsi – митися                                      | 52. spiegarsi – пояснювати свою думку                         |
| 27. laurearsi – закінчити ВНЗ,<br>отримати диплом         | 53. sposarsi – одружуватися                                   |
| 28. levarsi qc. – знімати щось                            | 54. svegliarsi – прокидатися                                  |
| 29. mettersi qc. – вдягати щось                           | 55. svestirsi – роздягатися                                   |
| 30. mettersi a f. qc. – братися за щось,<br>приступати до | 56. trasformarsi – змінюватися                                |
| 31. occuparsi di qc. – займатися<br>чимось                | 57. trattarsi di qc. (si tratta di ...) – мова<br>йде про ... |
|   | 58. trovarsi – знаходитися                                    |
|   | 59. vedersi – бачитися  |
|   | 60. voltarsi – обертатися                                     |



## ESERCIZI

### 1. Coniugate in tutte le persone.

1. Mi sveglio presto.
2. Mi alzo alle sette.
3. Mi pettino con un pettine.
4. Mi vesto in fretta.
5. Voglio cambiarmi.
6. Devo prepararmi all'esame.
7. Devo scusarmi con Lei.
8. Mi chiudo nella mia stanza.
9. Mi metto a studiare.
10. Mi lavo con l'acqua calda.

### 2. Traducete in ucraino.

1. La madre lava le mani al suo bambino. 2. Lei si lava. 3. L'allievo alza la mano. 4. L'allievo si alza. 5. Prepariamo i nostri compiti di casa. 6. Ci prepariamo all'esame. 7. Non trovo il mio manuale. 8. Il manuale si trova nello scaffale. 9. Paolo pulisce la lavagna. 10. Paola si pulisce i denti.

### 3. Rispondete alle domande.

1. A che ora vi svegliate? 2. A che ora Lei si alza? 3. Con che cosa ti pettini? 4. Vi lavate con l'acqua calda o con l'acqua fredda? 5. Quando i bambini si puliscono i denti, la mattina o la sera? 6. Ti fai la barba ogni due giorni? 7. Con che cosa Lei si fa la barba? 8. Dove si trova il nostro supermercato? 9. Dove si trovano i tuoi amici? 10. Dove si vendono i quaderni e la carta?

### 4. Traducete in italiano.

1. Ти миєшся гарячою водою? \_\_\_\_\_
2. Ви чистите зуби увечері? \_\_\_\_\_
3. Ти переписуєшся з друзями щодня? \_\_\_\_\_
4. Де знаходиться цей музей? \_\_\_\_\_
5. Я повинен підготуватися до уроку. \_\_\_\_\_
6. О котрій годині ви підіймаєтесь? \_\_\_\_\_
7. Їй потрібно причісатися. \_\_\_\_\_
8. Де ти зараз знаходишся? \_\_\_\_\_
9. Коли ти повертаєшся? \_\_\_\_\_
10. Коли закінчується літо і починається осінь? \_\_\_\_\_

\*5. A voi! Scrivete un breve racconto sul tema «La mia giornata», usando i verbi pronominali indicati sopra (70-90 parole).

#### 2.4.2. Минулий час дійсного способу (Il passato prossimo)

В італійській мові дієслово має 5 форм минулого часу: *passato prossimo*, *imperfetto*, *passato remoto*, *trapassato prossimo*, *trapassato remoto*. Із них *imperfetto* і *passato remoto* є простими, всі інші складними. Складні часи утворюються за допомогою дієслів **avere** або **essere** і **participio passato** (дієприкметника минулого часу) дієслова. Перехідні дієслова відмінюються у складних часах з **avere**, неперехідні – з **essere**.

**Participio passato** правильних дієслів утворюється від основи інфінітиву за допомогою закінчень: **-ato** для I дієвідміни, **-uto** для II дієвідміни та **-ito** для III дієвідміни:

*parlare* – *parlato*                      *ripetere* – *ripetuto*                      *capire* – *capito*

**Passato prossimo** виражає дію, що закінчена у минулому, але зберігає зв'язок із теперішнім часом. Вживається у розмовній мові, у переписці, пресі.

*No visto Carla due ore fa.* – Я бачив Клару дві години тому.

*A che ora sei uscito di casa?* – О котрій годині ти вийшов з дому?

Слід відзначити, що **passato prossimo** вживається й для вираження тривалої дії, час протікання якої вказано (на цьому тижні, у цьому році і т. д.):

*Sono stato molto occupato questa settimana.* – На цьому тижні я був дуже зайнятий.

*Abbiamo parlato a lungo.* – Ми довго розмовляли.

<b>parlare</b>	<b>ripetere</b>	<b>capire</b>
ho parlato	ho ripetuto	ho capito
hai parlato	hai ripetuto	hai capito
ha parlato	ha ripetuto	ha capito
abbiamo parlato	abbiamo ripetuto	abbiamo capito
avete parlato	avete ripetuto	avete capito
hanno parlato	hanno ripetuto	hanno capito


*Participio passato* дієслів, що відмінюються з **essere**, узгоджуються з підметом у роді та числі.


*Lei è entrata nell'aula.* – Вона увійшла до аудиторії.

*Ci siamo tornati tardi.* – Ми повернулись пізно.

<b>entrare</b>	<b>pettinarsi</b>
sono entrato (a)	mi sono pettinato (a)
sei entrato (a)	ti sei pettinato (a)
è entrato (a)	si è pettinato (a)
siamo entrati (e)	ci siamo pettinati (e)
siete entrati (e)	vi siete pettinati (e)
sono entrati (e)	si sono pettinati (e)

### ESERCIZI

 **1. Formate il participio passato dei verbi:** *lavorare, partire, spiegare, finire, andare, cadere, arrivare, volere, pranzare, durare, potere, dovere, aiutare, riunire, mangiare, piovere.*

 **2. Coniugate al passato prossimo:** *spiegare una regola, partire alle sei, mangiare un'po di pane, andare a casa, lavarsi coll'acqua calda, sostituire ai puntini una parola conveniente.*

 **3. Abbinare gli infinitivi ed i participi passati.**

prendere	┌──────────┐ └──────────┘	tradotto
conoscere		permesso
scrivere	→	preso
proporre		letto
dire		scritto
tradurre		vissuto
fare		messo
nascere		chiesto
mettere		proposto
rispondere		morto
leggere		risposto
morire		nato
promettere		detto
chiedere		fatto
vivere		conosciuto

**✍ 4. Abbinare gli infinitivi e i participi passati.**

- |                |                  |
|----------------|------------------|
| 1. accendere   | a) sofferto      |
| 2. aprire      | b) bevuto        |
| 3. bere        | c) sceso         |
| 4. correre     | d) piaciuto      |
| 5. correggere  | e) <i>acceso</i> |
| 6. decidere    | f) riso          |
| 7. discutere   | g) deciso        |
| 8. essere      | h) scelto        |
| 9. fare        | i) corso         |
| 10. mettere    | j) mosso         |
| 11. muovere    | k) offerto       |
| 12. nascondere | l) fatto         |
| 13. offrire    | m) discusso      |
| 14. perdere    | n) stato         |
| 15. piacere    | o) corretto      |
| 16. ridere     | p) aperto        |
| 17. scegliere  | q) nascosto      |
| 18. scendere   | r) messo         |
| 19. soffrire   | s) perso/perduto |

**✍ 5. Scrivete gli infinitivi.**

- nascere – aprire – avere – fare – scoprire – morire – vedere – essere*
- |                   |               |
|-------------------|---------------|
| 1. visto – vedere | 5. avuto –    |
| 2. stato –        | 6. aperto –   |
| 3. nato –         | 7. scoperto – |
| 4. morto –        | 8. fatto –    |

**✍ 6. Completate la tabella con le forme dei participi passati.**

*appendere, aprire, bere, chiedere, crescere, decidere, difendere, dipendere, dire, esistere, esprimere, essere, fare, giungere, insistere, leggere, mettere, offrire, piangere, prendere, proporre, rimanere, risolvere, vedere, venire, vivere*

<b>-so</b>	<b>-to</b>
...	<i>aperto</i>
...	...
...	...

**✍ 7. Mettete il verbo al passato prossimo.**

- Andrea (raccontare) \_\_\_\_\_ una storia interessante.
- Io (asciugarsi) \_\_\_\_\_ con il tuo asciugamano.
- L'insegnante (pregare) \_\_\_\_\_ gli studenti di parlare più forte.
- Noi (capire) \_\_\_\_\_ quasi tutto.
- Poco tempo fa il mio amico (andare) \_\_\_\_\_ per le vacanze a Parigi.

6. Perché voi (tornare) \_\_\_\_\_ tardi ieri sera?
7. Gli amici (riunirsi) \_\_\_\_\_ alle sette.
8. Gli operai (mettersi) \_\_\_\_\_ al lavoro.
9. Voi (bere) \_\_\_\_\_ del latte.
10. Dove Lei (stare) \_\_\_\_\_ ieri?

**✍ 8. Rispondete alle domande.**

1. Che cosa avete mangiato a colazione? 2. Avete bevuto del tè o del caffè? 3. A che ora siete uscito di casa? 4. A che ora siete arrivato all'università? 5. Che cosa ha spiegato oggi il professore d'italiano? 6. Avete capito la mia domanda? 7. Quante lezioni avete avuto ieri? 8. Dove siete stato ieri sera? 9. Perché Giorgio non è stato presente alla lezione? 10. Lei è stato libero giovedì sera?

**✍ 9. Traducete.**

1. Учора я був вільний. \_\_\_\_\_
2. Ми довго чекали лікаря. \_\_\_\_\_
3. Вчитель пояснив нове правило. \_\_\_\_\_
4. Я не чув, як ви увійшли. \_\_\_\_\_
5. Ви були на концерті вчора увечері? \_\_\_\_\_
6. Позавчора я не зміг прийти, тому що був зайнятий. \_\_\_\_\_
7. Ви купили папір? \_\_\_\_\_
8. Ми шукали директора школи протягом 20 хвилин. \_\_\_\_\_
9. Два тижні тому ми почали розмовляти італійською. \_\_\_\_\_
10. Вони вийшли з дому о восьмій. \_\_\_\_\_

**✍ 10. Trasformate al passato prossimo.**

In genere, io comincio la giornata con un buon caffè. Poi faccio la ginnastica e prendo una doccia. Dopo leggo il giornale, pulisco la mia stanza e lavoro. Scrivo tutta la giornata, mi fermo un po' per pranzare. Verso le 19.00, corso in parco e dopo ceno.

*Ieri, ho cominciato la giornata ...*

**\* 11. A voi! Che cosa Lei ha fatto ieri?**

*Fare dello sport, prendere una doccia, fare colazione, lavorare, scrivere, telefonare, pranzare, fare spese, ascoltare musica, guardare la TV, leggere, cenare ...*

**✍ 12. Trasformate al passato prossimo.**

***La giornata di Maria***

La mattina, mi sveglio alla 7 e mi alzo subito. Mi lavo e mi vesto.

*Ieri la mattina, mi sono svegliata ...*

La sera, vado a letto non troppo tardi e mi addormento con un buon libro.

*Ieri sera ...*

\*13. A voi! Parlate del vostro giorno di ieri.

2.4.3. Майбутній час дійсного способу (Il futuro semplice)

**Futuro semplice** утворюється від інфінітиву дієслова за допомогою закінчень **-ò, -ai, -à, -emo, -ete, -anno**. При цьому кінцева голосна **-e** втрачається, а голосна I дієвідміни **-a** змінюється на **-e**.

<b>parlare</b>	<b>prendere</b>	<b>capire</b>
parlerò	prenderò	capirò
parlerai	prenderai	capirai
parlerà	prenderà	capirà
parleremo	prenderemo	capiremo
parlerete	prenderete	capirete
parleranno	prenderanno	capiranno

**Futuro semplice dei verbi ausiliari**

<b>avere</b>	<b>essere</b>
avrò	sarò
avrà	sarà
avrà	sarà
avremo	saremo
avrete	sarete
avranno	saranno

Дієслово у **Futuro semplice** виражає дію у майбутньому по відношенню до моменту мовлення.

Вживання **Futuro semplice** співпадає з використанням майбутнього часу в українській мові:

*Mi scriverai?* – Ти будеш мені писати?

*Vi aiuterò.* – Я вам допоможу.

Особливості написання у **Futuro semplice** деяких дієслів I дієвідміни, що закінчуються на **-care, -gare, -ciare, -giare, -sciare**:

<b>cercare</b>	<b>pregare</b>	<b>cominciare</b>	<b>mangiare</b>	<b>lasciare</b>
cercherò	pregherò	comincerò	mangerò	lascerò
cercherai	pregherai	comincerai	mangerai	lascerai
cercherà	pregherà	comincerà	mangerà	lascerà
chercheremo	pregheremo	cominceremo	mangeremo	lasceremo
chercherete	pregherete	comincerete	mangerete	lascerete
chercheranno	pregheranno	cominceranno	mangeranno	lasceranno

**Futuro semplice** деяких неправильних дієслів

andare – andrò	sapere – saprò
bere – berrò	stare – starò
cadere – cadrò	tenere – terrò
dare – darò	tradurre – tradurrò
dovere – dovrò	vedere – vedrò



fare – farò	venire – verrò
potere – potrò	vivere – vivrò
rimanere – rimarrò	volere – vorrò

#### 2.4.4. Майбутній час у минулому (Il futuro composto)

**Futuro composto (futuro anteriore)** виражає дію, яка передує іншій дії у майбутньому.

**Futuro anteriore** утворюється за допомогою *futuro semplice* допоміжного дієслова **avere** або **essere** і *participio passato* відмінюваного дієслова.

<b>mandare</b>	<b>arrivare</b>
avrò mandato	sarò arrivato (a)
avrà mandato	sarai arrivato (a)
avrà mandato	sarà arrivato (a)
avremo mandato	saremo arrivati (e)
avrete mandato	sarete arrivati (e)
avranno mandato	saranno arrivati (e)

#### **Futuro anteriore dei verbi ausiliari**

<b>avere</b>	<b>essere</b>
avrò avuto	sarò stato (a)
avrà avuto	sarai stato (a)
avrà avuto	sarà stato (a)
avremo avuto	saremo stati (e)
avrete avuto	sarete stati (e)
avranno avuto	saranno stati (e)

**Futuro anteriore** вживається звичайно у підрядних реченнях часу, що вводяться сполучниками **quando** (коли), **appena (che)** (як тільки, ледве), **dopo che** (після того як), якщо присудок головного речення виражений у **futuro semplice**:

*Appena sarò arrivato, ti telefonerò.* – Як тільки приїду, я тобі зателефоную.

*Verrai da noi dopo che avrai finito il lavoro?* – Після того, як ти закінчиш роботу, ти прийдеши до нас?

**Futuro semplice** і **futuro anteriore** вживаються у самостійних реченнях для вираження припущення, здогадки. Українською мовою таке речення перекладається за допомогою вставних слів: *мабуть, певно, як видно, очевидно* тощо.

*Che ora è? – Saranno le dieci.* – Котра година? – *Мабуть* десять.

*Quanti anni ha questa ragazza? – Avrà una ventina d'anni.* – Скільки років цій дівчині? – *Певно (мабуть)*, років двадцять.

*Chi l'ha fatto? – Sara stata mia sorella.* – Хто це зробив? – *Очевидно*, моя сестра.

 **ESERCIZI**

**✍ 1. Coniugate in tutte le persone:** *partirò fra poco, non lo dimenticherò mai, le darò presto un lieto annuncio, mi farò vedere più spesso, sarò trasferito in un'altra città, non avrò tempo libero.*

**✍ 2. Mettete al futuro semplice.**

1. Dove Lei (lavorare) \_\_\_\_\_?
2. Voi non la (trovare) \_\_\_\_\_ a casa stasera.
3. Le vacanze (durare) \_\_\_\_\_ due mesi.
4. Tu mi (scrivere) \_\_\_\_\_ spesso?
5. Le lezioni (finire) \_\_\_\_\_ alle tre del pomeriggio.
6. Io (restare) \_\_\_\_\_ a casa, perché mi sento male.
7. Loro lo (ripetere) \_\_\_\_\_ sempre.
8. Durante questo mese noi (essere) \_\_\_\_\_ molto occupati.
9. Se io (aver fame) \_\_\_\_\_, (andare) \_\_\_\_\_ alla mensa.
10. A che ora tu (essere) \_\_\_\_\_ a casa?

**✍ 3. Mettete queste frasi al futuro semplice.**

1. Quando finisci di leggere questo libro? 2. I miei genitori partono per Roma. 3. Ho passato un mese in campagna. 4. Mi lavo col sapone. 5. Con che cosa ti sei pettinato? 6. Ho preso un caffè. 7. Oggi pranziamo tardi. 8. Viaggiamo molto. 9. Se fa freddo, mi metto il soprabito. 10. Quando me lo racconti?

**✍ 4. Rispondete alle domande.**

1. Quando Lei avrà finito questo lavoro che cosa farà? 2. Quando avrai ricevuto la mia lettera, mi risponderai subito? 3. Appena avrete saputo la notizia ce la comunicherete? 4. Dopo che avrai comprato tutti questi libri dove li metterai? 5. Quando sarà venuto a Roma ci manderà un telegramma? 6. Appena saranno arrivati gli amici me lo farai sapere? 7. Che cosa farà se domani farà bel tempo? 8. Appena avrete preso la laurea, cercherete un nuovo lavoro? 9. Dopo che avrete vinto al lotto, partirete per le isole Canarie? 10. Appena Marco avrà finito di studiare, verrà o no?

**✍ 5. Traducete in italiano.**

1. Я буду Вас чекати тут. \_\_\_\_\_
2. Ти подзвониш мені завтра? \_\_\_\_\_
3. Скільки екзаменів у вас буде взимку? \_\_\_\_\_
4. Що ти робитимеш сьогодні ввечері? \_\_\_\_\_
5. Ми вивчатимемо італійську ще 2 роки. \_\_\_\_\_
6. Якщо буде гарна погода, поїдемо на море. \_\_\_\_\_
7. Я завжди буду допомагати свої батькам. \_\_\_\_\_
8. Я дізнаюсь це сьогодні ранці. \_\_\_\_\_
9. Ви повинні будете пояснити це їй. \_\_\_\_\_
10. Ми залюбки їм допоможемо. \_\_\_\_\_



## 2.5. Займенники: особові, присвійні, прямі та непрямі додатки (Gli pronomi: personali, possessivi, diretti e indiretti)

### Особові займенники (pronomi personali)

**io** – я

**noi** – ми

**tu** – ти

**voi** – ви

**lui (egli, esso)** – він

**loro (essi, esse)** – вони

**lei (ella, essa)** – вона

**Lei** – Ви (ввічлива форма звертання)

**Loro** – Ви (ввічлива форма звертання)

Особові займенники у ролі підмета в італійській мові, як правило, не ставляться. Показник особи міститься у закінченні самого дієслова.

*Parli italiano molto bene.* – Ти дуже добре розмовляєш італійською.

*Io parlo italiano e tu parli tedesco.* – Я розмовляю італійською, а ти – німецькою.

**Egli, ella** вживаються лише по відношенню до людей, **esso, essa, essi, esse** – як по відношенню до людей, так і на позначення неживих предметів.

**Lui, lei, loro** вживаються у ролі підмета при логічному виділенні підмета і при інверсії:

*Io parlo e lui ascolta.* – Я говорю, а він слухає.

*Parla lei.* – Говорить вона.

N.B. Крім форми звертання на **Voi** в італійській мові існує ввічлива форма звертання на **Lei** (і у множині на **Loro**), яка вживається при звертанні до особи, що займає більш високе положення, ніж мовець (за віком, званням і т. ін.), а також до будь-якої особи в офіційній обстановці. При цьому особа, що займає більш високе положення, може звертатися до підлеглого, молодшого за чином і т.д. на **Voi**.

*Lei è occupato oggi?* – Ви сьогодні зайняті?

*Lei è stanca, signora?* – Ви втомились, сіньора?



### ESERCIZI

#### ✍ 1. Mettete il pronome personale giusto.

1. \_\_\_\_\_ viviamo in un piccolo appartamento vicino al centro.
2. \_\_\_\_\_ frequenta il liceo linguistico: studia inglese e tedesco.
3. \_\_\_\_\_ lavorano in ristorante italiano.
4. \_\_\_\_\_ stiamo molto bene.
5. \_\_\_\_\_ cenano sempre con la loro sorella.
6. \_\_\_\_\_ beve sempre due litri di acqua al giorno.
7. \_\_\_\_\_ costruisce case.
8. \_\_\_\_\_ vive a Roma con i miei fratelli.
9. \_\_\_\_\_ mancate tanto!
10. \_\_\_\_\_ devo passare al supermercato.

## Присвійні займенники (pronomi possessivi)

Присвійні займенники мають ті самі форми, що й присвійні прикметники, так само вживаються з означеним артиклем, але самотійно, у функції підмета:

*Dove sono i tuoi?* – Де твої (батьки)?

### ESERCIZI

#### 2. Leggete le frasi e scegliete la parola giusta.

1. Sergey è il padre di Yelena. E come si chiama il suoi/tuoi?
2. Galia è la madre di Yelena. E come si chiama la tua/sua?
3. Andrey è il fratello di Yelena. E come si chiama il mio/tuo?
4. Viktor e Nina sono i nonni di Yelena. Sono a Roma. E dove sono i miei/tuoi?
5. Grigoriy e Daryna sono gli zii di Yelena. Sono a Milano. E dove sono il tuo/i tuoi?
6. Hanna è la cugina di Yelena. E come si chiama la tua/le tue?
7. Guilia è la sorella di Yelena. È qui a Bologna. E dove la tua/sua?
8. Yuriy e Mikhaila sono i nipoti di Yelena. Sono in campagna. E dove sono le tue/i tuoi?
9. Sonia è la zia di Yelena. È molto bella. E come le tue/la tua?
10. Alina è l'amica di Yelena. Lavora in farmacia. E dove lavora la sua/tua?

#### Особові займенники у ролі прямого та непрямого додатків (pronomi diretti e indiretti)

Pronomi diretti		Pronomi indiretti	
<i>atono</i>	<i>tonico</i>	<i>atono</i>	<i>tonico</i>
mi	me	mi	a me
ti	te	ti	a te
lo	lui	gli	a lui
si	sè	si	sè
la	lei	le	a lei
	Lei	Le	a Lei
ci	noi	ci	a noi
vi	voi	vi	a voi
li			
si	loro	loro	a loro, a sè
le			
	Loro	Loro	a Loro

Особові займенники у ролі прямого і непрямого додатків можуть мати ненаголошену форму (*forma atona*), яка є найбільш розповсюдженою, і наголошену (*forma tonica*), яка вживається у випадку, якщо на займенник падає логічний наголос.

*Non lo vedo.* – Я його не бачу.

*Vedo lui, ma non lei.* – Я бачу його, а не її.

*Ti scrivo una lettera.* – Я пишу тобі листа.

*La scrivo a te, e non a loro.* – Я пишу його тобі, а не їм.

Особові займенники з прийменниками виступають як непрямі додатки:

*Parlate di me?* – Ви говорите про мене?

*Vai da lui?* – Ти йдеш до нього?

Особові займенники наголошеної форми ставляться після дієслова.

*Perché non lo dite a lui?* – Чому ви не кажете цього йому?

Особові займенники ненаголошеної форми передують дієслову в особовій формі, крім **loro**, що ставиться завжди після дієслова:

*Gli scrivo raramente.* – Я йому пишу нечасто (рідко).

*Scrivo loro raramente.* – Я пишу їм рідко.

Особові займенники, крім **loro**, пишуться після дієслова (злитно з ним), якщо дієслово має форму інфінітиву, дієприкметника, дієприслівника або наказового способу.

*Bisogna raccontarle questa storia.* – Треба розповісти їй цю історію.

*Bisogna raccontare loro questa storia.* – Треба розповісти їм цю історію.

*Maria è uscita pregandomi di seguirla.* – Марія вийшла, попросивши мене слідувати за нею.

*Aspettateci!* – Почекайте нас!

Якщо інфінітиву дієслова передують дієслова **volere, dovere, potere**, то ненаголошений займенник (крім **loro**) може передувати дієслову або стояти після нього.

*Voglio (devo, posso) dirle una cosa. = Le voglio (devo, posso) dire una cosa.*

Займенники **mi, ti, lo, la, si, vi** можуть втрачати голосну перед словом, що починається з голосної; **li, le** ніколи не втрачають голосної.

*L'incontro spesso.* – Я його (її, Вас) зустрічаю часто.

*Li (le) incontro spesso.* – Я зустрічаю їх часто.

Дієприкметник перехідних дієслів у складних часах узгоджується у роді та числі з прямим додатком, що передує йому і виражений особовим займенником у ненаголошеній формі.

– *Hai visto gli amici?* – Ти бачив друзів?

– *Sì, li ho visti.* – Так, я їх бачив.

*L'ho incontrata ieri.* – Я її зустрів учора.

Займенник **lo** може замінити ціле речення:

*Maria ti ha pregato di aiutarla. Lo devi fare.* – Марія просила тебе допомогти їй. Ти повинен це зробити.

Ненаголошені займенники при звертанні на **Lei** співпадають з формами 3-ї особи однини, але зазвичай пишуться з великої літери.

*La prego.* – Прошу Вас.

*Devo parlareLe.* – Мені треба поговорити з Вами.

Особові займенники **me, te, lui, lei** вживаються у ролі підмета в окличних реченнях типу:

*Povero me!* – Бідний я!

*Beato te!* – Ти щасливий!

а також після слова **come**:

*Nessuno lo sa così bene come te.* – Ніхто цього не знає так добре, як ти.

**Lui, lei** вживаються переважно у розмовній мові, після присудка:

*Dice lui.* – Говорить він.



**✍ 3. Sostituite al complemento indiretto un pronome atono:**

*Esempio: Scrivi ai tuoi genitori spesso? → Scrivi loro spesso.*

1. Perché Marco scrive raramente al suo amico? \_\_\_\_\_
2. Perché a Lucia piace il mare? \_\_\_\_\_
3. Che cosa dicono i bambini alla madre? \_\_\_\_\_
4. Il professore spiega agli studenti una regola. \_\_\_\_\_
5. Domandiamo al professore a che ora viene domani. \_\_\_\_\_
6. Rispondo a Elena: – Va bene. \_\_\_\_\_
7. Tutti vogliono bene a Pietro perché è un ragazzo molto simpatico. \_\_\_\_\_
8. Abbiamo portato alla madre di Giuglio un bel mazzo di fiori. \_\_\_\_\_
9. Che cosa ha offerto Paolo ai suoi amici? \_\_\_\_\_
10. Domanda a suo marito una cosa importante. \_\_\_\_\_

**✍ 4. Sostituite al pronome tonico un pronome atono.**

*Esempio: Perché dici queste cose a lui? → Perché gli dici queste cose?*

1. Do i miei libri a loro. \_\_\_\_\_.
2. Tu piaci a lei. \_\_\_\_\_.
3. A noi queste cose non piacciono. \_\_\_\_\_.
4. Ho portato questa carta a lei. \_\_\_\_\_.
5. Perché non volete spiegare tutto a loro? \_\_\_\_\_.
6. Conosco lui e lei. \_\_\_\_\_.
7. Vogliamo bene a voi. \_\_\_\_\_.
8. Aspetto Lei. \_\_\_\_\_.
9. Perché non date la penna a me? \_\_\_\_\_.
10. Faccio la domanda a Loro. \_\_\_\_\_.

**✍ 5. Sostituite al complemento un pronome atono.**

*Esempio: Matteo vuole conoscerla. = Matteo la vuole conoscere.*

1. Vogliamo sapere l'italiano bene. \_\_\_\_\_
2. Devo dire al mio amico una cosa interessante. \_\_\_\_\_
3. Dobbiamo raccontare tutto agli amici. \_\_\_\_\_
4. Bisogna imparare queste due poesie a memoria. \_\_\_\_\_
5. Bisogna aprire la finestra. \_\_\_\_\_
6. Vogliamo chiudere la porta. \_\_\_\_\_
7. Volete accedere la luce? \_\_\_\_\_
8. Quando andate a vedere una partita di calcio? \_\_\_\_\_
9. Volete sentire le sue parole? \_\_\_\_\_
10. Lei vuole leggere la tua lettera? \_\_\_\_\_

**✍ 6. Sostituite al complemento indiretto un pronome tonico.**

*Esempio: Che cosa racconta Pietro della sua vita? → Che cosa racconta Pietro di essa?*

1. Posso parlare con Maria? \_\_\_\_\_
2. Carla dice che non può venire con noi al cinema. \_\_\_\_\_
3. Parlano di Giulia. \_\_\_\_\_
4. Il padre vuole andare allo stadio coi figli. \_\_\_\_\_
5. Ogni sera esco con Giorgio a fare due passi. \_\_\_\_\_
6. Chi abita con Andrea a Paolo? \_\_\_\_\_
7. Non so niente di questo scrittore. \_\_\_\_\_

8. Che cosa pensi di questo film? \_\_\_\_\_
9. Devi parlarmi della tua università. \_\_\_\_\_
10. Non sapete niente del suo ultimo libro? \_\_\_\_\_

**✎ 7. Sostituite al complemento un pronome tonico.**

*Esempio: Andrea scrive al nonno e non alla madre. → Andrea scrive a lui e non a lei.*

1. Parlo ad Elena e non alle sue amiche. \_\_\_\_\_
2. Perché non racconta questo ai genitori? \_\_\_\_\_
3. Devi spiegare questa storia al tuo fratello. \_\_\_\_\_
4. Dobbiamo pensare alla madre prima di tutto. \_\_\_\_\_
5. Devi parlare a tua sorella. \_\_\_\_\_
6. I ragazzi salutano la maestra e non il maestro. \_\_\_\_\_
7. Devi fare la tua domanda al professore e non agli studenti. \_\_\_\_\_
8. Non insegnate queste cose ai ragazzi. \_\_\_\_\_
9. Preferisco andare dai nonni e da Lorenzo. \_\_\_\_\_
10. Leggo il libro al bambino. \_\_\_\_\_

**✎ 8. Rispondete alle domande, usando il pronome conveniente.**

1. Avete chiuso la porta? 2. Hanno aperto la finestra? 3. Siete andati al mare? 4. Hai capito la causa della sua partenza? 5. Hai dimenticato sua sorella? 6. Lei ha viato la casa nuova a 3 pianni? 7. Hai fatto molti tentativi per parlare a lei? 8. Telefoni spesso ai tuoi genitori? 9. Che cosa hai risposto all'amico? 10. Perché non volete dire questo a lui?

**✎ 9. Traducete in italiano.**

1. Я Вас не чую. Говоріть голосніше. \_\_\_\_\_
2. Ми їх погано знаємо. \_\_\_\_\_
3. Ми допомагаємо їй із задоволенням. \_\_\_\_\_
4. Цей текст не важкий, я його добре зрозумів. \_\_\_\_\_
5. Я отримав листа від неї, але ще не прочитав його. \_\_\_\_\_
6. Його сестра Вам подобається? \_\_\_\_\_
7. Вони нам не пишуть дуже давно. \_\_\_\_\_
8. Він їх пригостив тістечками. \_\_\_\_\_
9. Вікно зачинено, я не можу його відчинити. \_\_\_\_\_
10. Ми повинні заїхати до них \_\_\_\_\_



**2.6. Питальне речення (L'interrogazione)**

Питання в італійській мові може бути виражене:

1. за допомогою інтонації:

*Il padre lavoro molto?* – Батько багато працює?

*Lei fuma?* – Ви курите?

2. за допомогою інверсії, тобто заміни прямого порядку слів:

*È occupato il professore?* – Професор зайнятий?

3. за допомогою питальних займенників і прикметників:

*Chi?* – Хто?

*Chi parla?*

*Che?* – Який (яка, яке, які)?

*Che lingua studiano?*

<i>Che cosa? Cosa? – Що?</i>	<i>Che cosa fai stasera?</i>
<i>Come? – Як? Яким чином? Який (яка, яке, які)?</i>	<i>Come sta tua madre?</i>
<i>Quando? – Коли?</i>	<i>Quando arriva il treno?</i>
<i>Quanto (quanta, quanti, quante)? – Скільки?</i>	<i>Quanto costa questo vestito?</i>
<i>Perché? – Чому?</i>	<i>Perché non vuoi venire?</i>
<i>Dove? – Де? Куди?</i>	<i>Dove abiti?</i>
<i>Da dove? – Звідки?</i>	<i>Da dove sono i tuoi genitori?</i>
<i>Che ora è? Che ore sono? – Яка година?</i>	<i>Che ora è?</i>
<i>A che ora? – О котрій годині?</i>	<i>A che ora parte l'aereo?</i>

## ESERCIZI

### 1. Ponete le domande alle parole sottolineate.

*Esempio: Paolo aspetta il suo amico. → Chi aspetta il suo amico?*

1. Mario invita gli ospiti a casa sua. \_\_\_\_\_
2. La maestra spiega una regola nuova. \_\_\_\_\_
3. La regola non è difficile. \_\_\_\_\_
4. Il gruppo lavora bene. \_\_\_\_\_
5. Il suo padre fuma molto. \_\_\_\_\_
6. La lingua inglese è difficile. \_\_\_\_\_
7. La lezione dura poco. \_\_\_\_\_
8. Maria viene alle 14.00. \_\_\_\_\_
9. Parto da Milano. \_\_\_\_\_
10. Vai all'università. \_\_\_\_\_

### 2. Rispondete alle domande.

1. Chi ascolta la regola? 2. Chi parla italiano bene? 3. Che cosa studiate? 4. È libero il dottore? 5. Lavorate molto? 6. Siete stanco (a)? 7. Che lingua parli? 8. Perché non lavorate? 9. Perché non scrivete? 10. Come'è il vostro appartamento, è grande o piccolo? 11. Che cosa fai stasera? 12. Dove andate se avete il tempo libero? 13. Chi aiuta Sua madre? 14. Perché torni tardi? 15. Quanto dormita di notte? 16. Quando vai in piscina? 17. Quante volte alla settimana telefonate i vostri amici? 18. Come passate di solito il fine settimana? 19. Dove vai in vacanza? Con chi? 20. A che ora fai colazione?

### 3. Traducete in italiano.

1. Що ти говориш своїм друзям, коли запізнюєшся? \_\_\_\_\_
2. Чому ти йдеш додому так рано? \_\_\_\_\_
3. Коли приїжджає твоя наречена? \_\_\_\_\_
4. Як ти збираєшся жити далі? \_\_\_\_\_
5. Де твоя сестра проведе свою відпустку? \_\_\_\_\_
6. Звідки ти знаєш, що вона ні в чому невинувата? \_\_\_\_\_
7. Хто вам розповів про його переїзд? \_\_\_\_\_
8. Який план оберемо? Твій чи мій? \_\_\_\_\_
9. Коли буде весілля? Восени? \_\_\_\_\_
10. Що ти подаруєш батькові на день народження? \_\_\_\_\_



# СПІЛКУВАННЯ: МОВЛЕННЄВІ КЛІШЕ, ДІАЛОГИ, ЗАВДАННЯ (*LA COMUNICAZIONE: ESPRESSIONI IDIOMATICHE, DIALOGHI, ATTIVITÀ*)

## 3.1. Вітання і знайомство (*Salutare e presentare*)

### Espressioni

#### **1. Щоб привітатись**

Добрий день, пане (пані, панно).

Добрий вечір, пане (пані, панно).

Привіт.

Як поживаєте?

Як справи?

Добре, дякую.

Дуже добре, дякую.

Спасибі, непогано.

Так собі.

Не дуже добре.

Погано.

Як завжди.

Як звичайно.

А Ви? (А у Вас?)

А ти? (А у тебе?)

#### **2. Прощання**

До побачення, пане (пані, панно).

Бувай. (*розм.*)

До скорого побачення (сьогодні ж).

До скорого побачення (через день-два).

До вечора.

До завтра.

На добраніч.

До побачення і приємного дня.

До побачення і приємного вечора.

До побачення і приємно провести вихідні.

#### **1. Per salutare**

Buongiorno, Signore.

Buongiorno, Signora.

Buongiorno, Signorina.

Buonasera, Signore.

Buonasera, Signora.

Buonasera, Signorina.

Ciao. Salve.

Come sta (stai, state)?

Come va?

Come vanno gli affari?

Bene, grazie.

Molto bene (benissimo), grazie.

Grazie, non c'è male.

Abbastanza bene.

Così-così.

Non c'è bene.

Male.

Come sempre.

Come di solito.

E Lei? E voi?

E tu?

#### **2. Per congedarsi**

Arrivederci, Signore.

Arrivederci, Signora.

Arrivederci, Signorina.

Ciao. Salve.

Ci vediamo.

A presto.

A fra poco.

Alla prossima.

A stasera.

A domani.

Buonanotte.

Arrivederci e buona giornata.

Arrivederci e buona serata.

Arrivederci e buon weekend.

### **3. Знайомство**

Скільки Вам (тобі) років?  
Мені ... років (роки).  
Ви одружений (а)?  
Я одружений (а).  
Я неодружений (а).  
У Вас (тебе) є брати (сестри)?  
Чим Ви займаєтесь?  
Я бізнесмен (літератор, художник).

Я студент (студентка).  
Де Ви працюєте?  
Я працюю ...  
у банку  
у видавництві  
у школі.  
Я домогосподарка.  
Де ти навчаєшся?  
Я навчаюсь в університеті.

### **4. Зустріч**

Дивіться, хто тут!  
Не чекав Вас тут зустріти!  
  
Який тісний світ!  
Що привело Вас сюди?  
Як живете?  
Як справи у Вас?  
Як ваша дружина (чоловік)?  
Радий Вас бачити.  
Добре, дякую.  
Непогано.  
Так собі.

### **5. Побажання, поздоровлення**

Поздоровляю!  
Бажаю, щоб усі Ваші бажання  
здійснилися!  
З днем народження!  
З Новим Роком!  
Щасливого Різдва!  
Хай Вам (тобі) щастить!  
Бажаю добре відпочити!  
Бажаю гарно провести час!  
Щасливої дороги!  
Дякую, і Вам того ж.

### **3. Per fare conoscenza**

Quanti anni ha (hai)?  
Ho ... anni.  
Lei è sposato (a)?  
Sono sposato (a).  
Sono celibe (nubile).  
Ha (hai) fratelli (sorelle)?  
Che lavoro fa (fai)?  
Sono businessman (scrittore,  
pittore).  
Sono studente (studentessa).  
Dove lavora?  
Io lavoro ...  
in una banca  
in una casa editrice  
in una scuola.  
Sono casalinga.  
Dove studia?  
Studio all'università.

### **4. Incontro**

Guardate chi è!  
Non aspettavo d'incontrarLa qui!  
Il mondo è piccolo!  
Come mai qui?  
Come va?  
Come sta (stai, state)?  
Come sta la Sua moglie (il Suo  
marito)?  
Felice di vederLa.  
Bene, grazie.  
Non c'è male.  
Così-così.

### **4. Congratulazioni, auguri**

Felicitazioni! Auguri!  
Le auguro che i vostri sogni si  
rializzino!  
Buon compleanno!  
Buon Anno! Felice Anno Nuovo!  
Buon Natale!  
Le (ti) auguro successi!  
Buon riposo!  
Buon divertimento!  
Buon viaggio!  
Grazie, altrettanto.

### **Запрошення**

Чи не хочете Ви піти у кіно (до ресторану) разом?  
Ходімо!  
Із задоволенням!  
З великим задоволенням!  
На жаль, не можу.  
Дякую, ні.  
Ви не зайняті сьогодні ввечері?  
Що Ви (ти) робиш завтра?  
Приходьте до мене (до нас).  
Буду радий бачити Вас (вас).  
Приходьте на вечірку.

### **5. Invito**

Lei non vorrebbe andare al cinema (al ristorante) insieme?  
Andiamo!  
Volentieri! Con piacere!  
Molto volentieri!  
Purtroppo non posso.  
No, grazie.  
Lei non è occupato (a) stasera?  
Cosa farà (farai) domani?  
Venga (venite) a trovarmi ci.  
Sarò lieto di vederLa (vedervi)!  
Venite per la serata!

### Dialoghi

#### **№ 1 Per strada**

- Ciao, come va?
- Bene, grazie, e tu?
- Bene anch'io. Sei straniera?
- Sì, sono svizzera.
- Svizzera! Mamma mia! E di dove sei?
- Sono di Zurigo. E tu sei italiano?
- Sì. Mi chiamo Alessandro, e tu come ti chiami?
- Marta.
- Che bel nome! Come mai sei qui in Italia?
- Sono in vacanza.
- Sei da sola?
- No, sono con mia madre, ma adesso è in albergo, è un po' stanca.
- Quanto tempo stai qui a Bologna?
- Ancora due giorni.
- Ma allora, dove ci vediamo?
- Forse in questo bar, no?
- In questo bar?
- Sì!
- Quando?
- Stasera. Va bene?
- Va bene! A stasera!
- Ciao!

### **Vocabolario**

essere da solo/a – бути одному (одній)

### **Vere o false**

1. Marta è americana.
2. Alessandro è svizzero.
3. Marta è in vacanza con sua madre.
4. Marta sta in Italia ancora una settimana.

5. Alessandro e Marta si vedono stasera.

### *Questionario*

1. Perché Marta è in Italia?
2. È in Italia da sola?
3. Dov'è sua madre?
4. Per quanto tempo sta a Bologna?

### № 2 In ufficio

- Chi è quello?
- Quello? È l'avvocato Bruni.
- È di Bologna?
- No, non è di Bologna; è di Forlì, ma ha lo studio qui a Bologna.
- Quanti anni ha?
- Forse cinquanta.
- Ma è un bravo avvocato?
- Perché? Hai bisogno di un avvocato?
- Buongiorno, scusi, Lei è l'avvocato Bruni?
- Sì, perché?
- Mi chiamo Alessandro Marchi. Sono studente di legge qui a Bologna.
- Piacere.
- Piacere mio! Lei ha uno studio qui a Bologna, vero?
- Sì, è vero. In via Andrea Costa.
- Per caso ha bisogno di un praticante?
- Ma sei laureato?
- Ancora no. Fra un anno...
- Va bene, questo è il mio biglietto da visita, con il telefono e l'e-mail.
- Grazie, Avvocato! A presto!
- Buona fortuna!

### *Vocabolario*

avere bisogno di qc – мати потребу у чому-небудь  
uno studente di legge – студент права  
laurearsi – отримувати диплом, закінчувати ВНЗ  
Buona fortuna! – Хай щастить!

### *Vere o false*

1. Bruni è architetto.
2. Bruni a quattordici anni.
3. Alessandro è studente di medicina.
4. Alessandro non è ancora laureato.

### *Questionario*

1. L'avvocato Bruni è di Bologna?
2. Dove ha lo studio?
3. Alessandro è studente di lettere?
4. È laureato?
5. L'avvocato Bruni ha bisogno di un praticante?

## Attività

1. Dite come salutare: il vostro professore, i vostri amici, i genitori del vostro amico, un impiegato alla posta, un direttore della fabbrica.

\*2. **A voi!** Fate un dialogo con le parole date.

1) molto – va bene – e tu – ciao – non c'è male – Giorgio – Elena – grazie;

2) signora – signore – buongiorno – grazie – come – bene – sta – vado – e Lei.

\*3. **A voi!** Fate un dialogo simile agli esercizi precedenti.

✍ 4. **Completate le frasi con le parole e le espressioni date.**

*amici – conoscenza – colleghi – vicina – migliore amico*

1. Loro lavorano insieme, loro sono \_\_\_\_\_.

2. Maria abita accanto a me, è la mia \_\_\_\_\_.

3. Conosco un' po' Luigi, è una \_\_\_\_\_.

4. Michele e Franco sono gli \_\_\_\_\_ d'infanzia.

5. Lorenzo è il \_\_\_\_\_ di Paolo, sono molto intimi.

✍ 5. **Sostituite le espressioni nei dialoghi.**

*presento – piacere di rivederti – conoscete – bene – buongiorno (2 volte)*

1. – Stella! \_\_\_\_\_!

– \_\_\_\_\_! \_\_\_\_\_! Come stai?

– Sì, \_\_\_\_\_, grazie, e tu?

2. – Voi vi \_\_\_\_\_?

– No ....

– Allora, ti \_\_\_\_\_ Giulio, il mio fratello. Vincenzo, mio cugino.

\*6. **A voi!** Fate un dialogo utilizzando le parole date.

*il zio – il vicino – fare conoscenza – chiamarsi – abitare vicino a – arriverderci*

### **3.2. Зовнішність і характер людини (Descrivere una persona)**

#### Espressioni

##### **1. Зовнішність**

Який він/вона?

Він/вона – великий/а

маленький/а

гарний/а

милий/а

негарний/а

товстий/а

худий/а

молодий/а

старий/а

##### **1. Apparenza**

Com'è lui?

Com'è lei?

Lui/lei è alto/a

basso/a

bello/bella

carino/carina

brutto/a

grosso/grossa

magro/magra

giovane

vecchio/vecchia

Якого він/вона зросту?

Він/Вона – високий/а  
низький/ка  
середнього

Які в нього/неї очі?

великі  
маленькі

Якого кольору його очі?

Його/її очі – блакитні  
зелені  
карі  
чорні

Di che colore sono i suoi occhi?

Lui/lei ha gli occhi azzurri  
verdi  
castani

Якого кольору в нього/неї волосся?

Він/вона – блондин/ка  
брюнет/ка  
рудий/руда

## 2. Характер

### Якості

Він/вона – симпатичний/а  
веселий/а  
милий/а  
розумний/а  
дружелюбний/а  
спокійний/а  
чесний/а

### Недоліки

Він/вона – антипатичний/а  
злий/зла  
скучний/а  
сором'язливий/а  
знервований/а

### Національність

Він/вона – українець/ка  
француз/женка  
англієць/ка  
росіянин/ка  
американець/ка

Com'è la sua statura?

Lui è di quale statura?

Quanto misura?

Lui/lei è alto/alta (di alta statura)

Lui/lei è basso/bassa (di bassa statura)

Lui è /lei è di media statura

Come sono i suoi occhi? Quali sono i suoi occhi? Quali occhi ha?

Lui/lei ha gli occhi grandi

Lui/lei ha gli occhi piccoli  
neri

Яке в нього/неї волосся?

Його/її волосся – довге

коротке

середньої довжини

Come sono i suoi capelli?

Lui/lei ha i capelli lunghi

corti

medi

Di che colore sono i suoi capelli?

Lui/lei è biondo/a

bruno/a

rosso/rossa

## 2. Carattere

### Le qualità

Lui/lei è simpatico/a

allegro/a

gentile

intelligente

amichevole

calmo/a

onesto/a

### I difetti

Lui/lei è antipatico/a

malevolo/a

noioso/a

timido/a

nervoso/a

### La nazionalità

Lui/lei è ucraino/a

francese

inglese

russo/a

americano/a

іспанець/ка  
китаєць/нка  
японець/ка

spagnolo/a  
cinese  
giapponese

### **Одяг**

Він/вона носить сорочку

куртку  
штани  
джинси  
футболку  
краватку  
пояс  
туфлі

Вона носить плаття

спідницю  
костюм  
хустинку  
туфлі на підборах

### **Gli abbigliamento**

Lui/lei porta una camicia

una giacca (giubba)  
i calzoni (i pantaloni)  
i jeans  
una maglia  
una cravatta  
una cintura  
delle scarpe

Lei porta un vestito

una gonna  
un tailleur  
una sciarpa (un foulard)  
delle scarpe tacco

### **Сказати, що любить/що не любить**

Я обожнюю

Я люблю

Я дуже люблю

італійське кіно  
китайську кухню  
відвідувати музеї

Я не дуже люблю

Я зовсім не люблю

Я ненавиджу

арабську музику  
регбі  
грати у карти

### **Dire che cosa ama / non ama**

(Io) adoro

(Io) amo

(Io) amo molto

il cinema italiano  
la cucina cinese  
visitare i musei

Non amo molto

Non amo affatto

(Io) odio

la musica araba  
il rugby  
giocare a carte

### Dialoghi

#### **🎧 № 1 All'università**

- Buongiorno, professor Mori! Come sta?
- Eh, così-così, grazie.
- Perché è così triste?
- Oggi non sto molto bene, ho la pressione bassa, mal di schiena...
- Mi dispiace tanto! E Sua moglie come sta?
- Anche lei non sta bene, ha qualche problema di salute, adesso è all'ospedale.
- Che peccato! E Sua figlia?
- È tutta nervosa, lavora troppo. Adesso è capo di un'azienda, non sta un minuto a casa, è sempre in giro. Non mangia, non dorme. È sta sempre al telefono, a volte i clienti chiamano anche di notte...
- Eh, capito! E Suo fratello, sta bene?

- Macché bene, adesso è disoccupato, sta sempre a casa, è molto depresso. Guarda la TV e legge i giornali tutto il giorno.
- Che sfortuna! Scusi, Lei ha anche una sorella?
- Sì.
- Anche lei ha qualche problema?
- Ah, no, lei sta benissimo, adesso è in vacanza ai Caraibi.
- Meno male. ArrivederLa, professore. Buona giornata!
- Grazie, Pietro!

### *Vocabolario*

avere la pressione bassa (alta) – мати низький (високий) тиск

avere mal di schiena – мати болі у спині

essere capo di qc – стояти на чолі чого-небудь (бути головою чого-небудь)

essere disoccupato/a – бути безробітним (-ною)

essere depresso/a – бути у депресії

Che peccato! – Шкода!

Che sfortuna! – Яка невдача!

### *Vere o false*

11. Il professor Mori sta molto bene.
12. Sua moglie sta male.
13. Sua figlia non ama lavorare. Sta sempre a casa.
14. Suo fratello è depresso perché non ha lavoro.
15. Sua sorella è in vacanza, sta molto bene.

### *Questionario*

1. Come sta il professor Mori?
2. Come sta Sua moglie?
3. Perché Sua figlia è nervosa?
4. Perché Suo fratello è depresso?
5. Come sta Sua sorella?

### № 2 Dopo l'esame

- Com'è l'esame di diritto commerciale?
- È abbastanza difficile. Il professor De Vecchi è severo.
- È severo?
- Sì. Fa molte domande, chiede tutto...
- Non conosco il professor De Vecchi.
- È un tipo anziano. Ha i capelli grigi, la barbetta, gli occhiali...
- Sì, forse ricordo chi è. È sempre vestito di nero, vero?
- Sì, è lui.
- Ma è sposato?
- No, non è sposato. Abita con una vecchia donna di servizio, in una casa piena di libri e di gatti. Ma tu quando hai l'esame con lui?
- Fra una settimana.
- E hai paura?
- Un po' sì!



## Vocabolario

il diritto commerciale – комерційне право

essere severo/a – бути суворим (-ою)

fare domande – ставити запитання

una barbetta – борідка

gli occhiali – окуляри

essere sposato/a – бути одруженим (-ною)

una donna di servizio – покоївка

## Vere o false

1. L'esame di diritto commerciale non è difficile.
2. Il professor De Vecchi è gentile, non è severo.
3. Il professor ha i capelli biondi e gli occhi verdi.
4. Il professore abita da solo.

## Questionario

1. L'esame di diritto commerciale è facile?
2. Com'è il professor De Vecchi?
3. Abita da solo?
4. È severo?
5. Gli studenti hanno paura del professore?

## Attività

### ✍ 1. Abbinare le qualità (a) e i difetti (b).

a) simpatico, gentile, intelligente, franco, dolce, generoso, modesto, calmo, gioioso, allegro, coraggioso, lavoratore, tranquillo;

b) malevolo, ipocrita, avido, nervoso, impaziente, fastidioso, pigro, antipatico, stupido, aggressivo, pretenzioso, timido, triste.

### ✍ 2. Dite il contrario.

1. Lui è alto. 2. Lei è grossa. 3. Lui è vecchio. 4. Lui è biondo. 5. Lui ha i capelli lungi e ricci.

\*3. **Comparete le due persone : Lei e il(la) vostro(a) amico(a).**

\*4. **Parlate dei vostri gusti. Dite che cosa amate e che cosa non amate.**

### 3.3. Розповідь про квартиру, будинок (*Descrivere un appartamento, una casa*)

#### Espressioni

Я живу у квартирі

у будинку

у однокімнатній квартирі

Я живу на першому поверсі

на другому

Моя квартира – тиха

шумна

сонячна

темна

(Io) abito un appartamento

una casa

una monocalera

(Io) abito al pianoterreno

al primo (secondo) piano

Il mio appartamento è calmo

rumoroso

soleggiato

scuro

### *кімнати та меблі*

У вітальні є диван  
крісло  
журнальний столик  
книжкова шафа

У спальні є ліжко  
шафа  
комод  
нічний столик

У кухні є шафа  
плита  
холодильник  
мийка

У ванній кімнаті є умивальник  
ванна  
душ  
пральна машинка

### *Комфорт*

Кухня добре оснащена  
Є центральне опалення  
електропостачання  
газ  
тепла та холодна вода

переїжджати  
орендувати квартиру  
платити квартирну плату  
бути квартировинаймачем  
купувати квартиру  
бути господарем

### *le stanze e i mobili*

Nel soggiorno (salotto) c'è un divano  
una poltrona  
un tavolino  
una libreria

Nella la stanza c'è un letto  
une armadio  
un como  
un comodino

In cucina c'è una guardaroba  
un fornello  
un frigorifero  
un lavaggio

In bagno c'è un lavabo  
un bagno  
una doccia  
una lavabiancheria

### *Le comodità*

La cucina è bene corredata  
C'è il riscaldamento centrale  
l'elettricità  
il gas  
l'acqua calda e fredda

cercare un nuovo appartamento  
affittare un appartamento  
pagare l'affitto  
essere un affittuario (un inquilino)  
comprare un appartamento  
essere proprietario

## Dialoghi

### № 1 Un appartamento in vendita

- Buongiorno, Signora!
- Buongiorno!
- Bene, eccoci qui per farLe vedere l'appartamento. (Prendono l'ascensore). Come sa l'appartamento si trova al quinto piano quello stabile di inizio anni '70. (Entrano). Questo è l'ingresso. Ampio e spazioso.
- Sì, però è un po' buio.
- Poi entriamo nel salone molto luminoso, con tre finestre. Poi qui a sinistra abbiamo la sala da pranzo e la cucina.
- Questa sala da pranzo è davvero spaziosa! Ma la cucina è piccola.
- Ecco qui c'è il bagno di servizio, mentre il bagno padronale è quello là. L'ultima porta in fondo al corridoio sulla destra.
- Un bel bagno, tenuto molto bene.

- Ecco, qui c'è il corridoio. Queste stanze che vede alla mia sinistra e che adesso le mostro sono due stanze da letto: la prima è una doppia e la seconda una singola.
- Ho capito.
- In fondo al corridoio abbiamo una seconda entrata. Anche quella porta là è blindata come l'altra da cui siamo entrati. Tornando indietro abbiamo il bagno padronale e poi la stanza matrimoniale. In questa stanza quelle due finestre là in fondo danno sul giardino, quindi la stanza è molto silenziosa.
- (Di nuovo nel salone) Senta, quei quadri che sono nella stanza matrimoniale?
- Quelli devo portarli via.

### *Vocabolario*

l'ingresso – вхід  
 ampio/a – широкий/a  
 buio/a – темний/a  
 in fondo – у глибині  
 a destra – праворуч  
 mostrare – показувати  
 blindato/a – броньований/а  
 matrimoniale – подружній/я  
 padronale – господарський/а  
 silenzioso/a – тихий/а, затишний/а  
 portare via – зносити, виносити

### *Vere o false*

1. L'appartamento si trova al terzo piano.
2. Il salone è buio e stretto.
3. La sala da pranzo è spaziosa.
4. La cucina è grande e comoda.
5. La porta della seconda entrata non è blindata.

### *Questionario*

1. Come è l'appartamento in vendita?
2. Quando è costruito l'appartamento? Si trova in una casa nuova?
3. Quante stanze comprende l'appartamento? Descrivetele.
4. Quanti bagni ci sono nell'appartamento?

### Attività

#### **1. Dite nella quale camera ci sono gli oggetti che seguono.**

il salotto	la camera	la cucina	il bagno
...	...	...	...

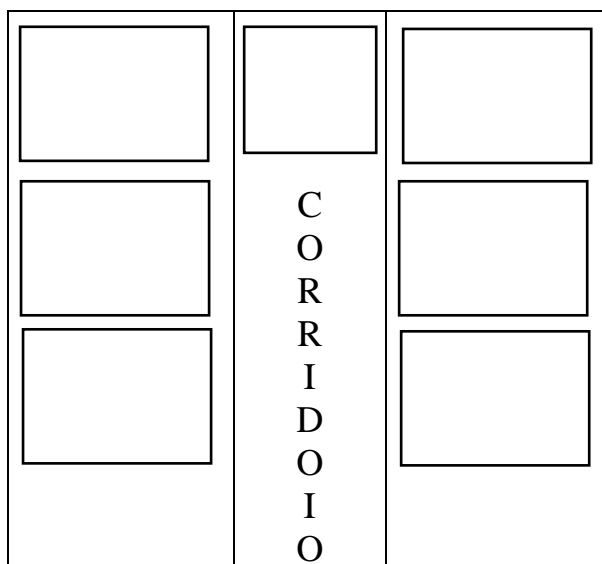
*un letto, un frigorifero, un divano, un lavabo, un lavandino, un fornello, un tavolo, un tavolino, un bagno, una doccia, un como.*

#### **2. Leggete il testo e completate la pianta dell'appartamento.**

Appartamento di 90 m<sup>2</sup>

Abito nell'appartamento di 90 metri quadri. Nel mio appartamento, c'è un soggiorno. È a sinistra dell'entrata. C'è

una piccola stanza, molto simpatica. Di fronte al soggiorno, a destra dell'entrata, c'è un salotto. Alla fine del corridoio a sinistra, c'è una stanza. C'è la camera da letto dei bambini. Tra la camera e il soggiorno, c'è una cucina. Di fronte alla cucina, c'è un bagno. C'è una doccia con un lavabo. La toilette è nel fondo del corridoio. Nel fondo del corridoio a destra, c'è un'altra stanza. Nelle stanze, ci sono degli scaffali. È molto pratico.



(l'entrata)

**\*3. Descrivete il vostro appartamento (la vostra casa).**

**3.4. Орієнтування у місті (*Orientarsi in città*)**

Espressioni

**1. У місті**

Де знаходиться?  
 Римський Форум  
 Фонтан Треві  
 Як пройти ...?  
 Де знаходиться театр (музей)?  
 Як швидше пройти (проїхати) до...?  
 ... Собору  
 ... Королівського Палацу?  
 Цей автобус йде до ...?  
 Майдану Іспанії  
 Національного музею  
 Де найближча зупинка автобусу?  
 Де найближча станція метрополітену?  
 У якому напрямку мені йти?  
 У цю сторону?  
 Я не знаю дороги.  
 Я іноземець (іноземка).  
 Я заблукав.  
 Покажіть мені це на плані.  
 Намалюйте мені, будь ласка, маршрут.  
 Напишіть мені, будь ласка, адресу.

**1. In città**

Dove si trova ... ?  
 Foro Romano  
 Fontana di Trevi  
 Come si fa ad andare al ...?  
 Dov'è il teatro (il museo)?  
 Come meglio andare ...?  
 ... al Duomo  
 ... al Palazzo Reale?  
 Il mezzo va fino a ...?  
 Piazza di Spagna  
 Museo Nazionale  
 Dov'è qui la fermata di autobus?  
 Dov'è qui la stazione di metropolitana?  
 In quale senso devo andare?  
 Questa direzione?  
 Io non conosco la strada.  
 Sono straniero (a).  
 Ho perso la strada.  
 (Mi sono perso (a)).  
 Mi può indicare sulla pianta.  
 Mi potrebbe fare la schema.  
 Mi scriva, l'indirizzo, per favore.

Це далеко (близько)?  
Це далеко пішки?  
Чи можна доїхати на автобусі (метро)?

Скажіть, будь ласка, як дістатись до отелю?  
Я шукаю...  
... вулицю (будинок за номером).  
Скажіть, будь ласка, як називається ця вулиця?  
Це головна вулиця?

### **2. В автобусі**

Де я можу купити ...?  
квиток на автобус  
проїзний квиток на автобус  
Скільки коштує проїзд до ..?  
Скільки зупинок до ...?  
Яка наступна зупинка?  
В яку сторону мені їхати?  
Де мені потрібно ...?  
виходити  
зробити пересадку  
Ви повинні зробити пересадку...

### **3. У метро**

Як часто ходять поїзди?  
Яка наступна станція?  
На станції ... вихід ліворуч чи праворуч?  
По якій лінії мені треба їхати?  
Ви виходити?

### **4. У таксі**

Де стоянка таксі?  
Ви вільні?  
Таксі!  
Відвезіть мене у готель (в аеропорт).

Я дуже поспішаю.  
Зупиніть тут, будь ласка.  
Зачекайте, я скоро повернусь.  
Скільки з мене?

È lontano (vicino)?  
È lontano per andare a piedi?  
Si può prendere l'autobus (il metrò)?  
Mi dica per favore, come si fa ad andare al albergo?  
Cerco ...  
... via (numero).  
Come si chiama questa strada?  
Dove va questa strada?  
È la strada principale?

### **2. In autobus**

Dove si può comprare ...?  
biglietto per autobus  
abbonamento per l'autobus  
Quanto costa il biglietto fino a .?  
Quante fermate ci sono fino a...?  
Qual'è la prossima?  
In quale senso devo andare?  
Dove devo ... ?  
scendere  
fare il cambio  
Deve fare il cambio ...

### **3. In metrò**

Come spesso vanno i treni?  
Qual'è la prossima?  
Alla stazione ... l'uscita è a destra o a sinistra?  
Che linea devo prendere?  
Lei scende?

### **4. In taxi**

Dov'è il posteggio di taxi?  
È libero?  
Taxi!  
Mi porti all'albergo (all'aeroporto).  
Sono in fretta.  
Si fermi qui, per favore.  
Mi aspetti, torno subito.  
Quanto Le devo?

## Dialoghi

### **🔊 № 1 Gli orari**

– Quando passa il 21?

- Alle 12:50.
- E adesso che ora è?
- È l'una.
- È in ritardo. Tra quanto passa il prossimo treno? Guarda gli orari.
- Tra dieci minuti.

### *Vocabolario*

essere in ritardo – запізнюватися  
 gli orari – розклад

### *Vere o false*

1. Il treno passa alle 12:00.
2. Adesso sono le due.
3. Il prossimo treno passa tra dieci minuti.

### *Questionario*

1. A che ora passa il treno che aspettano?
2. Perché il treno non passa ancora?
3. Quando passa il prossimo?

### № 2 Alla fermata dell'autobus

- Aspettate l'autobus?
- Sì, ma non passa.
- Eh, certo! Oggi è sciopero.
- Ahh! A che ora finisce?
- Alle venti.
- Grazie! E adesso come andiamo in centro?
- A piedi!

### *Vocabolario*

aspettare – чекати  
 uno sciopero – страйк

### *Vere o false*

1. I ragazzi aspettano il tram.
2. L'autobus non passa perché oggi è sciopero.
3. Lo sciopero finisce alle diciannove.
4. I ragazzi decidono di andare a piedi.

### *Questionario*

1. Che mezzo di trasporto aspettano i ragazzi?
2. Perché l'autobus non passa?
3. A che ora finisce lo sciopero?
4. Come i ragazzi vanno in centro?

### Attività

#### **1. Inserite la domanda.**

1. \_\_\_\_\_? – No, dovete cambiarvi alla Piazza Manzini.
2. \_\_\_\_\_? – Ci sono 10 biglietti del metrò.
3. \_\_\_\_\_? – Lei deve scegliere alla fermata «Panzini».

4. \_\_\_\_\_? – Sì, Lei ha l'autobus diretto, il 21.  
 5. \_\_\_\_\_? – Sì, Lei può utilizzare lo stesso biglietto.

\***2. A voi!** Lei è per strada. Lei vuole andare allo stadio. Chiede a una persona se c'è un autobus diretto. La risposta è negativa. Lei chiede se c'è un tram diretto. La risposta è positiva. Lei chiede dove deve scendere. La persona le risposta. Immaginate e giocate il dialogo.

\***3. A voi!** Lei è nel parco centrale. Un(a) passante le chiede come può andare in banca (in farmacia, in chiesa, alla posta ...). Lei gli spiega la strada.

### 3.5. Покупки (Acquisti)

#### Espressioni

одяг	abigliamento
фрукти	frutta
м'ясна лавка	macelleria
хліб	panetteria
риба	pesceria
парфюмерія	profumeria

#### **1. Покупки**

Де ... магазин?  
 універсальний  
 книжковий  
 кондитерський  
 О котрій годині відкривається  
 (закривається) магазин?  
 Де у Вас відділ...?  
 чоловічого  
 (жіночого, дитячого)  
 іграшок  
 парфюмерії  
 Де можна придбати ...?  
 Я би хотіла придбати ...  
 Покажіть мені, будь ласка ...  
 Дайте мені ...  
 Скільки коштує?  
 Загорніть у подарунковий папір.

#### **2. Продовольчий магазин**

Кілограм хліба, будь ласка.  
 Дайте, будь ласка ...  
 Пачку кави (чаю).  
 Півкілограма сиру (шинки)  
 Зважте, будь ласка, два кіло ...

#### **1. Acquisti**

C'è qui ...?  
 un negozio  
 una libreria  
 una pasticceria  
 A che ora si apre (si chiude) il  
 negozio?  
 Dov'è la sezione ...?  
 Per gli uomini (le donne, i  
 bambini)  
 di giocattoli  
 di profumeria  
 Dove si può comprare ...?  
 Vorrei comprare ...  
 Mi faccia vedere, per favore...  
 Mi dia ...  
 Quanto costa?  
 Incartatemi, per favore.

#### **2. Negozio di alimentare**

Un chilo di pane, per favore.  
 Mi dia, per favore.  
 Un pacchetto di caffè (di tè)  
 Mezzo chilo di formaggio (di  
 prosciutto).  
 2 chili d'arance (di mele), per  
 favore.

У Вас є оливки (сардини)?  
Будь ласка, пляшку (пакет) ...

молока  
соку  
мінеральної води  
Півдюжини яєць, будь ласка.

### **3. Універмаги**

На якому поверсі продається  
(-ються)...?  
парфюмерія  
хутро  
годинники  
Я шукаю рукавички (шарф).

Це не зовсім те, що мені потрібно.  
Я не хочу нічого занадто дорогого.  
Покажіть мені що-небудь...  
дешевше  
краще  
іншого фасону (іншого кольору)  
з іншим малюнком.  
Я це (не) беру.  
Ні, мені це не подобається.  
Я хотів би це повернути.  
Ви робите знижку?  
Де каса?

### **4. Парфюмерія**

Які парфуми у Вас є?  
Чи є у Вас парфуми фірми Крістіан  
Діор (Ланком)?  
Скільки коштують ці парфуми?  
Дайте, будь ласка ...  
(лосьон, губну помаду, туш).

### **5. Квіти**

Квіткар(ка)  
Де можна купити квіти?  
Мені потрібні ...  
гвоздики  
нарциси  
орхідеї  
троянди  
піони

Avete olive (sardine)?  
Per favore, una bottiglia (un  
pachetto) ...  
di latte  
di succo  
d'acqua minerale.  
Mezza dozzina d'uova, per  
favore.

### **3. Grandi magazzini**

A che piano si può comprare (si  
trova) ...?  
profumeria  
pellicceria  
orologeria  
Sto cercando i guanti (una  
sciarpina).  
Non è proprio che vorrei.  
Vorrei qualcosa non troppo caro.  
Mi faccia vedere qualcosa...  
a prezzo più basso  
di meglio  
di altro modello (colore).  
con altro disegno.  
Lo prendo (Non lo prendo).  
No, non mi piace.  
Vorrei retrocedere questo.  
Fate lo sconto?  
Dov'è la cassa?

### **4. Profumeria**

Che profumi avete?  
Avete profumi francesi di  
Christian Dior (Lancome)?  
Quanto costa questo profumo?  
Mi dia per favore profumo  
(lozione, rossetto, mascara).

### **5. Fiori**

Fiorario (a)  
Dove potrei comprare i fiori?  
Vorrei ...  
garofani  
narcisi  
orchidee  
rose  
peone



тюльпани  
Скільки коштує цей букет (корзина)  
квітів?  
Дайте мені ...  
один букет  
корзину

**7. Годинники. Біжутерія.  
Ювелірні вироби**

Де знаходиться ювелірний магазин?

Де я можу купити гарний  
швейцарський годинник?  
Покажіть, будь ласка ...  
цей ланцюжок (сережки)

кольє  
Скільки коштує низка перлів?

Якої проби цей персень?

Мені потрібний золотий браслет 750-ї  
проби?  
Ця брош золота чи позолочена?

tulipani  
Quanto costa questo mazzo  
(paniere) di fiori?  
Mi dia per favore ...  
uno mazzo  
un paniere

**7. Orologeria. Gioielleria**

Dove si trova orologeria  
(gioielleria)?

Dove posso comprare buono  
orologio svizzero?  
Mi faccia vedere ...  
questa catenella (catenina)  
orecchini

collana  
Quanto costa questo filo di  
perle?

Che titolo dell'oro ha questo  
anello?

Vorrei un braccialetto di oro 18  
carati.

Questa spilla è dorata o d'oro?

**Dialoghi**

**🔊 № 1 In un negozio dell'abbigliamento**

- Ciao, posso aiutarti?
- Sì, sto cercando un paio di pantaloni come quelli che avete in vetrina.
- Quelli verdi? Eccoli qui. Li abbiamo in diversi colori: blu, giallo, marrone. Ma sono della vecchia collezione e non abbiamo più tutte le taglie.
- Vorrei provare questi pantaloni blu, avete la 28?
- La 28? Sicuro? Mi sembra un po' piccola per te.
- Vabbe, vediamo.
- Eccoli. Il camerino è in fondo a destra.  
(*dopo cinque minuti*)
- Scusa, hai ragione, sono un po' piccoli. Avete la taglia più grande?
- Sì, un momento.  
(*passano altri cinque minuti*)
- Questi come ti stanno?
- Non so, sono un po' larghi di vita...
- Se vuoi ti faccio vedere altri modelli, c'è anche la nuova collezione. Questi per esempio sono molto belli. Però su questi non abbiamo lo sconto.
- Mmm, non mi convincono molto. E poi non vorrei spendere tanto.
- Non c'è problema. Se hai bisogno di aiuto, sono qui!
- Ah sì, scusa, queste magliette sono in offerta?

- Sì, vengono dieci euro l'una.
- Carine. Prendo questa. Di questa con l'Uomo Ragno avete anche la S, per caso?
- La S?
- Sì. E per mio fratello, lui va matto per i supereroi.
- Mi dispiace, proprio questa non c'è più. Però c'è quella con Batman.
- Vabbe, allora prendo quella.
- Ti serve qualcos'altro?
- No, grazie.
- Allora porto tutto alla cassa. Paghi in contanti o con la carta di credito?
- Con la carta.

### ***Vocabolario***

una taglia – розмір

un camerino – примірювальна

uno sconto – знижка

convincere – переконувати

spendere – витратити

essere in offerta – бути в акції

per caso – випадково

pagare in contanti (con la carta di credito) – сплатувати готівкою (кредитною карткою)

### ***Vere o false***

1. Un ragazzo cerca un paio di pantaloni.
2. Lui ha la taglia 27.
3. Un ragazzo vuole spendere molto.
4. Un ragazzo compra le magliette che sono in offerta.

### ***Questionario***

1. Che cosa sta cercando un ragazzo?
2. Che taglia prova?
3. I pantaloni vanno bene?
4. Che cosa prende alla fine?
5. Quanto costano le magliette?
6. Come paga?

### **№ 2 Fare shopping**

- Buongiorno, Signora. Cerca qualcosa di speciale?
- Sì, sto cercando un abito per me. La figlia di una mia amica si sposa e avrei bisogno di qualcosa di elegante...
- Prego, abbiamo una grande scelta. Questo modello, per esempio, è molto bello.
- Mmm, il colore è un po' strano.
- Questo colore è di moda in questa stagione.
- Mi sembra troppo giovanile, vorrei qualcosa di più classico.
- E questo abito nero, allora?
- No, è troppo funebre, vado a un matrimonio, non a un funerale!
- E questo abito grigio?
- Ma è sintetico? Non posso portare il sintetico, la pelle non respira.

- Allora c'è questo modello qui, è di seta.
- Sì, forse questo va bene. Avete la 46?
- Sì. Ecco, prego.
- (dopo qualche minuto)*
- Come va, Signora?
- Mah, non è male. Però non trovo l'etichetta, quanto costa?
- Un attimo, controllo... Questo viene 250 euro.
- Così tanto!
- Sì, ma è di seta, e poi è di uno stilista famoso.
- Non è che mi importa molto lo stilista... Ma potete fare un po' di sconto?
- Mi dispiace, Signora, ma il prezzo è già scontato.
- Devo pensarci un attimo. Il vestito è bello, ma in pratica mi serve una volta sola...
- Una volta sola? È sicura?
- Penso proprio di sì.
- Perché dice così? Nella vita, non si può mai sapere.
- Scusi la domanda: Lei ha figli?
- Sì, due maschi e una femmina.
- E sono già sposati?
- Ancora no.
- Ecco, vede?

### ***Vocabolario***

un abito – одяг

giovanile – молодіжний

una pelle – шкіра

una sete – шовк

### ***Vere o false***

1. La signora cerca qualcosa di elegante per il matrimonio della figlia di una amica.
2. Il colore del primo modello piace molto alla signora.
3. Lei vorrebbe qualcosa di più classico.
4. Il prezzo 250 euro del vestito gli sembra caro.

### ***Questionario***

1. Che cosa sta cercando la signora?
2. Perché non prende il primo modello?
3. Perché non prende il secondo modello?
4. Perché non può portare il sintetico?
5. Perché l'abito che prova è così caro?
6. C'è lo sconto su questo modello?

### **№ 3 Incontro sulle scale**

- Buongiorno, Signora Biasotti!
- Signora Marchi! Va a fare la spesa?
- Sì, vado al mercato. Anche se non so proprio cosa comprare. Mio marito è di gusti così difficili, non so mai cosa cucinargli per pranzo.
- Davvero?

- Sì, in pratica mangiamo tutti i giorni le stesse cose: minestrone e fettina ai ferri. Sono le uniche cose che gli piacciono.
- Tutti i giorni minestrone e fettina?
- Sì, a pranzo e a cena.
- Che monotonia! Ma perché non prova a variare?
- Magari, ma come?
- Se vuole, Le posso dare io qualche consiglio. Ho tanti libri di ricette a casa!
- Il problema è che il dottore gli ha detto di mangiare sempre in bianco, per via della sua gastrite...
- Va bene, allora perché non gli fa un bel pesce ai ferri, invece della carne?
- Se gli faccio il pesce si arrabbia, perché dice che costa troppo.
- E il pollo? Non è mica caro, il pollo. Oppure il tacchino.
- Il pollo non gli piace, e non gli piacciono neppure le uova: a casa nostra non le mangiamo mai.
- E pensare che mio marito, invece, mangia tutto. Ieri, per esempio, gli ho fatto l'insalata greca, sa, quella con cetrioli, pomodori, formaggio feta..
- Sì, la conosco. Ma mio marito non la può mangiare: non sopporta i cetrioli, e neppure le cipolle.
- E un bello spezzatino, o un pezzo di lesso?
- Non lo digerisce.
- Un bel piatto di formaggi?
- Sì, il formaggio lo mangia. E anche il prosciutto: ogni tanto lo mangiamo, la sera. Però lui dice che le cene fredde non gli piacciono molto. Lo deprimono.
- Capisco. Ma quando andate al ristorante, lui cosa mangia?
- Oh, al ristorante mangia tutto!
- Però è strano.
- Adesso devo andare, grazie dei consigli! Mi sono stati molto utili.
- Lo spero. Ma allora ha deciso cosa comprare oggi?
- Sì: le verdure per il minestrone e la fettina da fare ai ferri.

### ***Vocabolario***

dare consiglio a qd – давати комусь пораду  
 mangiare in bianco – їсти просту їжу, харчуватися просто  
 arrabbiarsi – роздратовуватися, злитися  
 sopportare – витерплювати, зносити  
 Che monotonia! – Яка одноманітність!

### ***Vere o false***

1. La signora Marchi va al supermercato.
2. Il signore vuole mangiare qualcosa di diverso ogni giorno.
3. Il dottore ha detto al signore Marchi di mangiare in bianco.
4. Al signore Marchi piacciono le uova e i cetrioli.

5. La signora Biasotti ha dato un buon consiglio alla sua amica.

### **Questionario**

1. Perché la signora Marchi non sa cosa comprare al mercato?
2. Che cosa mangiano tutti i giorni?
3. Perché la signora non può cucinare il pesce?
4. Perché non compra il pollo?
5. Che cosa non sopporta suo marito?
6. Che cosa lo deprime?
7. Che cosa mangia suo marito al ristorante?
8. Che cosa ha deciso di comprare alla fine?

### **Attività**

#### **1. Che cosa potete comprare in una panetteria? Contornate le risposte giuste.**

Un croissant, un fiore, i dolci, un pane, delle mele, una torta, del latte, una brioche, della carta, un panino, un tramezzino.

\***2. A voi!** Lei è in pasticceria. Lei chiede un dolce, due gelati, una torta al cioccolato e un croissant. Immagina e gioca il dialogo con il pasticciere.

#### **3. Mettete il dialogo in ordine.**

- a. – No, ma c'è una panetteria dietro l'angolo.
- b. – Devo comprare un dolce. C'è una pasticceria qui vicino?
- c. – Buongiorno, signore, desiderate?
- d. – Grazie molto.

1. \_\_\_\_\_ 2. \_\_\_\_\_ 3. \_\_\_\_\_ 4. \_\_\_\_\_

\***4. A voi!** Lei è nel negozio di frutta e verdura. Ecco la Sua lista. Fate delle frasi per chiedere i prodotti seguenti:

*pepe (2) – mele (6) – ciliegia (1kg) – fagiolo (500 g) – pomodori (12).*

#### **5. Trovate una buona risposta.**

1. Matteo compra *un paio di pantaloni / un tailleur*.
2. Vorrei una maglietta per *fare / andare* con questa gonna.
3. Dove sono *i camerini / le camere* per provare il vestito?
4. Che taglia *ha / fa* Lei?
5. Fa freddo, Marta mette il suo *mantello / abito*.

\***6. A voi! Lei è in un negozio dell'abbigliamento. Vuole provare un paio di pantaloni.** La comessa chiede la vostra taglia. Lei risponde e prova. È molto stretto. Chiede la taglia più grande. Quella taglia va bene. Immagina il dialogo.

### **3.6. Замовлення у ресторани (Ordonnare al ristorante)**

#### **Espressioni**

Ви можете порекомендувати гарний ресторан?

О котрій годині він відкривається (закривається)?

Mi potrebbe raccomandare un buon ristorante?

Quando si aprono (si chiudono)?

Нас двоє (троє, четверо) ...  
Я би хотів сісти ...  
у залі для (не)курців  
у куту  
біля вікна  
Меню, будь ласка.  
Я ще не вибрав.  
Принесіть, будь ласка, ще ...  
стілець  
попільничку  
фужер  
серветку  
ложку  
виделку  
ніж  
Що Ви можете мені запропонувати...?  
з холодних (гарячих) закусок  
з м'ясних страв  
з рибних страв  
на десерт  
Які у Вас є ...?  
фірмові страви  
овочі  
салати  
фрукти  
Принесіть, будь ласка, картку вин.

Мені (нам) ...  
біфштекс  
телятину  
Мені подобається біфштекс...  
із кров'ю  
трохи недосмажений  
добре просмажений  
Прнесіть мені, будь ласка ...  
пляшку шампанського  
маленьку пляшку червоного (білого)  
вина  
два коньяки  
пиво  
мінеральну воду  
Я на дієті.  
Можна це замінити?  
Рахунок, будь ласка.

Siamo in due (tre, quattro).  
Vorrei (vorremmo) una tavola ...  
a sala per (non) fumatori  
all'angolo  
vicino alla finestra  
La lista, per favore.  
Non ho fatto scelta ancora.  
Portate, per favore, ancora ...  
una sedia  
una portacenere  
un bicchiere  
una salvietta  
un cucchiaio  
una forchetta  
un coltello  
Cosa mi consiglia di prendere...?  
per antipasto freddo (il primo)  
di carne  
di pesce  
per dessert  
Che avete ..?  
specialità  
ortaggi / legumi  
insalate  
frutta  
Mi porti la carta di vini, per  
favore.  
Mi prenderei (vorrei) ...  
bistecca  
carne di vitello  
Mi piace la bistecca ...  
con sangue  
poco/un po' frita  
buon cotta.  
Mi (ci) porti, per favore, ...  
una bottiglia di champagne  
una piccola bottiglia di vino  
rosso (bianco)  
due cognac  
birra  
acqua minerale  
Sono a dieta.  
Si può cambiare questo?  
Il conto, per favore.

## **2. Закуски**

гриби  
заливне з риби (м'яса)  
коктейль з креветок (салат)  
коктейль з крабів (салат)  
риба  
салат «олів'є»  
устриці

## **3. Перші страви**

бульйон  
суп  
суп із помідорів  
суп з локшиною  
мінестроне

## **4. Другі страви**

осетрина  
палтус  
тріска  
форель  
вугор  
щука  
баранина  
біфштекс  
яловичина  
свинина  
телятина  
гусак  
індичка  
курка  
качка  
фазан  
печінка  
нирки

## **5. Гарнир**

горошок  
капуста  
цвітна капуста  
картопля  
смажена картопля  
картопля фрі  
відварна картопля  
цибуля  
зелена цибуля  
помідори

## **2. Antipasti**

funghi  
gelatina di pesce (di carne)  
insalata di gamberelli  
insalata di granchi  
pesce  
insalata russa  
cozze

## **3. Il primo**

brodo  
zuppa  
zuppa di pomodoro  
zuppa con maltagliati  
minestrone

## **4. Il secondo**

carne di storione  
rombo  
merluzzo  
trota  
anguilla  
luccio  
carne di montone (d'agnello)  
bistecca (polpetta)  
carne bovina (di bue)  
carne di maiaile  
carne di vitello  
carne di oca  
carne di tacchino  
pollo  
anatra  
fagiano  
fegato  
arnioni

## **5. Contorno**

piselli  
cavolo  
cavolfiori  
patate  
patate fritte  
patate francese  
patate lesse  
cipolla  
coda di cipolla  
pomodori

редис  
буряк  
квасоля  
часник  
шпинат

### ***6. Десерт***

морозиво  
тістечко  
збиті вершки  
панна котта  
тірамісу

### ***7. Фрукти***

абрикос  
ананас  
апельсин  
кавун  
банан  
виноград  
вишня  
грейфрукт  
груша  
диня  
полуниця  
лимон  
малина  
мандарин  
персик  
слива  
фінік  
яблуко  
фруктовий салат

### ***8. Напої***

какао  
кава  
кава з молоком  
капуччіно (кава з вершками)  
сік апельсиновий (виноградний)  
чай  
шоколад  
мінеральна вода  
червоне (біле) вино

ravanello  
barbabietola (bietola)  
fagioli  
aglio  
spinacio

### ***6. Dessert***

gelato  
pasta dolce  
panna montata  
panna cotta  
tiramisù

### ***7. Frutta***

albicocca  
ananasso  
arancia  
cocomero (anguria)  
banana  
uva  
cilegia  
pompelmo  
pera  
melone  
fragola  
limone  
lampone  
mandarino  
pesca (persico)  
prugna  
dattero  
mela  
macedonia

### ***8. Bevande***

cacao  
caffè  
caffelatte  
capuccino  
succo d'arancia (d'uva)  
tè  
cioccolata  
acqua minerale  
vino rosso (bianco)

## Dialoghi

### **🎧 № 1 Al ristorante**

**Chiara e Francesco vanno a cena in un nuovo ristorante.**



- Buongiorno, signori, siete in due?
- Sì, c'è un tavolo libero?
- Come no, preferite stare dentro o fuori?
- Chiara, tu come preferisci?
- Mah, non so. Dentro fa caldo e fuori c'è gente che fuma... mi da fastidio quando fumano mentre mangio.
- Guardate, c'è questo tavolo, è fuori ma è abbastanza isolato, qui non vi disturba nessuno.
- Va bene.
- Ecco il menù. Porto subito qualcosa da bere, l'acqua, un aperitivo?
- Per me un prosecco; e per te, Chiara?
- No, io non posso bere alcolici, solo acqua minerale non gassata e fresca, per favore.
- Bene, arrivo subito.
- Da mangiare cosa prendiamo? Un antipasto? C'è la bresaola, il prosciutto di Parma, affettati misti con formaggi...
- No, per me solo un'insalata mista.
- Va bene, e per primo? Ci sono le tagliatelle ai porcini, le lasagne, i cappellacci di ricotta...
- No, no, per me niente primo.
- Forse un secondo? Preferisci il pesce o la carne?
- Sono allergica al pesce e di sera non mangio la carne.
- Allora un dessert?
- Scherzi! Lo sai che sono a dieta, non posso mangiare il dolce!
- Ma almeno devi assaggiare qualcosa, dai, non voglio mangiare da solo!
- Non posso, domani ho una sfilata e devo essere in forma.
- Allora, se non mangi niente, andiamo da McDonald's: lì almeno non spendo tanto!

### ***Vocabolario***

disturbare qd – турбувати  
 scherzare – жартувати  
 assaggiare – куштувати  
 una sfilata – дефіле

### ***Vere o false***

1. I ragazzi preferiscono essere fuori.
2. Chiara non vuole mangiare niente.
3. Chiara è a dieta perché ha una sfilata.
4. Lui non vuole spendere molto.

### ***Questionario***

1. Dove stanno i ragazzi, dentro o fuori?
2. Che cosa prende Chiara da bere?
3. Che cosa prende da mangiare?
4. Perché non mangia il pesce?
5. Perché non mangia la carne?
6. Perché non prende il dessert?

Dialoghi  
🎧 № 2 A cena

**Massimo, il padre di Alessandro, va a cena con un cliente importante.**

- Buongiorno, Signori, avete una prenotazione?
- Sì, un tavolo per le sette a nome Marchi.
- Un attimo... prego, è questo tavolo qui. Ecco il menù è la lista dei vini. I Signori vogliono un aperitivo?
- Grazie, una bottiglia di Frascati Superiore è una bottiglia d'acqua naturale, per piacere.
- Subito.

*(dopo cinque minuti)*

- Ecco il vino, posso versare?
- Grazie. Sì, il vino va bene. Possiamo ordinare subito?
- Certo!
- Dunque, prima di tutto un'insalata di mare, poi per primo gli spaghetti alle vongole e per secondo...
- Mi dispiace, Signore, ma non abbiamo nè l'insalata, nè gli spaghetti.
- Ma come mai? Sono qui nel menù.
- Sì, ma purtroppo oggi non ci sono.
- Bene. Allora prendo il carpaccio.
- Mi dispiace, ma non c'è neanche il carpaccio.
- Ma che cosa avete allora?
- A dire la verità, come antipasto non abbiamo più niente, posso portare solo un po' di pane.
- E per primo? Il risotto alla marinara c'è?
- Un attimo, devo controllare...

*(dopo cinque minuti)*

- Sì, il risotto c'è, ma a dire il vero non è molto fresco e ha un odore un po' strano... Insomma, è meglio non rischiare.
- Allora che cosa avete da mangiare?
- Ci sono solo le patatine fritte, ma sono veramente buone: sono la nostra specialità.
- Ma come è possibile! Posso parlare con il direttore?
- Sono io.
- Lei?
- Sì. Adesso siamo un po' in crisi, non abbiamo più nè i camerieri, nè il cuoco: devo fare tutto io, ma ancora non so cucinare...

**Vocabolario**

avere una prenotazione – забронювати стіл  
versare – наливати  
un odore – запах

**Vere o false**

1. I signori non hanno una prenotazione.
2. Nel menù ci sono molti piatti.
3. I signori vogliono parlare con il direttore.

4. Il ristorante è in crisi.

### **Questionario**

1. Con chi va a cena Massimo?
2. Hanno un tavolo prenotato?
3. Perché non prendono il risotto?
4. Che cosa c'è da mangiare al ristorante?
5. Perché non c'è niente?

### Attività

#### **1. Mettete il dialogo in ordine.**

1. «Volontieri»
2. «Gassata e una spremuta d'arancia, per favore. Potreste anche portarci le menù?»
3. «Buonaserata. Per cominciare, due bicchieri d'acqua minerale.»
4. «Naturale o gassata?»
5. «Buonaserata, Signori. Desiderate?»

#### **2. Chi parla? Il cameriere o il cliente?**

1. «Dunque, cosa prendiamo?»
2. «Ecco a voi.»
3. «Grazie, vediamo.»
4. «Scusi, possiamo avere il listino... il menù?»
5. «Ma come? Un cappuccino dopo pranzo?»
6. «Per me un panino con prosciutto crudo e mozzarella.»
7. «Io vorrei un cappuccino.»
8. «Cameriere!»

#### **3. Mettete in ordine le frasi dell'esercizio precedente per avere il dialogo completo.**

**\*4. Inventate il vostro dialogo in caffè utilizzando alcuni formuli tutti fate:**  
*Desiderate?, Che cosa avete per l'antipasto?, Vorrei prendere..., E per bere?, Buon appetito!, Devo pagare quanto?, ... euro, ecc.*

### **3.7. Бронювання квитків (Prenotare gli biglietti)**

#### Espressioni

їхати потягом/літаком/автобусом  
- Який розклад потягів?  
- Коли/О якій годині прибуває потяг?  
- Мені потрібно...

купувати квиток

квиток туди-назад

квиток в один кінець

вагон для курців/некурців

prendere il treno/l'aereo/l'autobus

- Qual'è l'orario dei treni?

- Quando/A che ora arriva il treno?

- Ho bisogno di ....

comprare un biglietto

un'andata

un'andata e ritorno

una carrozza per fumatori/non fumatori

- Це прямий потяг?
- Чи потрібно буде робити пересадку?
- Так, є пересадка...

оплачувати повну вартість квитка

мати знижку

оплачувати чеком

банківської карткою

готівкою

- C'è un diretto?

- Bisogna cambiare (fare un cambio)?

- Sì, c'è un cambio.

pagare un biglietto a tariffa piena

avere un ridotto

pagare a mezzo assegno

a carta bancaria

in cantanti

## Dialoghi

### № 1 Alla stazione

- A che ora parte il prossimo treno per Firenze?
- C'è l'Intercity fra venti minuti e l'Eurostar alle 4.
- Allora... un biglietto per l'Intercity.
- Andata e ritorno?
- No, solo andata. Quant'è?
- Con il supplemento... sono 21 euro e 95 centesimi.

### *Vocabolario*

andata e ritorno – білет в обидва кінці

un supplemento – надбавка

### *Vere o false*

1. L'Intercity per Firenze parte fra dieci minuti.
2. L'uomo vuole scegliere l'Eurostar.
3. Vuole un biglietto andata e ritorno.

### *Questionario*

1. Dove parte il prossimo treno?
2. Che treno sceglie l'uomo?
3. Quanto costa il biglietto?

## Dialoghi

### № 2 Alla stazione

- A che ora arriva il treno da Milano?
- Arriva alle 17 e 17 se non ritarda, ma preferisco controllare sull'orario dei treni.
- Che ora è adesso?
- Sono le diciassette in punto. Il treno arriva fra diciassette minuti.
- Già così tardi! Forse il tuo orologio anticipa.
- No, anzi, di solito, ritarda. Anche l'orologio della stazione segna le cinque precise.
- Ecco l'orario. Il treno da Milano arriva davvero alle cinque e diciassette sul secondo binario.
- È in arrivo sul secondo binario il diretto Milano – Pisa. Signori e signore, benvenuti a Milano!

### *Vocabolario*

- in punto – рівно, якраз
- un binario – (залізнична) колія

### Vere o false

1. Il treno da Milano arriva in punto.
2. L'orologio della stazione segna le cinque.
3. Il treno arriva sul primo binario.

### Questionario

1. A che ora arriva il treno da Milano?
2. Che ora segna l'orologio della stazione?
3. Sul quale binario arriva il diretto Milano – Pisa?

### Attività

#### 1. Completate le frasi con le parole date.

*partenza – arrivo – prima – seconda – non fumatori – convalidare – sconto – binario*

1. Per i suoi viaggi in treno, il vecchio signore ha uno \_\_\_\_\_ di 25%.
2. Il treno parte alle 14h 02. La \_\_\_\_\_ è alle 14 h 02.
3. L'Intercity arriva alle 19 h 24. L' \_\_\_\_\_ è alle 19 h 24.
4. Prima di salire in treno, dobbiamo \_\_\_\_\_ il biglietto che abbiamo comprato.
5. Aspettano il treno sul \_\_\_\_\_ .
6. Il biglietto in \_\_\_\_\_ classe è meno caro che in \_\_\_\_\_.
7. Francesco non ama la sigaretta, prende il biglietto del treno \_\_\_\_\_.

#### 2. Dovete fare prenotazioni seguenti. Immaginate i due dialoghi.

1. 2 andata-ritorno

Roma-Firenze

partenza verso le 7 h

ritorno un giorno dopo verso le 21

2<sup>a</sup> classe

non fumatori

2. 1 andata-ritorno

Pisa-Milano

partenza verso le 6 h

ritorno lo stesso giorno verso le 19

1<sup>a</sup> classe

non fumatori

#### 3. Volete cambiare i biglietti del treno. Fate il dialogo con un impiegato.

Il vostro biglietto: andata-ritorno Napoli-Roma, seconda classe, **andata:** martedì prossimo 13h 16 → 16h 34; **ritorno:** giovedì 15h 58 → 19h 11.

Il vostro nuovo biglietto: **andata:** mercoledì prossimo 16h 46 → 19h 58; **ritorno:** venerdì 17h 28 → 20h 45.

### 3.8. У готелі (In albergo)

#### Espressioni

##### 1. Оформлення

У якому готелі ми зупинимось?

Де знаходиться готель?

Мені потрібний готель недалеко від центру.

Мені потрібний не дуже дорогий готель.

Забронюйте, будь ласка, номер (два

##### 1. Registrazione

In che albergo saremo alloggiati (fermati)?

Dove si trova l'albergo?

Ho bisogno di un albergo vicino al centro.

Ho bisogno di un albergo a buon prezzo.

Prenotatevi, per favore, una

номери) у ...  
цьому готелі (готелі)...  
Моє прізвище ...  
Для мене заброньовано номер.  
  
Я забронював номер ...  
листом.  
по телефону (по факсу).  
Ось підтвердження.  
Ось мій паспорт.  
Мені потрібний номер ...  
одномісний (двомісний, люкс).  
Чи є в номері ...?  
кондиціонер  
радіоприймач (телевізор, телефон)?  
холодильник  
міні-бар  
Скільки коштує номер на добу?

Чи входить у вартість номера ...?  
сніданок  
обслуговування  
користування басейном  
Коли у Вас сніданок?  
Який номер?  
На якому поверсі?  
Номер на ...  
першому поверсі  
другому (третьому) поверсі.  
Чи можу я подивитися номер?  
Цей номер мені (не)підходить.

Чи є номер ...  
дешевший?  
кращий?  
тихіший?  
Коли розрахункова година?

## **2. Обслуговування**

Можна залишити ... в сейфі?  
гроші  
цінні речі  
Де ... ?  
бюро обслуговування  
обмін валюти

camera (due camere) in ...  
questo albergo (albergo) ...  
Il mio cognome è ...  
A mio nome è stata prenotata una camera.  
Ho prenotato una camera ...  
con una lettera.  
per telefono (per fax).  
Ecco la conferma.  
Ecco il mio passaporto.  
Ho bisogno di una camera ...  
a un letto (a due letti, suit).  
È una camera con ...?  
l'aria condizionata  
radio (TV, telefono)?  
il frigo  
mini-bar  
Qual è il prezzo di una camera  
per una notte?  
Il prezzo include ...?  
colazione  
servizi  
piscina  
Quando si fa colazione?  
Che numero?  
A che piano è la mia camera?  
La Sua camera è ...  
al pianoterreno.  
al primo (secondo) piano.  
Posso vedere la camera?  
Va bene, la prendo.  
(No, non la prendo).  
C'è una camera ...  
a minor prezzo?  
un po' meglio?  
più silenziosa?  
Quando devo pagare?

## **2. Servizi**

Posso lasciare nella cassaforte...?  
questa somma  
questi preziosi  
Dove si trova ... ?  
bureau di servizi  
cambio di valuta

камера схову  
ліфт  
Розбудіть мене о п'ятій (о сьомій)  
годині, будь ласка.  
Яка тут напруга?  
Де розетка для бритви?  
Пришліть, будь ласка,  
покоївку (офінціанта).  
У мене в номері не працює ...  
кондиціонер (вентилятор)  
радіо (телевізор)  
Прошу ці речі ...  
почистити  
випрати  
Коли буде готово?  
Дайте ключ від номера.  
Чи нема для мене повідомлень?  
Мене не питали?  
В якому номері зупинився пан ...?

### **3. Від'їзд**

Я їду сьогодні (завтра).  
Приготуйте рахунок, будь ласка.  
Я заплачу зараз.  
Викличте таксі, будь ласка.  
Пришліть машину на ... годину ранку  
(вечора).  
Пришліть кого-небудь по речі.

deposito bagagli  
ascensore  
Svegliatemi alla cinque (sette),  
per favore.  
Che tensione è qui?  
Dov'è la presa per il rasoio?  
Mi chiami per favore, la  
cameriera (il cameriere).  
Nella mia stanza non funziona ...  
l'aria condizionata (ventilatore)  
radio (televisore)  
Vorrei ... questi abiti  
far pulire  
far lavare  
Quando sarà pronto?  
Numero ... per favore.  
Non ci sono messaggi per me?  
Nessuno ha chiesto di me?  
In che stanza è alloggiato signor...?

### **3. Partenza**

Parto oggi (domani).  
Il conto, per favore.  
Vorrei pagare adesso.  
Chiamatemi un taxi.  
Chiamatemi la macchina per le...  
di mattina (di sera).  
Portatemi qualcuno per prendere  
bagagli.

## Dialoghi

### **📞 № 1 All'albergo**

- Buongiorno, signorina! Desidero una camera con due letti.
- Buongiorno! Abbiamo una camera a due letti con bagno, le finestre della quale però danno sul cortile o due camere comunicanti con bagno, le finestre delle quali danno sulla strada.
- E, per il prezzo... che differenza c'è?
- Soltanto cento euro al giorno.
- Mi dia allora le due camere comunicanti. Resteremo dieci o dodici giorni. Si fa pensione in questo albergo?
- No, ma possiamo servire la colazione in camera. Basterà telefonare al bar.
- Va bene. Allora vuol darmi la chiave?
- Ecco la chiave. Facchino, porti le valigie del signore al 27. Vuole lasciare un documento, per favore?
- Certo, signorina. Ecco il mio passaporto.

- Grazie, signore. Lo troverà qui in portineria, quando scenderà.
- Va benissimo. Grazie!

### ***Vocabolario***

dare su – виходити на (про вікна)  
 una pensione – повний пансіон (харчування)  
 bastare – бути достатнім  
 una portineria – швейцарська (кімната)

### ***Vere o false***

1. Il signore vuole una camera con un letto.
2. Resterà quindici giorni.
3. Il signore vuole farsi pensione.

### ***Questionario***

1. Quale camera desidera il signore?
2. Quanto costa la camera?
3. Per quanti giorni resterà il signore?
4. Dove vuole mangiare?

### **№ 2 Partenza**

- Io, domani mattina parto e lascio libera la camera. Vuole farmi il conto, per favore.
- Subito, signore. Eccolo qui.
- È tutto compreso?
- Sì, naturalmente.
- Vuol farmi svegliare alle sei domattina. Il mio treno parte alle sette e mezzo.
- Stia tranquillo. Le sveglieremo alle sei precise.
- Grazie. Allora arriverderci.
- ArrivederLa signore e ... Buon viaggio!

### ***Vocabolario***

un conto – рахунок  
 stare tranquillo/a – бути спокійним/ою

### ***Vere o false***

1. Il signore parte oggi.
2. Il conto include tutto.
3. Il treno del signore parte alle sette precise.

### ***Questionario***

1. Quando parte il signore?
2. Che cosa comprende il conto?
3. A che ora vuole farsi svegliare?
4. Quando parte il suo treno?

### Attività

#### **1. Completate il dialogo con le parole e le espressioni date.**

*notte – camera (2 volte) – camera singola (2 volte) – colazione – doppia*



1. Avete una \_\_\_\_\_ libera, per 5 \_\_\_\_\_ dalle 10 alle 15 mars, per favore?
2. Sì, signore. Volete una \_\_\_\_\_ semplice o \_\_\_\_\_?
3. \_\_\_\_\_, per favore, con il bagno.
4. Molto bene. Ho una \_\_\_\_\_ con un grande letto a 60 euro.
5. La \_\_\_\_\_ è inclusa?

**\*2. A voi! Lei parte in vacanza con i Suoi figli. Vorrebbe stare in albergo non lontano di centro. Immagina la vostra conversazione col receptionist.**

**3. Volete fare prenotazioni seguenti. Immaginate e giocate i due dialoghi.**

- |                                  |                                   |
|----------------------------------|-----------------------------------|
| 1. una camera (2 persone)        | 2. 2 camere (1 persona)           |
| bagno e W.C.                     | bagno e W.C.                      |
| 3 notte (dalle 6 alle 10 giugno) | 2 notte (dalle 10 alle 12 agosto) |
| prezzo?                          | prezzo?                           |
| colazione?                       | colazione?                        |
| al quale nome?                   | al quale nome?                    |
| conferma                         | conferma                          |

### 3.9. Призначення зустрічі (*Dare appuntamento*)

#### Espressioni

- |                                   |                                     |
|-----------------------------------|-------------------------------------|
| - Ти вільний, ввечері у вівторок? | - Sei libero, martedì sera?         |
| - У вівторок, о 10, тобі зручно?  | - Martedì, alle 10, stai comodo?    |
| - Так, я – вільний!               | - Sì, sono libero.                  |
| - У вівторок. Добре.              | - Sì, martedì, c'è bene.            |
| - Так, мені зручно.               | - Sì, sto comodo.                   |
| - Ні, я – зайнят/а.               | - No, sono occupato.                |
| - Це мені незручно.               | - Non sto comodo.                   |
| - На жаль, я не можу!             | - Mi dispiace, purtroppo non posso! |
| У мене збори.                     | - Ho una riunione.                  |
| - Ти хочеш кави?                  | - Vorrei un caffè?                  |
| - З радістю.                      | - Sì, volontieri! Con piacere!      |
| - Так, це гарна думка.            | - Sì, una buona idea.               |

#### Dialoghi

##### **📞 № 1 In ufficio**

- Buongiorno, Paolo, come stai?
- Bene, grazie e tu?
- Abbastanza bene, come vedi. E i tuoi tutti bene?
- Sì, per fortuna.
- Mia moglie parla spesso di voi.
- Vogliamo vedere te e tua moglie.
- Cerchiamo di venire in settimana.
- Aspetto una tua telefonata e arrivederci presto!

#### **Vocabolario**

cercare di fare qc – намагатися щось зробити

### *Vere o false*

1. Paolo parla con sua moglie.
2. L'amico di Paolo l'invita da lui con sua moglie.
3. Paolo non vuole venire perché ha molto da fare.

### *Questionario*

5. Chi incontra Paolo?
6. Perché la moglie del suo amico vuole vedere Paolo?
7. Quando Paolo a sua moglie vengono dai loro amici?

### **№ 2 Come passare la serata**

- Che cosa fai la sera, Valeria?
- Quando resto a casa faccio qualche lavoretto oppure ascolto la radio o leggo. Spesso io ed alcuni amici facciamo una partita a carte. Tu giochi a carte?
- No. La sera faccio volentieri una passeggiata. Vuoi fare due passi con me stasera?
- Purtroppo oggi non posso. Devo studiare. Però domani sarò libera e vorrei andare al cinema per vedere il nuovo film del regista francese. Mi tieni compagnia?
- Sì, con piacere. A domani?
- Alle sei davanti all'Odeon. Va bene?
- Perfetto. A presto!

### *Vocabolario*

fare lavoretto – трохи попрацювати

fare due passi (fare una passeggiata) – прогулятися

tener compagnia a qd – скласти комусь компанію

### *Vere o false*

1. Valeria ama restare la sera a casa per fare qualche lavoretto.
2. Lei non vuole fare due passi perché è troppo stanca.
3. Domani Valeria vorrebbe andare a teatro.

### *Questionario*

1. Che cosa Valeria fa la sera quando resta a casa?
2. Valeria vuole fare una passeggiata con il suo amico? Perché?
3. Sarà libera domani per andare al cinema? Che cinema preferisce?
4. A che ora i ragazzi decidono di incontrarsi?

### Attività

#### **1. Rispondete variando le risposte.**

1. Vieni a cena? – No, \_\_\_\_\_.
2. Vorresti un caffè? – Sì, \_\_\_\_\_.
3. Sei libero alle 14.00? – No, \_\_\_\_\_.
4. Giovedì sera va bene? – No, \_\_\_\_\_.
5. La riunione è alle 15h 30, va bene? – Sì, \_\_\_\_\_.

#### **2. Proponete le attività seduti agli amici. Fate le domande e immaginate le risposte.**

- a) pranzare insieme, mercoledì;
- b) andare vedere un film domani sera;
- c) prendere un caffè insieme.

\*3. **A voi! Proponete al vostro amico di accompagnarvi a una serata.** Il vostro amico accetta e voi fissate un appuntamento per andarci.

### 3.10. Засоби зв'язку (*Telecomunicazioni*)

#### Espressioni

##### *1. На пошті*

Де найближче поштове відділення?  
Будьте ласкаві, скільки треба  
заплатити за відправку цього листа?  
Я би хотів відправити цього листа  
експрес-поштою.  
Я би хотів надіслати рекомендований  
лист.  
Я хочу відправити цей пакунок в ...  
Скільки коштує відправити це  
звичайною поштою (авіапоштою)?  
П'ять конвертів, будь ласка.

Чи є для мене лист «до вимоги»?

##### *2. Телефон*

Я хочу замовити розмову з Парижем  
на ... ранку (вечора)  
  
Скільки коштує одна хвилина?  
Номер у Мілані ...  
Мій номер ...  
Я знімаю замовлення.  
Алло! Це ...  
Я би хотів поговорити з паном (пані)...  
  
Запросіть до телефону ...  
Говоріть голосніше (повільніше).  
Вас погано чути.  
Я подзвоню пізніше.  
Чи не могли б Ви передати йому/їй...  
  
Не кладіть трубку.  
Зачекайте хвилинку.  
Слухаю.  
Що-небудь передати?  
Передзвоніть, будь ласка, о ... години.  
Я помилився номером.

##### *1. Alla posta*

Dov'è la posta più vicina?  
Per cortesia, quanto costa  
spedizione di questa lettera?  
Vorrei spedire un espresso.  
  
Vorrei spedire la lettera  
raccomandata.  
Vorrei spedire un pacco a ...  
Quanto costa spedire questo per  
posta regolare (per via aerea)?  
Cinque buste per via aerea, per  
favore.

C'è «fermo posta» per me?

##### *2. Telefono*

Vorrei prenotare una  
conversazione a Parigi per le ...  
di mattina (di sera)  
Quanto costa un minuto?  
Il numero a Milano è ...  
Il mio numero è ...  
Vorrei annullare la prenotazione.  
Pronto! Sono ...  
Vorrei parlare col signor (con la  
signora) ...  
Mi potrebbe chiamare ...  
Parli più forte (più lentamente).  
La sento male.  
Rischiamo più tardi.  
Gli/Le dica per favore, che ...  
(Lasci detto al signor (alla  
signora) che ...  
Resti in linea.  
Attenda un momento.  
Pronto!  
Cosa gli/le devo dire?  
Telefoni alle ... per favore.  
Ho sbagliato numero.

Вибачте, я думаю, що не туди попав.

Scusi, penso che abbia sbagliato numero.

За яким номером Ви дзвоните?

Che numero ha fatto?

Я дзвоню з автомату.

Chiamo da telefono pubblico.

Чи можна скористатись Вашим телефоном?

Posso usare il suo telefono?

### Dialoghi

#### 📞 № 1 Su skype

- Ciao Marina, come va?
- Bene, grazie. Come va con la tua modella? Vi siete già fidanzati?
- Quale modella?
- La modella americana. Quella di cui mi parlavi l'ultima volta.
- Ah, Kate!
- Sì. L'hai già portata a casa tua a Ferrara? L'hai presentata ai tuoi?
- No, per ora non la conoscono. E il tuo palestrato?
- Quale palestrato?
- L'istruttore, quello che regala i fiori. Quello tutto muscoli e niente cervello.
- Ah, Matteo! Ma lui non è mica stupido. Ha tre lauree, sai?
- Allora è l'uomo perfetto. Scommetto che sa anche cucinare.
- Un po'.
- E dopo lava i piatti.
- Certo.
- L'hai già sposato?
- No, però lui mi ha fatto delle allusioni...
- E tu cosa gli hai risposto?
- Per ora niente. Gli ho detto di aspettare.
- Sarà in chiesa o in comune, il matrimonio?
- Il matrimonio è una cosa a cui per ora non penso, ma se mi sposo sicuramente lo farò in chiesa. La cerimonia è più bella.

### *Vocabolario*

fidanzarsi – заручатися, обручатися

palestrato – *жарг.* качок, атлет

regalare – дарувати

cervello – мозок

laurea – диплом про закінчення ВНЗ

lavare i piatti – мити посуд

sposarsi – одружуватися

il matrimonio – весілля

### *Vere o false*

1. Matteo e la sua modella si sono già fidanzati.
2. Il palestrato di Marina è molto intelligente.
3. L'istruttore ha una laurea.
4. Marina vuole sposarsi in chiesa.

## **Questionario**

1. Matteo vuole fidanzarsi con la sua modella?
2. Che tipo è il corteggiatore (прихильник) di Marina?
3. Che allusioni (натяки) le ha fatto?
4. Che cosa ha confessato Marina a Matteo?

### **🎧 № 2 All'ufficio postale**

*Utente:* Buongiorno, vorrei un'informazione. Dovrei spedire un pacco fuori dall'Italia. Non è molto grande. Vorrei sapere quali servizi offrono le poste e quali sono le tariffe.

*Impiegato:* Per le spedizioni internazionali c'è posta celere, uno dei migliori servizi che abbiamo. La posta arriva velocemente. Deve compilare un cedolino. Può spedire fino a 30 kg in più di 220 paesi. I prezzi cambiano da paese a paese e dipendono dal peso, infatti maggiore è il peso e più costa.

*Utente:* Io devo spedire un pacco di 3 kg in Olanda.

*Impiegato:* Per un pacco di tre chili, la tariffa è di 37 euro e 50 centesimi, ma c'è l'IVA, cioè una tassa, di 7 euro e 88 centesimi. Quindi, in tutti sono 45 euro e 38 centesimi.

*Utente:* Questi prezzi sono ottimi!

*Impiegato:* Ci sono oggetti di valore nel pacco? Oggetti d'oro o d'argento ecc.?

*Utente:* Ah, dice per l'assicurazione? No, non ci sono, ci sono dei vestiti per mia sorella minore, ma vorrei assicurare il pacco. Vorrei un'altra informazione, in quanto tempo arriva il pacco?

*Impiegato:* In due giorni lavorativi, più quello di spedizione. Guardi, lì ci sono dei dépliant con tutte le informazioni sulla posta celere.

*Utente:* Grazie, arriverderci.

*Impiegato:* Non c'è di che, arriverderLa.

## **Vocabolario**

spedire un pacco – відправити пакунок

una posta celere – швидка (авіа) пошта

compilare – заповнювати, укладати

un cedolino – квитанція, платіжна відомість

dipendere da qc – залежати від чогось

una tassa – податок

un'assicurazione – страхування

un dépliant – проспект, рекламна брошура

## **Vere o false**

1. Posta celere è un servizio per spedire i pacchi all'estero in modo veloce.
2. Può spedire pacchi fino a 30 chili in più di 220 paesi.
3. L'utente deve spedire un pacco di 3 kg in Gran Bretagna.
4. Nel pacco ci sono oggetti di valore.
5. La spedizione del pacco costa 45 euro e 38 centesimi.

## *Questionario*

1. Che cosa vuole spedire l'utente?
2. Quanto deve pagare per spedire il suo pacco?
3. Quali servizi offrono le poste?
4. L'utente dovrà assicurare il suo pacco? Nel pacco ci sono gli oggetti di valore?
5. In quanto tempo arriva il pacco?

### **№ 3 Telefonata al nonno**

- Ciao, nonno, come stai?
- Eh, non c'è male, le solite cose: la pressione, il mal di schiena... ormai sono vecchio. E poi i ragazzi che abitano al piano sopra...
- Che c'è?
- Non stanno un minuto tranquilli: prima passano l'aspirapolvere, poi ascoltano la musica, poi ballano fino alle tre del mattino! Solo un sordo riuscirebbe a dormire, con la confusione che fanno.
- Al tuo posto proverei a parlargli.
- Ho provato, loro si scusano e poi la sera dopo ricominciano. Farebbero meglio a studiare! Io alla loro età studiavo sempre. Mai un cinema, mai un teatro...
- E adesso ci vai?
- Al cinema? Veramente no.
- Adesso che sei in pensione, potresti andarci.
- Lo so, ma...
- Ma scusa, nonno, perché non ti iscrivi a una palestra, intanto? O a un corso di pittura, o altro?
- Sei matto, in palestra mi stancherei troppo. E la pittura non fa per me.
- Perché allora non prendi un cane? I cani fanno compagnia!
- Un cane? Ma dovrei portarlo fuori, dargli da mangiare...
- La donna potrebbe dargli da mangiare: tu dovresti solo portarlo fuori mattina e sera.
- Sì, ma vedi, in un appartamento così piccolo un cane non starebbe bene, si annoierebbe. E abbaierebbe tutto il tempo, io lo so come sono fatti i cani...
- Va bene, ho capito. Quando vieni a trovarci, nonno? È una vita che non ci vediamo.
- Verrei molto volentieri, solo che abitate troppo lontano.
- Allora verro io a trovarti, d'accordo?
- D'accordo, però devi telefonare prima di venire: sai, sono sempre così occupato, non vorrei avere troppi impegni se vieni anche tu!

## *Vocabolario*

passare l'aspirapolvere – пилососити

un sordo – глухий

riuscire a fare qc – удаватися щось зробити

essere in pensione – бути на пенсії

iscriversi in una palestra – записатися до спортзалу

essere matto – бути божевільним

una pittura – живопис

annoiarsi – нудьгувати

### *Vere o false*

1. Il nonno non ha problemi di salute.
2. I ragazzi che abitano al piano sopra piacciono al nonno.
3. Il nonno si è iscritto in una palestra.
4. Il nonno ha preso un cane.

### *Questionario*

1. Perché il nonno non riesce a dormire?
2. Che cosa fa tutto il giorno?
3. Chi cucina a casa sua?
4. Perché non va in campagna?
5. Perché non si iscrive a una palestra?
6. Perché non vuole prendere un cane?
7. Perché il nipote deve telefonargli prima di venire?

### Attività

#### **1. Completate il dialogo con le parole e le espressioni date.**

*come – domani – parlare – serata – apparecchio – invito – Lei*

- Pronto! Vorrei \_\_\_\_\_ a Signor Verdi.  
– Pronto! Pronto! Chi è al \_\_\_\_\_ ?  
– Ecco Rogeri. E Lei, Vincenzo? \_\_\_\_\_ sta?  
– Molto bene, grazie. E \_\_\_\_\_ ?  
– Bene, caro amico. Vuole venire passare la \_\_\_\_\_ domani a casa con Signora Verdi?  
– Accettiamo il vostro \_\_\_\_\_ con piacere. Possiamo arrivare alle 19.00.  
– Va bene. A \_\_\_\_\_.

- \*2. A voi!** Telefonate a un amico e un'altra persona risponde. Domandate a parlare con il vostro amico. Lui non è lì. L'altra persona chiede se può prendere un messaggio. Dite di sì e domandate che il vostro amico telefonargli. Date il vostro numero di telefono. Immaginate il dialogo.

## ДОДАТКИ (GLI ANNESSI)

### Додаток №1 Скоромовки (*Le scioglilingue*)

1. Sopra la panca la capra campra  
sotto la panca la capra crepa.
2. Su quest'ara, di quest'era, con quest'ira a quest'ora, mi trasportano in questura.
3. Fammi la pappa,  
mamma, mamma,  
fammi la pappa,  
pepata e fina.
4. Nient'altro so se non che so che che nulla so.
5. Preparati con prontezza a prendere presto la più pronta di tutte le cose pronte.
6. Faccia ridere o faccia rodere, questo è un rudere da radere.
7. Di pesci una frotta in fretta ho fritto.
8. Treno troppo stretto e troppo stracco  
Stracca troppi storpi e stroppia troppo.
9. Se l'arcivescovo di Costantinopoli  
si disarcivescostantinopolizzasse  
vi disarcivescostantinopolizzereste anche voi  
come si è disarcivescostantinopolizzato  
l'arcivescovo di Costantinopoli?
- 10.– Apelle figlio di Apollo  
fece una palla di pelle di pollo  
tutti i pesci vennero a galla  
per vedere la palla di pelle di pollo  
fatta da Apelle figlio di Apollo.
11. Trentatré trentini entrarono in Trento,  
tutti e trentatré trotterellando.
12. Tre tigri contro tre tigri,  
tre tigri contro tre tigri.
13. Li vuoi quei kiwi?  
E se non vuoi quei kiwi che kiwi vuoi?
14. Sereno è  
seren sarà;  
se non sarà seren  
si rasserenerà.
15. Oh che orrore, oh che orrore,  
ho visto un ramarro verde su un muro marrone.
16. Dietro il palazzo c'è un povero cane pazzo,  
date un pezzo di pane al povero pazzo cane.
17. Sul tagliere gli agli taglia  
non tagliare la tovaglia  
la tovaglia non è aglio  
se la tagli fai uno sbaglio.



**Додаток № 2 Календар (Il calendario)**

**Дні тижня (I giorni della settimana)**

lunedì – понеділок  
 martedì – вівторок  
 mercoledì – середа  
 giovedì – четвер  
 venerdì – п'ятниця  
 sabato – субота  
 domenica – неділя

**Місяці року (I mesi dell'anno)**

gennaio – січень  
 febbraio – лютий  
 marzo – березень  
 aprile – квітень  
 maggio – травень  
 giugno – червень  
 luglio – липень  
 agosto – серпень  
 settembre – вересень  
 ottobre – жовтень  
 novembre – листопад  
 dicembre – грудень

**Пори року (Le stagioni)**

l'inverno – зима  
 la primavera – весна  
 l'autunno – осінь  
 l'estate – літо

**Додаток № 3 Числа (I numeri)**

0 zero	10 dieci	20 venti	30 trenta
1 uno, una	11 undici	21 ventuno	31 trentuno
2 due	12 dodici	22 ventidue	32 trentadue...
3 tre	13 tredici	23 ventitre	40 quaranta
4 quattro	14 quattordici	24 ventiquattro	41 quarantuno
5 cinque	15 quindici	25 venticinque	42 quarantadue...
6 sei	16 sedici	26 ventisei	50 cinquanta
7 sette	17 diciassette	27 ventisette	51 cinquantuno
8 otto	18 diciotto	28 ventotto	52 cinquantadue...
9 nove	19 diciannove	29 ventinove	60 sessanta...
70 settanta	80 ottanta	90 novanta	
71 settantuno	81 ottantuno	91 novantuno	
72 settantadue	82 ottantadue	92 novantadue	
73 settantatre	83 ottantatre	93 novantatre	
74 settantaquattro	84 ottantaquattro	94 novantaquattro	
75 settantacinque	85 ottantacinque	95 novantacinque	
76 settantasei	86 ottantasei	96 novantasei	
77 settantasette	87 ottantasette	97 novantasette	
78 settantotto	88 ottantotto	98 novantotto	
79 settantanove	89 ottantanove	99 novantanove	
100 cento		1 000 mille	
101 centouno		1 001 milleuno	
102 centodue...		1 002 milledue...	
200 duecento		2 000 duemila	
201 duecentouno		200 000 duecentomila	
202 duecentodue...		1 000 000 un milione	
		1 000 000 000 un miliardo	

*Додаток № 4 Дієприкметники минулого часу неправильних дієслів  
(Participi passati irregolari)*

<i>Infinito</i>	<i>Participio passato</i>	<i>Traduzione</i>	<i>Infinito</i>	<i>Participio passato</i>	<i>Traduzione</i>
accedere	(ha) acceso	підходити	morire	(è) morto	вмирати
ammettere	(ha) ammesso	допускати	muovere	(è/ha) mosso	рухатися
appendere	(ha) appeso	вішати	nascere	(è) nato	народжувати ся
aprire	(ha) aperto	відчиняти	nascondere	(ha) nascosto	ховати
bere	(ha) bevuto	пити	offendere	(ha) offeso	ображати
chiedere	(ha) chiesto	питати	offrire	(ha) offerto	дарити
chiudere	(ha) chiuso	зачиняти	perdere	(ha) perso/ perduto	втрачати
concedere	(ha) concesso	давати	permettere	(ha) permesso	дозволяти
concludere	(ha) concluso	робити висновок	piacere	(è) piaciuto	подобатися
conoscere	(ha) conosciuto	знати	piangere	(ha) pianto	плакати
correggere	(ha) corretto	виправляти	prendere	(ha) preso	брати
correre	(è/ha) corso	бігати	promettere	(ha) promesso	обіцяти
crescere	(è/ha) cresciuto	зростати	proporre	(ha) proposto	пропонувати
decidere	(ha) deciso	рішати	ridere	(ha) riso	сміятися
deludere	(ha) deluso	розчарувати	rimanere	(è) rimasto	залишатися
difendere	(ha) difeso	захищати	risolvere	(ha) risolto	вирішувати
dipendere	(è) dipeso	залежати	rispondere	(ha) risposto	відповідати
dire	(ha) detto	говорити	rompere	(ha) rotto	переривати
dirigere	(ha) diretto	керувати	scegliere	(ha) scelto	вибирати
discutere	(ha) discusso	обговорити	scendere	(è/ha) sceso	виходити
distinguere	(ha) distinto	розрізняти	scrivere	(ha) scritto	писати
distuggere	(ha) distrutto	руйнувати	soffrire	(ha) sofferto	страждати
dividere	(ha) diviso	ділити	spendere	(ha) speso	витрачати
escludere	(ha) escluso	виключати	spegnere	(ha) spento	вимикати
esistere	(è) esistito	існувати	spingere	(ha) spinto	штовхати
esplodere	(è/ha) esploso	вибухати	succedere	(è) successo	траплятися
esprimere	(ha) espresso	виражати	tradurre	(ha) tradotto	перекладати
essere/stare	(è) stato	бути, знаходитися	trarre	(ha) tratto	добувати, тягнути
fare	(ha) fatto	робити	uccidere	(ha) ucciso	вбивати
giungere	(è) giunto	досягати	vedere	(ha) visto/veduto	бачити
insistere	(ha) insistito	наполягати	venire	(è) venuto	приходити
leggere	(ha) letto	читати	vincere	(ha) vinto	перемагати
mettere	(ha) messo	класти	vivere	(è/ha) vissuto	жити

## ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ієгер-Маркуччі М. Самовчитель італійської мови. Практичний курс : підручник. Київ : Методика, 2008. 240 с.
2. Халемендик Є. М. Італійська як третя іноземна : практикум з граматики італійської мови для студентів IV курсу факультету іноземної філології. Запоріжжя : ЗНУ, 2012. 124 с.
3. Marin T. Magnelli S. Nuovo Progetto Italiano A1 : libro dello studente. Corso multimediale di lingua e civiltà italiana. Roma : Edilingua, 2013. 173 p.
4. Ricci M. Via della Grammatica : teoria, esercizi, test e materiale autentico per stranieri A1-B2. Roma : Edilingua, 2011. 311 p.
5. Flammini P. Pasqualini T. Senza frontiere A1: corso d'italiano come seconda lingua. Roma : Edilingua, 2015. 152 p.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ермакова И. В. Итальянский за 100 часов : пособие для самообразования. Луганск : Биг-Пресс, 1998. 272 с.
2. Золенкова О. Е., Рудзанте Д., Золенкова К. Г. Україно-італійський розмовник-самовчитель : вид. 2-ге, перероб. і допов. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2011. 328 с.
3. Павленко О. М. Українсько-італійський розмовник. Київ : Нора-прінт, 2001. 224 с.
4. Синенко А. Ю. Італійська мова в малюнках. Київ : Арій, 2019. 32 с.
5. Sanerari L. Il DiPI. Dizionario di pronuncia italiana. Zanichelli, 2000. 332 p.
6. Cesana G. Dizionario ragionato dei sinonimi e contrari. Milano : De Vecchi, 1995. 637 p.
7. De Mauro. Il dizionario della lingua italiana. Paravia, 2006. 544 p.
8. Frattola P., Costantino C. Italiano in 30 giorni. Munchen : Langenscheidt, 2012. 287 p.

## ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Італійська мова он-лайн. URL: <http://italgram.blogspot.com/>
2. BBC Italianissimo. URL: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL6vl24IDcP3xbQ2aySZQyP32IqlSzLaer>
3. Italian Language and Culture. URL: <https://www.edx.org/course/italian-language-and-culture-beginner/>
4. Learn Italian in the fastest way. URL: <https://www.italianpod101.com/>
5. LingoHut. URL: <https://www.lingohut.com/uk/v41398/>

Навчальне видання

Волгіна Олена Олександрівна

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ТРЕТЬОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ІТАЛІЙСЬКОЇ)

Навчальний посібник  
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра  
спеціальності “Філологія” освітньо-професійних програм “Мова і література  
(англійська, німецька, французька, іспанська)”,  
“Переклад (англійський, німецький, французький)”

Рецензент *Павлюк О. О.*  
Відповідальний за випуск *Ружин К. М.*  
Коректор *Волгіна О. О.*